

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ

ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕರಿಕ ಇಲಾಖೆ

POCSO ಕಾಯಿದೆಯ ಅರಿವು ಪುರಿತ ಕ್ಷೇಮಿ
(ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಾಗಿ)

2023-2024

ಸಮಗ್ರ ಶಿಕ್ಷಣ ಕರ್ನಾಟಕ, ಬೆಂಗಳೂರು
ಮತ್ತು

ರಾಜ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ತರబೇತಿ ಇಲಾಖೆ, ಬೆಂಗಳೂರು

ನಂದೇಶ

ಸತಕ್ತ ರಾಷ್ಟ್ರ ನಿರ್ಮಾಣಗೊಳ್ಳಲು ದೇಶದ ಪ್ರತಿ ಮನುವನ ಆರೋಗ್ಯಕರ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಅತ್ಯಗತ್ಯ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ, ದೈಹಿಕವಾಗಿ ಸದ್ಯಧರನಾಗಿಸಿ. ಅವರು ದೇಶದ ಸಂಪನ್ಮೂಲವಾಗಬೇಕೆಂಬುದು ಶಿಕ್ಷಣದ ಫಲೋದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಮನುವನ ಹಕ್ಕುಗಳ ರಕ್ಷಣೆ. ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಗೌರವಿಸುವಂತಹ ಪರಿಸರ ನಿರ್ಮಾಣ ಹಾಗೂ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಸುರಕ್ಷಿತ ವಾತಾವರಣ ಸೃಷ್ಟಿ. ರಕ್ಷಣೆ ನೀಡಬೇಕಾದ ಗುರುತರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ನಮ್ಮದಾಗಿದೆ.

ಈ ನಿಷ್ಠಿನಲ್ಲಿ 18 ವರ್ಷದೊಳಗಿನ ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ಉಂಟಾಗುವ ಲ್ಯಾಂಗಿಕ ದೌರ್ಜನ್ಯಗಳು, ಕೆರುಕುಳೆ. ಅತ್ಯಾಚಾರಗಳಂತಹ ದುರ್ಘಟನೆಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಹಾಗೂ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ. ಭದ್ರತೆ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯ ಒದಗಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಅವರ ಆಸಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಹಿತ ಕಾಪಾಡುವ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಇರಿಸಿಕೊಂಡು ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಗಿರುವ POCSE ಕಾಯಿದೆ - 2012 ಕುರಿತಾಗಿ ಕಾನೂನಿನ ಆರಿವನ್ನು ಪ್ರೋಥಾಲಾ ಮತ್ತು ಪದವಿ ಪೂರ್ವ ಹಂತದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ನೀಡಲು ಕನಾಫಟಕ ನ್ಯಾಯಾಂಗ, ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಗೆ ನೀಡಿರುವ ನಿರ್ದೇಶನದಂತೆ ರಚಿಸಲಾಗಿರುವ ಈ ಕ್ರೈಸ್ತಿಕಿಯನ್ನು ಒಳಗೊಳಿಸುವ ಮೂಲಕ ಪ್ರತಿ ಮನು ಆರೋಗ್ಯಕರವಾಗಿ ವಿಕಾಸ ಹೊಂದಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿದೆಯಂದು ಆಶಿಸುತ್ತೇನೆ.

(ರಿತೇಶ್ ಕುಮಾರ್ ಶಿಂಗ್, ಫಾ.ಆ.ಡಿ.)

ಪ್ರಥಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು,
ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಸಾಕ್ಷರತಾ ಇಲಾಖೆ

ಆಶಯ ನುಡಿ

ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಹೊಂದಿ. ಅದ್ದರಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಗುವು ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಹಿಂಸೆ, ನಿಲಾಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಶೋಷಣೆಯಿಂದ ರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಸುರಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಹೊಂದುವಂತಹ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿನಮ್ಮೆಲ್ಲರದ್ವಾಗಿದೆ.

18 ವರ್ಷದೊಳಗಿನ ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಲ್ಯಾಂಗಿಕ ದೋಷನ್ಯಾಗಳು, ಮಾನಸಿಕ ಮತ್ತು ದೃಢಿಕೆ ಕಿರುಕುಳಿ, ಅತ್ಯಾಖಾರಗಳಂತಹ ದುರ್ಭಾಷಣನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ. ಭದ್ರತೆ ಹಾಗೂ ನ್ಯಾಯ ಒದಗಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ POCSO ಕಾಯಿದೆ-2012 ನ್ನು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದೆ. ಪ್ರೈಡಶಾಲೆ ಹಾಗೂ ಪದವಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ POCSO ಕಾಯಿದೆ ಕಾನೂನಿನ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವ ಸಂಬಂಧ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ರಕ್ಷಣಾ ನೀತಿ - 2016 ನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲು POCSO ಕಾಯಿದೆಯ ಕಾನೂನಿನ ಅರಿವನ್ನು ಶಾಲಾ/ಸಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು, ಶಿಕ್ಷಕರು ಮತ್ತು ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳು ಹೊಂದುವುದು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿದೆ. ಈ ನಿರ್ಣಯಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ರಕ್ಷಣಾ ನೀತಿ-2016 ಹಾಗೂ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಹೊರಡಿಸಲಾಗಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಪಾಲನೆ ಮಾಡುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಅಪೇಕ್ಷಿತೇಯ.

ಈ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಅರಿತುಕೊಂಡು ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರ ಮೂಲಕ, ಮಕ್ಕಳ ರಕ್ಷಣಾ ನೀತಿಗೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ರಚಿಸಲಾಗಿರುವ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಯ ಮಕ್ಕಳ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಲೆಂದು ಆಶಿಸುತ್ತೇನೆ.

೨೦.೨೦.೫೨೦೯
(ಬಿ.ಬಿ. ಕಾಮೇರಿ, ಫಾ.ಆ.ಸಿ.)

ಆಯುಕ್ತರು
ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ, ಬೆಂಗಳೂರು

ಮುನ್ಮೂಲಿ

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರಿ, ಅನುಧಾನಿತ ಹಾಗೂ ಖಾಸಗಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿಷ್ಠಾನ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ 9ನೇ ತರಗತಿಯ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ POCSO ಕಾಯಿದೆ ಕಾನೂನಿನ ಕುರಿತು ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಿದ್ದು, ಈ ಸಂಬಂಧ ರಾಜ್ಯ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಸಮಿತಿ ರಚಿಸಿ, ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆ ಮಾಡಿ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು, ತಿಕ್ಕಕರು, ಪ್ರೋಫೆಕರು, ಶಾಲಾ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿ ಹಾಗೂ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯವರಿಗೆ ಅಗತ್ಯ ಮಾಹಿತಿ ಹಾಗೂ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಈ ಹಿನ್ನಲೆಯಲ್ಲಿ POCSO ಕಾಯಿದೆ ಕುರಿತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು, ತಿಕ್ಕಕರು, ಪ್ರೋಫೆಕರು, ಶಾಲಾ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿ ಹಾಗೂ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯವರಿಗೆ ಜಾಗೃತಿ ಕೈಪಡಿಗಳನ್ನು DSERT ವರ್ತಿಯಿಂದ ರಚಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಕೈಪಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಮುಕ್ಕಳ ಮೇಲಾಗುವ ಶೋಷಣೆ, ಶೋಷಣೆಯಿಂದಾಗುವ ಪರಿಣಾಮಗಳು, POCSO ಕಾಯಿದೆಯ ಹಿನ್ನಲೆ, ಕಾಯಿದೆ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿರುವ ಅವರಾಧಗಳು ಮತ್ತು ತಿಕ್ಕ, ಮುಕ್ಕಳ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಇರುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು, ತಿಕ್ಕಕರು ಹಾಗೂ ಪ್ರೋಫೆಕರು ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕಾದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಸದರಿ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಚೆಲ್ಲಿ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಹಾಗೂ ಶಾಲಾ ಕಾಲೇಜುಗಳ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡು POCSO ಕಾಯಿದೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿಯೂ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸಿ, ಆ ಮೂಲಕ ಮುಕ್ಕಳ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಹಿಯವಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಅರ್ಥಸುತ್ತೇನೆ.

ರಮೇಶ್, ಕೆ.ವೆನ್ನೆ., ಭಾ.ಆಸ್. ರಾಜ್ಯ ಯೋಜನಾ ನಿರ್ದೇಶಕರು
ಸಮಗ್ರ ಶಿಕ್ಷಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ

ಶುಭ ಹಾರ್ಯಕೆ

“ಮಕ್ಕಳು ದೇಶದ ಆಗ್ನಿ ಹಾಗೂ ಅಮೂಲ್ಯ ಸಂಪತ್ತು”. ಅವರ ಹಾಲನೆ ಹಾಗೂ ಪೋಷಣೆಯಂದಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಒದಗಿಸುವುದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಆದ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯ. ಈ ನಿರ್ಣಿಯಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕುಗಳ ಕಾಯ್ದೆ-2009ನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಗಿದ್ದು, ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ, ಆರೋಗ್ಯ, ಭದ್ರತೆ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ ಒದಗಿಸಲು ಮಕ್ಕಳ ರಕ್ಷಣಾ ನೀತಿ-2016ನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿ ಅದರಂತೆ ರಾಜ್ಯಾದ್ಯಂತ ಎಲ್ಲಾ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ‘ಮಕ್ಕಳ ರಕ್ಷಣಾ ಸಮಿತಿ’ ರಚಿಸಿ ಅನುಷ್ಠಾನಿಸಲು ನಿರಂತರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

POCSO ಕಾಯ್ದೆ-2012 ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲಿನ ಲ್ಯಾಂಗಿಕ ದೌಜನ್ಯ ತಡೆಗಟ್ಟಿಲು ಮಹತ್ವದಾಗಿದೆ. ಮಕ್ಕಳ ನ್ಯಾಯ ಕಾಯ್ದೆ-2015 (ತಿದ್ಯುವಡಿ 2021) ರಂತೆ ಮಕ್ಕಳ ಅಭಿಪೂರ್ವಕ್ಕೆ ಗೌರವ. ಮಕ್ಕಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಕುಟುಂಬಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವ ಹೋಣೆ ಎಲ್ಲರಧ್ವಾಗಿದೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕಾಯ್ದೆಗಳ ಮೂಲ ಆಶಯ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿ, ಅವರ ಸರಾಂಗಿಣ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದು ಇಲಾಖೆಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

ಪ್ರೋಥಾಲೆಗಳ ಮತ್ತು ಪದವಿ ಪೂರ್ವ ಹಂತದ ಕಾಲೇಜು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಲ್ಯಾಂಗಿಕ ಶೋಷಣೆಯ ವಿರುದ್ಧದ ವಿಚಾರಗಳು, ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕಾಯ್ದೆ-ಕಾನೂನಿನ ಮಾಹಿತಿ ಹಾಗೂ ಈ ಕುರಿತಾಗಿ ಜಾಗ್ರತ್ವಾಗಿರುವ ರಕ್ಷಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಕುರಿತು ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ನಿರ್ದೇಶನದಂತೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸಲು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಕ್ಷೇತ್ರಿಕಾಗಳನ್ನು ಪೋಷಿಸಿರು ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯದವರಿಗೆ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸಲು ಭಿತ್ತಿಪಡುವನ್ನು (POSTER) DSERT ವರ್ತಿಯಿಂದ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸದರಿ ಮಾಡ್ಯೂಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿನ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಅಧ್ಯೈಸಿಕೊಂಡು ಮಕ್ಕಳು ಲ್ಯಾಂಗಿಕ ಶೋಷಣೆಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತರಾಗಲು ಅನುವಾಗುವಂತಹ ಶಿಶುಸ್ವೇಷ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತಿರೆಂದು ಆಶಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಸುಮಂಗಲಿ ನಿ.
ನಿರ್ದೇಶಕರು
ಡಿ.ಎಸ್.ಜಿ.ಆರ್.ರೋ.

ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ

ಶ್ರೀ ರಿತೇಶ್ ಕುಮಾರ್ ಸಿಂಗ್, ಭಾ.ಆ.ಸೇ
ಪ್ರಥಮ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು.
ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ ಇಲಾಖೆ

ಶ್ರೀಮತಿ ಕಾವೇರಿ ಬಿ.ಬಿ., ಭಾ.ಆ.ಸೇ
ಅಧ್ಯಕ್ಷರು
ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ

ಶ್ರೀ ರಮೇಶ್. ಕೆ.ವನ್ಸ್., ಭಾ.ಆ.ಸೇ
ರಾಜ್ಯ ಯೋಜನಾ ನಿರ್ದೇಶಕರು.
ಸಮಗ್ರ ಶಿಕ್ಷಣ ಕಾರ್ಯಾಚಾರ್ಕ, ಬೆಂಗಳೂರು

ಶ್ರೀ ಮಾರ್ತಿ ಎಂ.ಆರ್.
ನಿರ್ದೇಶಕರು.
ಸಮಗ್ರ ಶಿಕ್ಷಣ ಕಾರ್ಯಾಚಾರ್ಕ,

ಶ್ರೀಮತಿ ಸುಮಂಗಲ. ವ.
ನಿರ್ದೇಶಕರು.
ಡಿ.ಎಸ್.ಇ.ಆರ್.ಟಿ. ಬೆಂಗಳೂರು

ನಿರ್ವಹಣೆ

ಶ್ರೀಮತಿ ರಾಧಾ. ಪಿ.
ಹಿರಿಯ ಸಹಾಯಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು,
ಡಿ.ಎಸ್.ಇ.ಆರ್.ಟಿ., ಬೆಂಗಳೂರು

ಶ್ರೀಮತಿ ವಾಣಿ. ಅರ್.ಕ.
ಲುಪನ್ಯಾಸಕರು.
ದಯಾ, ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಜಿಲ್ಲೆ

ನಾಹಿತ್ಯ ರಚನಾ ತಂಡ

ಡಾ. ವಾಸುದೇವ ಶರ್ಮಾ, ಎನ್.ಡಿ ಕಾರ್ಯಾಲಯಕಾರಿ ನಿರ್ದೇಶಕರು. Child Rights Trust, Bangalore	ಅಧ್ಯಕ್ಷರು	ಡಾ. ತಿಪ್ಪೇಸ್ವಾಮಿ, ಕೆ.ಟಿ ಸದಸ್ಯರು, ಕನಾಂಟಿಕ್ ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಹಕ್ಕುಗಳ ರಕ್ಷಣಾ ಅಯೋಂಗ	ಸದಸ್ಯರು
ಶ್ರೀ ಪ್ರಾಣಸ್ವಾಮಿಗೌಡ Additional Commissioner of Police City Crime Branch,Bangalore	ಸದಸ್ಯರು	ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗಮಣಿ, ಎ.ಎನ್.ಡಿ ಕಾರ್ಯಾಲಯಕಾರಿ ನಿರ್ದೇಶಕರು. Child Rights Trust, Bangalore	ಸದಸ್ಯರು
ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನ, ಅರ್. ಅಧ್ಯಕ್ಷರು. ಜಲ್ಲಾ ಮತ್ತು ಕಲ್ಯಾಣ ಸಮಿಕೆ, ಬೆಂಗಳೂರು	ಸದಸ್ಯರು	ಡಾ. ಕೋಣ್ಣಲ ರಾಘವೇಂದ್ರ ಭಟ್ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಸಂಯೋಜಕರು. ಯುನಿಸೆಫ್ ಮತ್ತು ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಯೋಜನೆ, ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಕಫೀರ, ಕೊಪ್ಪಳ	ಸದಸ್ಯರು
ಶ್ರೀ ರುದ್ರೇಶಯ್ಯ, ಜ.ಎಂ. ಉಪನ್ಯಾಸಕರು. KPS ಅತ್ಯಿಗುಪ್ತ, ವಿಜಯನಗರ, ಬೆಂಗಳೂರು	ಸದಸ್ಯರು	ಶ್ರೀಮತಿ ಯಶೇಂದ್ರ ಸಹಕಿಕ್ಷಕರು, ಸ.ಹಿ.ಪ್ರಾ.ಶಾಲೆ, ಇಟ್ಟಮದು. ದಕ್ಷಿಣ ವಲಯ-1 ಬೆಂಗಳೂರು	ಸದಸ್ಯರು
ಶ್ರೀ ರಾಘವೇಂದ್ರ, ಡಿ. ಉಪನ್ಯಾಸಕರು, KPS ಅತ್ಯಿಗುಪ್ತ, ವಿಜಯನಗರ, ಬೆಂಗಳೂರು	ಸದಸ್ಯರು	ಡಾ. ನಾಗಮತ್ತು ಸಹಕಿಕ್ಷಕರು, ಸ.ಹಿ.ಪ್ರಾ.ಶಾಲೆ, ಕೂನೀರೆಹಳ್ಳಿ ದಕ್ಷಿಣ ವಲಯ-1 ಬೆಂಗಳೂರು	ಸದಸ್ಯರು
ಶ್ರೀಮತಿ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಚೋತಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವೈಕಿಂಜನಿ, ಅಜೀಂ ಪ್ರೋಂಬೇ ಫೋಂಡೇಶನ್, ಹೊಸನೇಟೆ	ಸದಸ್ಯರು	ಶ್ರೀ ತಿವಕುಮಾರ್, ಎಸ್. ಕಿತ್ತುಕಲಾ ತಿತ್ತುಕರು KPS ಅತ್ಯಿಗುಪ್ತ, ವಿಜಯನಗರ, ಬೆಂಗಳೂರು	ಸದಸ್ಯರು

ನಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಶೀಲನಾ ತಂಡ

ಡಾ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್, ಹೆಚ್.ಬಿ. ಹಿರಿಯ ಉಪನ್ಯಾಸಕರು ಡಯಿಂ, ಬೆಂಗಳೂರುನಗರ	ಡಾ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್, ಜ.ಆರ್ ಉಪನ್ಯಾಸಕರು ಡಯಿಂ, ಮಂಡ್ಯ
---	--

ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ತೆರೆಯುವ ಮುನ್ಸು..

ಇಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳು ವಿವಿಧ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ತಮ್ಮ ಜೊತೆಗಿನ ಮತ್ತು ಅಪರಿಚಿತ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ವಯಸ್ಸುರನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸಂಪರ್ಕ ಸಚೇತನ್ನಾಗುತ್ತದೆ. ಶಾಲಾಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರವಾಸ ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ಸಂಭರ್ಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಳಜಿ ವಹಿಸಲು ಪ್ರೋಫೆಕರು ಅಥವಾ ಹಾಲಕರು ಸದಾಕಾಲಕ್ಕೂ ಮಕ್ಕಳೊಂದಿಗೆ ಇರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿರಬಹುದು.

ಇದರ ಜೊತೆ ಮಕ್ಕಳು ಇಂದಿನ ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾದ ಅಂತರ್ಜಾಲ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಮೊಬೈಲ್, ಟ್ಯಾಬ್ಲೆಟ್, ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಬಳಕೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿದೆ. ಈ ಎಲ್ಲವೂ ಮಕ್ಕಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಹಕ್ಕನ್ನು ಖಾತರಿ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅಥವಾ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ, ಮನೋರಂಜನೆಗಾಗಿ. ಮತ್ತು ಗೇಳಿಯ ಗೆಳತಿಯರೊಡನೆ ಸಮಾಲೋಚನೆಯ ಅಗತ್ಯವಿರುತ್ತದೆ.

ಹೀಗೆ ಮಕ್ಕಳು ಶಾಲಾಕಾಲೇಜುಗಳ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಂಡಿರುವಾಗ ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಗೆಳತಿಯರೊಡನೆ ಸಂಪರ್ಕ. ಸಂಪರ್ಕನದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವಾಗ ಸಹಜವಾಗಿ ಮಕ್ಕಳು ಅವರ ವಯಸ್ಸಿಗೆ ಮುಗಿಂಬಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ತಮ್ಮ ಶಿಕ್ಷಕವರ್ಗ. ಶಾಲೆ ಕಾಲೇಜುಗಳ ಆಡಳಿತ ಕಳ್ಳಿರಿಯ ಸಿಬ್ಬಂದಿ, ಗ್ರಂಥಾಲಯ, ಪ್ರಯೋಗಳಾಲಯ, ಶ್ರೀಡಾಂಗಣ ಮತ್ತು ಸಭಾಂಗಣಗಳ ಸಿಬ್ಬಂದಿ, ವಿವಿಧ ನಿರ್ವಹಣಾ ಸಿಬ್ಬಂದಿ, ವಾಹನಚಾಲಕರು, ನಿರ್ವಾಹಕರು, ಶಾಲೆಗೆ ಬರುವ ಅತಿಥಿಗಳು, ಆಹ್ವಾನಿತರು, ಸಮಾಲೋಚಕರು. ಹೀಗೆ ಏವಿಧ ರೀತಿಯ ವಯಸ್ಸುರೊಂದಿಗೂ ಮಕ್ಕಳು ಸಂಪರ್ಕ ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ.

ಇಂತಹ ಸಂಬಂಧ, ಸಂಪರ್ಕಗಳು ಶಾಲಾ ಕಾಲೇಜಿನ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ದೀರ್ಘಕಾಲದವರೆಗೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲೋ ಕೆಲವು ಬಾರಿ ವಯಸ್ಸುರೊಡನೆ ಸಂಪರ್ಕ ಬಮ್ಮೆ ಮಾತ್ರ ಆಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯೂ ಉಂಟು. ಈ ಎಲ್ಲ ಸಂಬಂಧಗಳು ಅರೋಗ್ಯಕರವಾಗಿದ್ದವ್ಯವು ಕಾಲ ಎಲ್ಲವೂ ಸಂತನ ಮತ್ತು ಸೋಗಸಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ವಯಸ್ಸಿರಿಂದಲೋ ಅಥವಾ ಸಹವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಂದಲೋ ಮಕ್ಕಳು ತಾರತಮ್ಯಕ್ಕೆ ಈಡಾದರೆ, ತೊಂದರೆ, ತೋಡಣೆ, ಕಿರಿಕಿರಿ, ಹಂಸಗೆ ಗುರಿಯಾದರೆ ಏನು ಮಾಡುವುದು? ಇಂತಹ ತೊಂದರೆ ದ್ಯುಹಿಕ, ಮಾನಸಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ ಅಥವಾ ಲೈಂಗಿಕ ರೂಪತಾಲೆ ತೋಡಣೆ ಆದಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡುವುದು? ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಡ ಹಾಕಿ, ಹೆದರಿಸಿ, ಬೆದರಿಸಿ ತೋಟಿಸಿ ಕುಗ್ಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ಮಕ್ಕಳು ಯಾರ ಸಹಾಯ ಪಡೆಯಬೇಕು?

ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳು ಅತ್ಯಧಿಕವಾಗಿ ಸ್ಟೇಬಿರ್ ಲೋಕದಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ (ಅಂದರೆ ಮೊಬೈಲ್, ಟ್ಯಾಬ್ಲೆಟ್ ಇತ್ಯಾದಿ..) ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲತಾಣಗಳ ಮೂಲಕ (ವಾಟ್ಸಾಪ್, ಟ್ವಿಟರ್, ಫೇಸ್‌ಬುಕ್, ಇನ್ಸ್ಟಾಗ್ರಾಮ್, ಇಮೇಲ್ ಇತ್ಯಾದಿ..) ಮಕ್ಕಳು ಮತ್ತು ವಯಸ್ಸರು ಪರಸ್ಪರರ ಸಂಪರ್ಕದಲ್ಲಿ ಬರುವುದು ತೀರಾ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳು ಒಂದಪ್ಪು ಒಳ್ಳಿಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಪ್ರಯೋಜನಗಳನ್ನು ಕಂಡಿರಬಹುದು ಮತ್ತು ತಮಗರಿವಿಲ್ಲದಂತೆ ತೋಡಣಿಗೆ. ಆದರಲ್ಲಿ ಲೈಂಗಿಕ ತೋಡಣಿಗೆ ಗುರಿಯಾಗುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಮನು (ಅಂದರೆ 18 ವರ್ಷದೊಳಗಿನ ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು) ಯಾವುದೇ ವಯಸ್ಸಿರಿಂದ ಅಥವಾ ಸಹವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು/ಮಕ್ಕಳಿಂದ ಲೈಂಗಿಕ ದೂಡಣೆ, ತೋಡಣಿಗೆ ಈಡಾಗದಂತೆ, ತೊಂದರೆಗೆ ಬೀಳದಂತೆ ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

POCSO ಕಾಯಿದೆ ಕುರಿತು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮಾಹಿತಿ

ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ಲ್ಯಾಂಗಡಿಕ ಶೋಷಣೆಗಳು ಆಗದಂತೆ ತಡೆಯಬೇಕು ಮತ್ತು ಯಾರಾದರೂ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಲ್ಯಾಂಗಡಿಕವಾಗಿ ಶೋಷಣೆ ಮಾಡಿದರೆ, ಅಂತಹವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ POCSO ಕಾಯಿದೆ (Protection of Children from Sexual Offences/ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಲ್ಯಾಂಗಡಿಕ ಅಪರಾಧಗಳ ವಿರುದ್ಧ ರಕ್ಷಿಸಲು ಕಾಯಿದೆ) 2012ನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಗಿದೆ. ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿನ ವಿಚಾರಗಳ ಕುರಿತು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಕೊಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳು ಈ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಿಳಿದು ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ, ಯಾರಾದರೂ ತಮ್ಮನ್ನು ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಲ್ಯಾಂಗಡಿಕವಾಗಿ ಶೋಷಿಸಲು ಯತ್ಕೆಸಿದರೆ, ಅಥವಾ ಶೋಷಿಸಿದರೆ ಪೂಲೀಸರಿಗೆ ಅಥವಾ ತಾವು ಯಾರನ್ನು ನಂಬುತ್ತಾರೋ ಅಂತಹವರಿಗೆ ಮಾಹಿತಿ/ದೂರು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಕಾಯಿದೆ ಅಂತಸ್ತದೆ. ಇದು ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕು ಕೂಡಾ ಆಗಿದೆ.

ಹಾಗಾದರೆ ಈ ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿನ ಯಾವ ಯಾವ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಮಕ್ಕಳು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು? ಕಾನೂನಿನ ಸಹಾಯ ಪಡೆಯಲು ತಾವೇನು ಮಾಡಬೇಕು? ತಮ್ಮ ಯಾವ ನಡವಳಿಕೆ ಕಾನೂನು ವಿರುದ್ಧ ಆದೀತು ಎಂದು ಹೇಗೆ ತಿಳಿಯುವುದು? ಯಾರಿಗೆ ಯಾವ ವಿಚಾರಗಳಿಗೆ ದೂರು ಕೊಡಬೇಕು? ದೂರು ಕೊಟ್ಟರೆ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೇನು? ಇಂತಹ ಕೆಲವು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬರಬಹುದು. ಹೊತೆಗೆ ಕಾನೂನು, ಕಾಯಿದೆ, ದೂರು ಎಂದರೆ ಪೂಲೀಸರ ಪ್ರವೇಶವಾಗುತ್ತದೆ, ವಿಚಾರಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ, ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವೆಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಂದ ಸಾಧ್ಯವೇ ಎನ್ನುವ ಅನುಮಾನವೂ ಬಂದಿರಲು ಸಾಧ್ಯ. ಈ ಕೈಫಿಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸುವ ಯತ್ನ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಆ ಮೂಲಕ ಎಲ್ಲ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಲ್ಯಾಂಗಡಿಕ ಶೋಷಣೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗದಂತೆ ರಕ್ಷಿಸಲು ಈ ಕೈಫಿಡಿಯಲ್ಲಿನ ಮಾಹಿತಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ನೀವು, ನಿಮ್ಮ ಶಾಲೆ, ನಿಮ್ಮ ಸಹಪಾಠಿಗಳು, ಕಿರಿಯ ಮತ್ತು ಹಿರಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು, ಹಾಗೆಯೇ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಕರು, ಮತ್ತಿತರ ವಯಸ್ಸರು POCSO ಕಾಯಿದೆಯ ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ‘ಮಕ್ಕಳ ಲ್ಯಾಂಗಡಿ ದೂರುಪಯೋಗ ಮುಕ್ತ ಶಾಲೆ’ ಗಳನ್ನಾಗಿಸಲು ಹಾಗೂ ಸಂತಸದ ಕಲಿಕೆ ನೀಡುವ ‘ಹಕ್ಕುಗಳಿರುವ ಮಕ್ಕಳ ಶಾಲೆ’ ಗಳನ್ನಾಗಿಸಲು ಈ ಕೈಫಿಡಿಯಲ್ಲಿರುವ ವಿಚಾರಗಳು ಸಹಾಯಕ.

ಪ್ರೈಡಶಾಲೆಗಳು ಮತ್ತು ಪದವಿ ಪೂರ್ವ ಹಂತದ ಕಾಲೇಜುಗಳ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಲ್ಯಾಂಗಡಿಕ ಶೋಷಣೆಯ ವಿರುದ್ಧದ ವಿಚಾರಗಳು, ಆದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕಾಯಿದೆ, ವೃವಂಶೀಗಳು, ಸಹಾಯದ ಲಭ್ಯತೆ ಕುರಿತು ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಲೇಬೇಕೆಂದು/ತಿಳಿಸಲೇಬೇಕೆಂದು ಕನಾಫಿಕೆ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಗೆ ನೀಡಿರುವ ನಿರ್ದೇಶನದಂತೆ ಈ ಕೈಫಿಡಿಯನ್ನು ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಈಗಾಗಲೇ ‘ಶಾಲಾ ಸುರಕ್ಷತಾ ನೀತಿ’ ಯನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಶಾಲೆಗಳು, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ನಿಲಯಗಳು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ಪಾಲಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಕನಾಫಿಕ ಸರ್ಕಾರವು 2016 ರಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ನಿರ್ದೇಶನದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಕೈಫಿಡಿಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು.

ಪರಿವಡಿ

ಅಧ್ಯಾಯ	ವಿವರಣಾನುಕ್ರಮಣಿಕೆ	ಮಟ್ಟ ಸಂಖ್ಯೆ
1	<p>ಮತ್ತು ಶೇ. ಶಾಲಗಳಲ್ಲಿ ನೀವು ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿದ್ದೀರಾ? ಸುರಕ್ಷೆ ಎಂದರೇನು ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತೆ?</p> <p>1.1 ಮತ್ತು ಮೇಲೆ ಲೈಂಗಿಕ ಶೋಷಣೆ ಎಂದರೇನು?</p> <p>1.2 ಮತ್ತು ಮೇಲೆ ಲೈಂಗಿಕ ಶೋಷಣೆಯಿಂದ ಆಗುವ ಪರಿಣಾಮಗಳು.</p>	1-8
2	<p>ಲೈಂಗಿಕ ಶೋಷಣೆಯ ವಿರುದ್ಧ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯ ರಕ್ಷಣೆಯ ಕಾರ್ಯ (POCSO)</p> <p>2.1 POCSO ಕಾರ್ಯದಂತೆ ಹಿನ್ನೆಲೆ:</p> <p>2.2 POCSO ಕಾರ್ಯದ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿರುವ ಅವರಾಧಗಳು ಮತ್ತು ತಿಕ್ಷೆ.</p> <p>2.3 ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯಕಾಲ್ಯಾದ್ಯಾಸ-2015-2021ರ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳೊಂದಿಗೆ</p>	9-16
3	<p>POCSO ಕಾರ್ಯದ: ಅರಿವು ಮತ್ತು ಜಾಗ್ರೆ</p> <p>3.1 POCSO ಪ್ರಕರಣಗಳು; ಚರ್ಚೆ- ಸಂವಾದ</p> <p>3.2 ಸುರಕ್ಷಿತ ಸ್ಥಳ ಮತ್ತು ಅಸುರಕ್ಷಿತ ಸ್ಥಳ; ನಿಮಗೆ ತಿಳಿದಿದೆಯೇ?</p> <p>3.3 ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲೇ ಹೀತಿ ಪ್ರೇಮ ಪ್ರಣಾಯದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಮೇಲೆ ಆಗುವ ಪರಿಣಾಮಗಳು</p>	17-25
4	<p>ಲೈಂಗಿಕ ಶೋಷಣೆಗೆ ಗುರಿಯಾದರೆ ಅಥವಾ ಅಂತಹ ಗುರಿಯಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಕಂಡು ಬಂದರೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು?</p> <p>4.1. ಮತ್ತು ಲೈಂಗಿಕ ಶೋಷಣೆ ಅಥವಾ ಇನ್ನಿತರೆ ಸಮಸ್ಯೆ / ತೊಂದರೆಗೊಳಗಾದಲ್ಲಿ ತಡೆ ಮತ್ತು ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಜಾಗ್ರತ್ವಾಗಿರುವ ರಕ್ಷಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು</p> <p>4.2. ಮತ್ತು ನಿಮಗೆ ಪ್ರಾಲೀಸ್ ತಾಣಗಳು ನಡೆಸುವ ತೆರೆದಮನೆ ಕುರಿತು ಪರಿಚಯಿಸಿದೆಯೇ?</p> <p>4.3. ಮತ್ತು ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಇರಲಿ; ಸೈಬರ್ ಸಂಪರ್ಕ, ಲೈಂಗಿಕ ಅವರಾಧಗಳು ಮತ್ತು ತಡೆ</p>	26-32
5	ನಿಮ್ಮ ಶಾಲೆ ಮತ್ತು ಸ್ಕೂಲ್‌ಹಿತಾಲೆ ಆಗಿದೆಯೇ? ಪರಿಶೀಲಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ	33-37

ಅಧ್ಯಾಯ-1

ಮುಕ್ತಳೀ, ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ನೀವು ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿದ್ದೀರಾ? ಸುರಕ್ಷಿತ ಎಂದರೇನು ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತೆ?

ಆರೋಗ್ಯಕರ ಜಗತ್ತಿನ ಸೃಷ್ಟಿಗೆ ಆರೋಗ್ಯಕರ ಮುಕ್ತಳ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮತ್ತು ವಿಕಾಸ ಅಶ್ವಗತ್ಯವಾದುದು. ಮುಕ್ತಳ ದೈಹಿಕ, ಮಾನಸಿಕ, ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತಳು ಯಾವುದೇ ತರಹದ ಹಿಂಸೆ, ಕೋಷಣೆ, ಅವಮಾನ ಮತ್ತು ದೂಡಣಿಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತವಾಗಿರಬೇಕು. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಮನೆ, ಶಾಲೆ, ವಿವಿಧ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತಳು ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿರುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿರುವುದು ದೊಡ್ಡವರ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ, ಎಷ್ಟೋ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತಳು ಪರಿಚಿತರಾದ ಮತ್ತು ಪರಿಚಿತರಲ್ಲದ ವಯಸ್ಸರಿಂದ ಲ್ಯಾಂಗಿಕ ಕೋಷಣೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗುವ ಸಂಭವ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಿವ ನಿಟ್ಟಿಸಲ್ಪಿಗೆ ಮುಕ್ತಳೊಡನೆ ವ್ಯವಹರಿಸುವ ಎಲ್ಲರೂ ಅಗತ್ಯ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಮುಕ್ತಳೂ ಸಹ ಈ ಅಂತರ್ಗಳ ಬಗೆಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ.

ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತಳ ಹತ್ತಿರದ ಮತ್ತು ದೂರದ ಸಂಬಂಧಿಗಳು ಮುಕ್ತಳನ್ನು ಲ್ಯಾಂಗಿಕ ಕೋಷಣೆಗೆ ಗುರಿ ಮಾಡುವ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲಾ ಕೇಳಿರುತ್ತೇವೆ. ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಮುಕ್ತಳನ್ನು ಮುಟ್ಟುವುದು, ತಬ್ಬಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಥವಾ ಲ್ಯಾಂಗಿಕವಾಗಿ ಸಂಪರ್ಕ ಸಾಧಿಸುವುದು, ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಕೆಲವು ಬೇಜವಾಬ್ಬಾರಿ ವಯಸ್ಸರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಸಂಬಂಧಿಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರೋಫೆಕರ ಸೈಹಿತರು. ನೆರೆಯವರು ಈ ರೀತಿ ಮುಕ್ತಳೊಂದಿಗೆ ತಪ್ಪಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡಾಗ ಮುಕ್ತಳು ಗೊಂದಲಕೊಳ್ಳಬಾಗುತ್ತಾರೆ. ತಂದೆತಾಯಿ, ಪ್ರೋಫೆಕರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಬಂಧುಗಳು, ಮಿಶ್ರರಿಂದ ಘಟಿಸುವ ಇಂತಹ ದುರ್ವರ್ತನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮುಕ್ತವಾಗಿ ಯಾರೆಲಂದಿಗೂ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲು ಹಿಂಜರಿಕೆ. ಸಂಹೋಡಗಳನ್ನು ಮುಕ್ತಳು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಮನೆಯವೇ ಅಲ್ಲದೇ ಶಾಲೆ ಹಾಗೂ ಇತರೆ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿಯೂ ಮುಕ್ತಳು ಲ್ಯಾಂಗಿಕ ಕೋಷಣೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗುವ ಸಂಭವ ಇರುತ್ತದೆ.

ಶಾಲೆ ನಿಮಗೆ ಎರಡನೇ ಮನೆ ಇದ್ದಂತೆ ಅಲ್ಲವೇ? ಶಾಲೆ ನಿಮ್ಮ ಕಲಿಕೆಗೆ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಲು. ಆಚೋಡಿಗಳು. ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ಇದ್ವಾಗಿ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಹ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಕರ ಹಾಗೂ ಶಿಕ್ಷಕರ ವರದ ವಯಸ್ಸರೊಡನೆ ಮುಕ್ತಳು ಸಂಪರ್ಕ, ಸಂಪರ್ಕದಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸಂಬಂಧ, ಸಂಪರ್ಕಗಳು ಶಾಲೆಯ ಚೌಕಟ್ಟಿನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ತಕ್ಷದಾಗಿ ಇರಬೇಕು.

ಈ ಚೌಕಟ್ಟನ್ನು ಏರಿ ಶಿಸ್ತಿನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲೇ, ತಾರತಮ್ಯ ನಡೆಸಲ್ಲೋ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಯಾವುದೋ ದುರುದ್ದೇಶದಿಂದಲ್ಲೋ ಶಾಲೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅಥವಾ ಸಂಬಂಧಿಸದ ಕೆಲವು ವಯಸ್ಸರು ಮುಕ್ತಳ ಮೇಲೆ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಹಿಂಸೆ, ದೋಷನ್ನು ಕೋಷಣೆ ಮಾಡುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ. ಇದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಕಲಿಯಲಿಲ್ಲವೆಂದ್ಲೋ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಪೂರ್ವೇಸಲಿಲ್ಲವೆಂದ್ಲೋ, ಶ್ರೀಡೇ, ವಾಯಾಮ, ಚಿತ್ರಕಲೆ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲವೆಂದ್ಲೋ. ಅಥವಾ ಶಾಲಾ ಕಾಲೇಜೆನ ಸಮಯದಲ್ಲೇ ಅಥವಾ ಹೊರಗಡೆಯ್ಲೋ ಅತಿಸ್ಥಿನಿಂದ ಪರಿಸಿದರೆಂದ್ಲೋ ಕೆಲವು ಶಾಲಾ ಕಾಲೇಜುಗಳ ಶಿಕ್ಷಕರು ಅಥವಾ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿರುವವರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮೇಲೆ ಶಿಸ್ತು ಕ್ರಮದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಯಿವುದು, ಅವಮಾನ ಮಾಡುವುದು, ದೈಹಿಕವಾಗಿ ಹೊಡೆಯುವುದು ಅಗಿರಬಹುದು.

ಹಾಗೆಯೇ ಕೆಲವು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಕೂಡಾ ಇತರ ಮುಕ್ತಳ ಮೇಲೆ ಪರ್ಕ್, ಪರ್ಸೇತರ, ಅಟ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಅಥವಾ ತಮ್ಮದೇ ಸಮೂಹದಲ್ಲಿನ ಮಾತುಕೆಗಳ ಮಧ್ಯ ಕಾಸ್ಯಮಾಡಲ್ಲೋ.

ಅವಕಾಸ್ಯದಿಂದಲೋ, ನಿಂದನೆ, ಒತ್ತಡ, ಕರುಕುಳ, ಮೋಸ, ನೋವ್ ಮಾಡುವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳು ಇವೆ. ಈ ತೊಂದರೆ ಇಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲತಾಣಗಳ ಮೂಲಕವೂ ಆಗುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿದೆ.

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಹಿಂಸೆ, ತೊಂದರೆಗೀಡಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳು ಮನೆಯಿಂದ ಶಾಲಾಕಾಲೇಜುಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬರುವಾಗ ಅಥವಾ ಪರ್ಯೋತರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬರುವಾಗ, ಹೆಚ್ಚಿನ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ನೆರವಿಗಾಗಿ ಉಷ್ಣಾಗೆ ಹೋದಾಗಲೂ ಆಗಿರಬಹುದು.

ಇಂತಹ ತೊಂದರೆಗೆ ಒಳಗಾದ ಎಲ್ಲ ಮುಕ್ಕಳು ಅವುಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಎದುರಿಸಿ. ಜೀರ್ಣಸಿಕೊಂಡು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಸಾಗುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಮುಕ್ಕಳು ಯಾರೆಂದನೆಯೂ ಬೇರೆಯದೆ ಬಂಟಿಯಾಗಬಹುದು, ದೃಷ್ಟಿಕೊಂಡೆವೆನ್ನು ಯಾರ ಬಳಿಯೂ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲಾಗದೆ ಅವಮಾನದಿಂದ ಕುಗ್ಗಬಹುದು, ಸದಾಕಾಲಕ್ಕೂ ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವೇ ಹಳಿದುಕೊಂಡು/ಬ್ಯಾಂಡುಕೊಂಡು ಸ್ಥಿರಂ ಹಾನಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದರತ್ತಲೂ ಮುಂದಾಗಬಹುದು.

ಇವೆಲ್ಲದರ ಚಟುವಟಿಕೆ ಮುಕ್ಕಳು ಶಾಲಾಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುಬಹುದು. ಶೈಕ್ಷಣಿಕದಿಂದ ವಿಮುಖಿರಾಗಬಹುದು. ಖಿನ್ನತೆಗೋಳಗಾಗಿ ಮಾನಸಿಕ ಅಸ್ವಸ್ಥರಾಗಬಹುದು. ದೃಷ್ಟಿಕೊಂಡೆಯಿಂದ ಅಂಗವಿಕಲರಾಗಬಹುದು. ರೋಗಸ್ಥರಾಗಬಹುದು. ಚಿಕ್ಕವಂತುಸ್ವಿನಲ್ಲೇ ಗಭ್ರಾಧರಿಸುವಂತಾಗಬಹುದು. ಇಲ್ಲವೇ ಬಾಲ್ಯವಿವಾಹಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗಬಹುದು. ಕೆಲವುಮ್ಮೆ ಮಾರಾಟ ಸಾಗಣೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗಬಹುದು. ಈ ಎಲ್ಲವೂ ಮುಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕುಗಳ ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಮತ್ತು ಮುಕ್ಕಳ ಮೇಲಾಗುವ ಅಪರಾಧಗಳಾಗಿವೆ.

ಯಾವುದೇ ಮಗು ಇಂತಹ ಅಪರಾಧಗಳಿಗೆ ಈಡಾಗಬಾರದು. ಎಲ್ಲ ಮುಕ್ಕಳು ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ, ದೃಷ್ಟಿಕವಾಗಿ ಸದ್ಯಧರಾಗಿ ಬೇಳಿಯಬೇಕು. ಉತ್ತಮ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಸದುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ದೇಶದ ಸಂಪನ್ಮೂಲವಾಗಬೇಕು ಎಂಬುದೇ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪ್ರಮುಖ ಗುರಿಯಾಗಿದೆ.

ಆದರೆ, ಇಂದಿನ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಲೆ, ಕುಟುಂಬ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಿಯ ಹಾಗೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಹಿಂಸೆ, ಶೋಷಣೆಗಳು, ಅದರಲ್ಲಿ ಲೈಂಗಿಕ ಶೋಷಣೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಾವು ನಂಬಿದವರಿಂದಲೇ ಲೈಂಗಿಕ ಶೋಷಣೆಗೆ ಬಲೀಯಾದಾಗ ಗಲಿಬಿಲಿಗೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ತಮಗೇನು ಆಗುತ್ತಿರೆ ಎಂದು ಅರಿವಾಗರೆ ರಿಜ್ಿಂಟರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣುಕಾಣದ, ಮಾತುಬಾರದ, ಕಿವಿ ಕೇಳದ, ಮಾನಸಿಕ ಅಸ್ವಸ್ಥತೆಯಿರುವ ಅಥವಾ ಇನ್ನಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಅಂಗವಿಕಲತೆಯಿರುವ ಮುಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ಈ ಶೋಷಣೆಗಳು, ಅದರಲ್ಲಿ ಲೈಂಗಿಕ ಶೋಷಣೆಯಾದರೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇನ್ನಷ್ಟು ಸ್ಥಿರವಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾರಿಗೆ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಹೇಗೆ ಹೇಳುವುದು ಎಂದು ತಿಳಿಯಿದೆ ಚಡವಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಪರಾಧಕ್ಕೆ ಈಡಾದ ಮೇಲೆ ತನಗೆ ಹೀಗಾಗಬಾರದಿತ್ತು ಎಂದು ಕೊರಗುತ್ತಾರೆ.

ಶಾಲೆ ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಿತ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮನ್ನು ನೀವು ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಹಾಗೂ ಇತರ ಸಹ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು ಸಾಕಷ್ಟು ನೀತಿಗಳು ಮತ್ತು ಕಾಯಿದೆಗಳು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿವೆ. ಮುಕ್ಕಳು ಇವುಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕ. ಏಕೆಂದರೆ, ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಲೈಂಗಿಕ ಶೋಷಣೆ, ಹಿಂಸೆಗಳ ವಿರುದ್ಧ ರಕ್ಷಣೆ ಪಡೆಯುವುದು ಹೇಗೆ ಎಂಬ ಅರಿವು ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಲೈಂಗಿಕ ಶೋಷಣೆ, ಹಿಂಸೆಗಳ ಸನ್ನಿಹಿತ ನಿಮಗೆ ಎದುರಾಗಬಹುದು. ನಿಮ್ಮ ಸ್ವೇಚ್ಛಾತ್ಮಕ ಎಂದು ಸಹಾದರಿಯರಿಗೆ ಎದುರಾಗಬಹುದು ಅಥವಾ ನಿಮ್ಮ ನೇರೆಹೊರೆಯ ಮುಕ್ಕಿಗೆ ಎದುರಾಗಬಹುದು. ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ, ಅದರಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಏನು ಮಾಡಬೇಕು? ಯಾರಿಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು? ಈ ರೀತಿಯ ಕೃತ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಬಂದವರಿಗೆ ಕಾನೂನು ಕ್ರಮ ಜರುಗಿಸಲು ಏನು ಮಾಡಬೇಕು? ಎಂಬೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ನಿಮಗೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ.

1.1. ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ಲೈಂಗಿಕ ಶೋಷಣೆ ಎಂದರೇನು?

18 ವರ್ಷದೊಳಗಿನ ಎಲ್ಲರೂ ಮಕ್ಕಳು. ಬಾಲ್ಯತನದಿಂದ ಹದಿವಯಸ್ಸನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿ. ವಯಸ್ಸರಾಗುವ ಹಂತದಲ್ಲಿರುವವರು. ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಮಾನಸಿಕ ದೃಷ್ಟಿಕೆಕಾಸ, ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಹಲವಾರು ಬೆಳವಣಿಗೆಗಳು, ಒತ್ತಡಗಳು, ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹಲವು ರೀತಿಯ ಬೆಂಬಲ, ಒತ್ತಾಸೆಗಳನ್ನು ನೀಡಲು ಕುಟುಂಬ, ಶಾಲೆ, ಸಮಾಜ, ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತವೆ. ಮಕ್ಕಳೂ ಕೂಡಾ ತಮಗೆ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಎಲ್ಲ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಸದುಪಯೋಗವಿಸಿಕೊಂಡು, ತಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡು, ಭವಿಷ್ಯದ ತಿಕ್ಟಣ, ಕೊಶಲ್ಯ ಬೆಳವಣಿಗೆ. ಇತ್ಯಾದಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಮಕ್ಕಳು ವಯಸ್ಸರಿಂದ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ, ಬೆಂಬಲದ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿರುತ್ತಾರೆ. ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ಹಲ್ಲೆ, ದೋಷಗಳು, ಶೋಷಣೆಗಳಾದರೆ, ಅವರು ದೃಷ್ಟಿಕೆ ಮತ್ತು ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ಕುಗ್ಗುತ್ತಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳು ಲೈಂಗಿಕ ಶೋಷಣೆಗೆ ಗುರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಅವರ ಮೇಲೆ ತೀವ್ರ ರೀತಿಯ ಅಫಾತ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ನಡೆಯುವ ಮಾನಸಿಕ ಮತ್ತು ದೃಷ್ಟಿಕೆಶೀಕ್ರಿಯೆ, ಹಿಂಸೆ, ಶೋಷಣೆಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಲೈಂಗಿಕ ಶೋಷಣೆಯು ಅತ್ಯಂತ ಹೇಳಿಯಾದುದಾಗಿದೆ. ಈ ಕುರಿತು ವಿಶ್ವ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆ (WHO - World Health Organisation) "ಯಾವ ಲೈಂಗಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಕುರಿತು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ತಿಳಿವರಿಕೆ ಇಲ್ಲವೋ. ಅವುಗಳ ಕುರಿತು ಅರಿವು ಪ್ರಾಣವಾಗಿ ಬಂದಿರುವುದಿಲ್ಲವೋ. ಮತ್ತು ಅಂತಹದರಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾಗಲು ಅವರು ಸಮೃದ್ಧಿಕೊಡಲು ಸಮರ್ಥರಲ್ಲವೋ ಹಾಗೂ ಯಾವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲು ದೃಷ್ಟಿಕವಾಗಿ ಅವರು ವಿಕಾಸವಾಗಿಲ್ಲವೋ ಮತ್ತು ಅಂತಹದನ್ನು ಸಮಾಜ ಮತ್ತು ಕಾನೂನು ನಿರ್ವಹಿಸಿರುವುದೋ-ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ತೊಡಗಿಸುವುದು ಲೈಂಗಿಕ ಶೋಷಣೆಯಾಗಿದೆ (1999)" ಎಂದು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿದೆ.

ವಯಸ್ಸರು ಅಥವಾ ದೊಡ್ಡವರು, ಹದಿಹರೆಯದವರು, ಮಕ್ಕಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊತ್ತಿರುವವರು, ಮಕ್ಕಳು ಯಾರನ್ನು ನಂಬುತ್ತಾರೋ, ಗೌರವಿಸುತ್ತಾರೋ ಅಥವಾ ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ಅಧಿಕಾರ ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೋ ಅಂತಹವರು ಮಕ್ಕಳಿಡನೆ ಲೈಂಗಿಕವಾಗಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಸುವುದೇ ಮಕ್ಕಳ ಲೈಂಗಿಕ ದುರುಪಯೋಗ, ಶೋಷಣೆಯಾಗಿದೆ. ಇಂತಹವುಗಳಿಂದ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು ಹಾಗೂ ಯಾರಾದರೂ ವಯಸ್ಸರು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ತೊಂದರೆಗೆ ಸಿಲುಕಿಸಿದರೆ, ಅಂತಹವರಿಗೆ ತಿಕ್ಕಿನೀಡಲೆಂದೇ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ಲೈಂಗಿಕ ಅಪರಾಧಗಳಿಂದ ಮಕ್ಕಳ ರಕ್ಷಣಾ ಕಾಯಿದೆ 2012 ಅನ್ನು ರೂಪಿಸಿದೆ.

ಈ ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಿಸಿರುವ ವಿಚಾರಗಳು ಹಾಗೂ ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ನಡೆದಿರುವ ಚಿಂತನೆಗಳನ್ನು ಅಧರಿಸಿ, ತಮ್ಮ ಮೇಲಿನ ಲೈಂಗಿಕ ಶೋಷಣೆ ಕುರಿತು ಮಕ್ಕಳು ಈ ಮುಂದಿನವುಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕಿದೆ. ಮಕ್ಕಳ ಲೈಂಗಿಕ ಶೋಷಣೆಗಳು ಈ ಮುಂದಿನವುಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ:

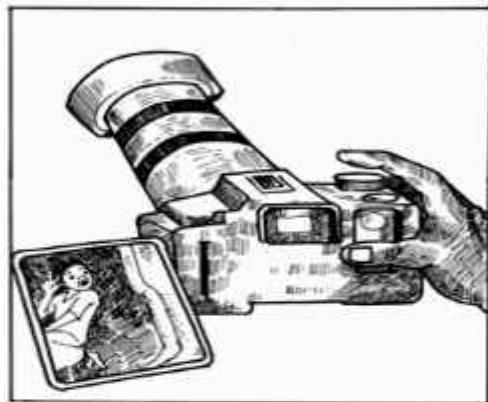
- ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹಿತವನಿಸದ ವಯಸ್ಸರ ಕೆಲವು ವರ್ತನೆಗಳು**
  - ಮಕ್ಕಳನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಕವಾಗಿ ಮುಟ್ಟುವ ನಡವಳಿಕೆಗಳು
  - ಮುಟ್ಟಿದಯೀ ಮಾತು, ಸೋಣದ ನಡವಳಿಕೆಗಳು
- ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬೇಡದ ವಯಸ್ಸರ ಕೆಲವು ನಡವಳಿಕೆಗಳು**
  - ಮಕ್ಕಳಿಂದ ಲೈಂಗಿಕ ಅಫರ್ ಕೊಡುವ ತಬ್ಬ, ವದಗಳ ಬಳಕೆ.

- ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸ್ವತ್ಯಾಸುಪುದು, ಹಿಡಿದಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು.
- ಬಲವಂತವಾಗಿ ಚುಂಬಿಸುಪುದು.
- ತನ್ನ ದೇಹವನ್ನು ಮುಟ್ಟಲು ಹೇಳಲು / ಬಲವಂತ ಮಾಡಲು.
- ಮಕ್ಕಳಚಿತ್ರ / ಲೈಂಗಿಕ ಅಂಗಾಂಗಳ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದು/ ತೆಗೆದುಕೊಡಲು ಸೀಡಿಸುವುದು.

III. ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ತೀವ್ರವಾದ ಲೈಂಗಿಕ ನಡವಳಕೆಗಳು / ಅಪರಾಧಗಳು

- ಮಕ್ಕಳ ಲೈಂಗಿಕ ಅಂಗಗಳನ್ನು / ಗುಹಾಂಗಗಳನ್ನು ಮುಟ್ಟಲು.
- ವಯಸ್ಕರು ಮಕ್ಕಳೆಲುರು ತಮ್ಮ ಲೈಂಗಿಕ ಅಂಗಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವುದು.
- ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಲೈಂಗಿಕ ಅಂಗಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಲು ಹೇಳಲು.
- ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಲೈಂಗಿಕ ಚಿತ್ರ ತೋರಿಸುವುದು.
- ಮಕ್ಕಳ ಲೈಂಗಿಕ ಚಿತ್ರ, ಅಥವಾ ಬೆತ್ತಲೆ ಪ್ರೋಚೋದನೆಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆಯುವುದು.
- ಲೈಂಗಿಕ ಹಲ್ಲೆ, ಲೈಂಗಿಕ ಅತ್ಯಾಭಾರ
- ಮಕ್ಕಳು ಲೈಂಗಿಕವಾಗಿ ಪರಸ್ಪರ ಸಹಕರಿಸಲು ಹೇಳಲು.

ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲಿನ ಲೈಂಗಿಕ ಶೋಷಣೆಯ ಕುರಿತಂತೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ಅಂಶಗಳು

1. ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ದೃಹಿಕ ಬಲ ಬಳಸಿ ಹಿಂಸೆ/ದೊಜ್ಞನ್ಯ ಎಸಗುವುದು.
2. ಸಾಕಷ್ಟು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ, ಅಪರಾಧಿಯ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪರಿಚಯವಿರುವ ಮತ್ತು ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಥಕರೂ ಆದ ವಾಲಕರು, ಪ್ರೋಫೆಕರು, ತರಬೇತುದಾರರು, ಕಿಕ್ಕರು ಆಗಿರುವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳಿವೆ.
3. ಮಕ್ಕಳ ಲೈಂಗಿಕ ದುರುಪಯೋಗವು ಒಮ್ಮೆ ಮಾತ್ರ ಆಗುವ ಫಾಟನೆಯಿಂದ ಹಿಡಿದು ಅನೇಕ ದಿನಗಳು, ವಾರಗಳು ಅಥವಾ ವರ್ಷಗಳವರೆಗೂ ಸಂಭವಿಸಿರಬಹುದು.
4. ಬೆದರಿಕೆಗಳು, ಸುಳ್ಳಿ ಭರವಸೆ / ಅಮಿಷೆಗಳು, ಬಲದ ಉಪಯೋಗ, ಸುಳ್ಳಿ/ತಪ್ಪಿ ಮಾಹಿತಿ ಕೊಡುವುದು ಮತ್ತು ಬಲವಂತಪಡಿಸುವ ಮೂಲಕ ದಾರಿತಪ್ಪಿಸಿ ವಯಸ್ಕರು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಬಲೆಗೆ ಬೀಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಈ ಎಲ್ಲವೂ ಮತ್ತು ಇಂತಹ ವಯಸ್ಕರ ಪರ್ಯಾಯಗಳು. ಅದರಲ್ಲಿ ಪರಿಚಿತರು, ನಂಬಿಕೆಗೆ ಅರ್ಹರಾಗಿರುವವರಿಂದ ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ಆದಾಗ. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮುಜುಗರವಾಗುತ್ತದೆ. ಭಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಗಲಿಬಿಲಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಮೇಲೆ ತಮಗೇ ಅನ್ಯಾ ಉಂಟಾಗಬಹುದು. ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳು ಹೆಡರಿ, ಒಂಟಿಯಾಗಿ ದುಃಖಿಸುತ್ತಾ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆ ಆವರಿಗೆ ಯಾರಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆಯೋ ಅಂತಹ ಪ್ರೋಫೆಕರು, ಆಪ್ತಸಮಾಲೋಚಕರು, ವ್ಯಾದರು, ಮುಂತಾದವರಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುವಂತೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡಬೇಕು. ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ಲ್ಯಾಂಗಿಕ ಶೋಷಣೆ ಮಾಡಿದವರ ವಿರುದ್ಧ ಪ್ರೋಲೀಸ್ ದೂರು ದಾಖಿಲಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು.

1.2. ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ಲೈಂಗಿಕ ಶೋಷಣೆಯಿಂದ ಆಗುವ ಪರಿಣಾಮಗಳು

ಮಕ್ಕಳಿಂದರೆ 18 ವರ್ಷಗಳ ಒಳಗಿನವರು. ಇದನ್ನು ಭಾರತದ ವಿವಿಧ ಕಾಯಿದೆಗಳು ಸ್ವಾಸ್ಥಪಡಿಸಿವೆ. ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕಿಗಳ ಒದಗಂಬಡಿಕೆ 1989, ಮಕ್ಕಳಿಂದರೆ ಇನ್ನೊಂದು 18 ವರ್ಷ ಪೂರ್ವೆಸದವರು ಎಂದು ಸೂಚಿಸಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ಒಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದೆ. ಅಪ್ಪೇ ಅಲ್ಲ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ಹೊರಡಿಸಿರುವ 'ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಕ್ಕಳ ನೀತಿ 2013' ಕೂಡಾ ಇದನ್ನೇ ತಿಳಿಸುತ್ತಾ ದೇಶದ ಎಲ್ಲ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಯಾವುದೇ ತೊಂದರೆಗೆ ಒಳಗಾಗದಂತೆ ರಕ್ಷಿಸುವುದು ಸರ್ಕಾರ, ಸಮಾಜ, ಎಲ್ಲಾ ಇಲಾಖೆಗಳು ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬಗಳ ಕರ್ತವ್ಯ ಎಂದು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದೆ.

ಮಕ್ಕಳ ದೈಹಿಕ, ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕಾಪಾಡುವುದು, ಮಕ್ಕಳು ಯಾವುದೇ ದೈಹಿಕ, ಮಾನಸಿಕ, ಲೈಂಗಿಕ ಶೋಷಣೆಗೆ ಈಡಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ಮಕ್ಕಳು ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಲು, ತಮಗಾದ ತೊಂದರೆ, ನೋವ್ರೆ, ಬೇಸರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡುವುದು ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕಿಗಳನ್ನು ಜಾರಿ ಮಾಡುವ ವಿಧಾನಗಳಾಗಿವೆ. ಶಾಲೆಗಳು ಈ ಎಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ, ಪ್ರೋಫೆಕರಿಗೆ ಮತ್ತು ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಕರು, ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಮತ್ತು ಆಡಳಿತ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ, ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಮಕ್ಕಳ ಸ್ವೇಚ್ಛಾ ಆಗಿಸಬೇಕಿದೆ.

ಲೈಂಗಿಕ ಶೋಷಣೆಯ ಪರಿಣಾಮಗಳು

- ಯಾವುದೇ ಲೈಂಗಿಕ ಶೋಷಣೆಗೆ ಗುರಿಯಾದ ಮಕ್ಕಳು (ಹಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು, ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳು ಮತ್ತು ಶೈಕ್ಷಿಕ ಲಿಂಗಿ ಮಕ್ಕಳು) ತಮಗೇನಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಅರ್ಥವಾಗದೆ ಗೊಂದಲ, ಗಲಿಬಿಲಿಗೆ ಗುರಿಯಾಗುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ಯಾರಿಗಾದರೂ ಹೇಳಬೇಕೋ ಬೇಡಪೋ, ತನ್ನದೇ ಏನಾದರೂ ತಪ್ಪಾಯಿತೋ ಎಂಬ ಸಂಶಯ, ಅಪಮಾನ, ಆತಂಕ, ದುಃಖಕ್ಕೂ ಒಳಗಾಗಬಹುದು.

- ಇಂತಹ ಆತಂಕಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದ ಮಕ್ಕಳು ಹಾಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಮೂತ್ರ ವಿಸರ್ಚೆಸುವುದು, ಸರಿಯಾಗಿ ಉಟ ಮಾಡದಿರುವುದು, ನಿದ್ರೆಯಿಂದ ವಂಚಿತರಾಗುವುದು, ಮಾಡುವ ಕೆಲಸ, ಓದಿನಲ್ಲಿ ಗಮನ ಕೊಡಲಾಗದಿರುವುದರಿಂದ ಸಮಸ್ಯೆಗೀಡಾಗುತ್ತಾರೆ.

- ಮನ, ಶಾಲೆ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಆಟದಮ್ಮದಾನ, ಗ್ರಂಥಾಲಯ, ಇತ್ಯಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಲ್ಯಾಂಗಿಕ ಶೋಷಣೆಗೆ ಗುರಿಯಾದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸುತ್ತಲಿನ ಸಮಾಜದೊಡನೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳಲು ಕಷ್ಟವಾಗಬಹುದು. ಸಾಮಾಜಿಕ-ಮಾನಸಿಕ ಶೋಂದರೆಗಳು, ಒತ್ತಡಗಳು ಉಂಟಾಗಬಹುದು. ದೀರ್ಘಕಾಲದವರೆಗೆ ನೋವ್ರು, ಬೇಸರ ಮರೆಯಾಗದೆ, ಯಾರೋಡನೆಯೂ ಬೆರೆಯಲು ಕಷ್ಟವಾಗಬಹುದು.
- ತನಗೆ ಶೋಂದರೆ ಕೊಟ್ಟಿವರು ಎದುರು ಬಂದಾಗ ಹೆದರಿಕೆಯಿಂದ ತತ್ತರಿಸುವಂತಾದೀತು. ತನ್ನನ್ನು ಕುರಿತು ನುಣಾತ್ಮಕ ಭಾವನೆಗಳು ಉಂಟಾಗಿ ಸದಾಕಾಲಕ್ಕೂ ಅಸಹ್ಯವಾಗಬಹುದು.
- ಲ್ಯಾಂಗಿಕ ಶೋಷಣೆಗೆ ಈಡಾದ ಮಕ್ಕಳು ಶೈಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿ ಹಿಂದೆ ಬೀಳಬಹುದು, ಕ್ರೀಡೆ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಚಿಟ್ಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಚುರುಕಾಗಿ ಪಾಲ್ಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಹಿಂದೆ ಸರಿಯಬಹುದು.
- ಕೀಟಲೆಂಬ ನೆಪದಲ್ಲಿ ಸಹವಾರಿಗಳೇ ಲ್ಯಾಂಗಿಕವಾಗಿ ಕಿರುಕುಳ ನೀಡಿದ್ದರೆ, ಅಥವಾ ಗುಟ್ಟಾಗಿಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೆದರಿಸಿದ್ದರೆ, ಶೋಂದರೆಗೀಡಾದ ಮಕ್ಕಳು ಸರಿತಪ್ಪಗಳ ತಾಕಲಾಟದಲ್ಲಿ ಒದ್ದಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಂತಹವರು ಈ ಗುಟ್ಟನ್ನು ಯಾರಿಗೆ ಹೇಳುವುದು ಎಂಬ ಶೋಳಾಟದಲ್ಲೇ ಇದ್ದ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಖಿನ್ನತೆಗೆ ಬೀಳಬಹುದು.

- ಅಂತರ್ಜಾರಲದ ಮೂಲಕ ಸ್ವೇಬರ್ ಆವರಾಧಕ್ಕೆ ಈಡಾದವರು, ಅಥವಾ ಮಕ್ಕಳ ಪ್ರೋಟೋ, ವಿವರಗಳನ್ನು ಕರ್ಮ ಅವರನ್ನು ಹೆದರಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ. ಮಕ್ಕಳು ಆ ಭಯದಲ್ಲೇ ಮುಖುಗಿ ಹೋಗಿರುತ್ತಾರೆ.
- ಹೆದರಿಕೆ, ಆತಂಕದಿಂದ ಮನೋಬಲ ಕುಸಿದ ಮಕ್ಕಳು ಸ್ವಯಂ ಹಾನಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಅತ್ಯಹತ್ಯೆಯ ಅಪಾಂಯಕ್ಕೂ ಒಳಗಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿದೆ.

ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ಲ್ಯಾಂಗಿಕ ಶೋಷನಕೆ ಆಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಯಸ್ಕರೂ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸ್ವಯಂ ಹೊಂದಬೇಕು. ಮಕ್ಕಳು ತಮಗಾದ ಲ್ಯಾಂಗಿಕ ಶೋಷನಕೆ ಕುರಿತು ದೂರು. ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಿದಾಗ. ಯಾವುದೇ ವಯಸ್ಕರು ಮಗು ನೀಡುತ್ತಿರುವ ಮಾಹಿತಿ. ವಿಚಾರವನ್ನು ನಂಬುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ನೀಡಬೇಕು. ತಿರಸ್ಕರಿಸಬಾರದು. ಶಾಲೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ 'ಮಕ್ಕಳ ರಕ್ಷಣಾ ನೀತಿ' ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಎಲ್ಲರೂ ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕುಗಳ ಜಾರಿ ಕುರಿತು ಸದಾ ಜಾಗ್ಯತರಾಗಿರಬೇಕು. ಪ್ರೋಲೀಸ್ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯಾಲಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೂ ಮಕ್ಕಳ ಪರವಾದ ನಿಲುವುಗಳು, ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡು, ಯಾರು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಲ್ಯಾಂಗಿಕವಾಗಿ ಶೋಷಿಸಲು ಯಶ್ವಿಸುತ್ತಾರೋ ಅಥವಾ ಶೋಷಿಸುತ್ತಾರೋ. ಅವರ ವಿರುದ್ಧ ಕಾನೂನು ಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಾಯ-2

ಲ್ಯಾಂಗಿಕ ಶೋಷಣೆಯ ವಿರುದ್ಧ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು POCSO ಕಾಯಿದೆ

2.1 POCSO ಕಾಯಿದೆಯ ಹಿನ್ನೆಲೆ :

ಬಹಳವು ಬಾಲಕ ಬಾಲಕಿಯರು ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲೀ ಲ್ಯಾಂಗಿಕ ಕಿರುಕುಳ. ಲ್ಯಾಂಗಿಕ ಶೋಷಣೆ ಅನುಭವಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಸಚಿವಾಲಯ 2006ರಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿದ ಅಧ್ಯಾಯನದಲ್ಲಿ ‘ವಯಸ್ಸುರಾಗಿರುವ ನಾಲ್ಕು ಜನರಲ್ಲಿ ಮೂವರು ತಮ್ಮ ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ತಿಂಬಿಂದ ಹಿಂಸೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿರುತ್ತಾರೆ’ ಎಂದು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ಉಂಟಾದ ಹಿಂಸೆಯು ದೃಹಿಕ, ಮಾನಸಿಕ, ಆಧಿಕ ಮತ್ತು ಲ್ಯಾಂಗಿಕ ಶೋಷಣೆಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿದೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರವು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಲ್ಯಾಂಗಿಕ ಶೋಷಣೆಯಿಂದ ರಕ್ಷಿಸಲು ಕರಿಣ ಕಾನೂನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದರ ಪರಿಣಾಮವೇ, ‘ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲಾಗುವ ಲ್ಯಾಂಗಿಕ ಅವರಾಧಗಳ ತಡೆ ಕಾಯ್ದೆ 2012’ (Protection Of Children from Sexual Offences Act 2012). ಇದನ್ನು ಚಿಕ್ಕದಾಗಿ ‘POCSO’ ಎನ್ನಲಾಗುತ್ತದೆ.

POCSO ಕಾಯಿದೆಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಗಳು :

- ಮಕ್ಕಳೊಡನೆ ಎಲ್ಲಾ ವಯಸ್ಸರು ತಾಳ್ಳಿಯಿಂದ, ಸ್ನೇಹದಿಂದ ವರ್ತಿಸಬೇಕು.
- ಪ್ರೌಲೀಸರು ಮಕ್ಕಳಿಂದ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವಾಗ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಒತ್ತಡ ಹಾಕಬಾರದು.
- ನಾಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಸ್ನೇಹಿ ವಾತಾವರಣ ಇರಬೇಕು.
- ಮಕ್ಕಳು ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದವರ ಮೇಲೆ ನಡೆಸಲಾಗುವ ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಗೊಷ್ಠವಾಗಿರಿಸಬೇಕು.
- ಮಾಧ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಹೆಸರು, ವಿವರಗಳನ್ನು ಬಹಿರಂಗಪಡಿಸಬಾರದು.

ಯಾವುದಾದರೂ ಬಾಲಕ ಅಥವಾ ಬಾಲಕ ದುರುಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದರೆ, ಅಂತಹ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮಾನಸಿಕ ಧೈರ್ಯ ತುಂಬಿ, ಅವರ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಈ ಕಾಯಿದೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಜಾರಿ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ನೀಡಿದೆ.

POCSO ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿರುವ ಮಕ್ಕಳ ಸ್ನೇಹಿ ಅಂಶಗಳು :

- ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಜನರಲ್ಲಿರುವ ತಪ್ಪು ಭಾವನೆ ಪ್ರೌಲೀಸ್ ತಾಣಿಗೆ ಹೋಗಬಾರದು. ದೂರು ಕೊಡುವುದೆಂದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟ, ಪ್ರೌಲೀಸ್ ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಒಳಪಡುವುದೆಂದರೆ ಯಾರಿಗೂ ಬೇಡದ ವಿಚಾರ. ಅದರಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪ್ರೌಲೀಸ್ ತಾಣಿಗೆ ದೂರು ಕೊಡಲೂ. ಇಲ್ಲವೇ ವಿಚಾರಣೆಗಳಿಗೆ ಕರೆದೊಯ್ದುವುದೆಂದರೆ ಅದು ಅತ್ಯಂತ ಕರಿಣವಾದುದು ಇತ್ತಾದಿ. ಅದರ ಈ ಕಾಯ್ದೆ ಮಕ್ಕಳ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ನೀಡಿದೆ ಹಾಗೂ ಪ್ರತಿ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ರಕ್ಷಣೆ ಹಾಗೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಗಮನ ನೀಡಿದೆ.
- ಲ್ಯಾಂಗಿಕ ಶೋಷಣೆಗೆ ಗುರಿಯಾದ ಮಕ್ಕಳ ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ಸ್ಥಳ ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಂಬುತ್ತಾರೋ ಅಂತಹ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಪ್ರೌಲೀಸರು ತಾವೇ ಹೋಗಿ ಮಾತನಾಡಿಸಬೇಕು.

- ಮಕ್ಕಳ ಮನ ಅಥವಾ ಮಕ್ಕಳ ಸ್ವೇಂ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.
- ವಿಚಾರಣೆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಅಥವಾ ಪುರುಷ ಮೊಲೀಸ್ ಅಥವಾರಿಗಳು (ಸಚಾಂತ್ರಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಮತ್ತು ಮೇಲಿನ ಹಂತದವರು) ಪೂಲೀಸ್ ಸಮವಸ್ತುದಲ್ಲಿರದೆ ಸಾಮಾನ್ಯರಂತೆ ಉಂಡಿ ಧರಿಸಿರಬೇಕು. ತಮ್ಮ ಹೇಸರು ಮತ್ತು ಹುದ್ದೆ ಕುರಿತು ವಿವರ ಕೊಡಬೇಕು
- ಮಕ್ಕಳಿಂದ ಹೇಳಿಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾಗ ಮಕ್ಕಳು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಯಾವುದೇ ಕಾರಣಕ್ಕೂ ಇತರರು ಇರಬಾರದು. ಆದರೆ ಮನುವಿಗೆ ಬೆಂಬಲ ನೀಡುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಇರಬಹುದು.
- ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪದೇ ಪದೇ ಪೂಲೀಸ್ ತಾಣೆಗೆ ಕರೆಸುವಂತಿಲ್ಲ.
- ಮಕ್ಕಳ ವಿವರಗಳನ್ನು ಗೋಪ್ಯವಾಗಿ ಇರಿಸಬೇಕು. ಮಾಡ್ಯಮಗಳಿಗೆ ಹೇಳುವುದಾಗಲಿ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲ ತಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಳೆ ಪ್ರಸಾರ ಮಾಡುವುದಾಗಲಿ ಮಾಡಬಾರದು.
- ಹೆಲ್ಲಿಮಕ್ಕಳ ವೈದ್ಯಕೀಯ ತಪಾಸಣೆಯನ್ನು ಮಹಿಳಾ ವೈದ್ಯರು ಮಾತ್ರ ಮಾಡಬೇಕು. ಮಕ್ಕಳು ನಂಬುವ ಪೋಷಕರು ಅಥವಾ ಆಪ್ತ ಸಮಾಲೋಚಕರು ಯಾರಾದರೂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಆ ಸಮಂಯದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳೊಡನೆ ಇರಬೇಕು.
- ಮಕ್ಕಳ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಯುವಾಗ. ಮಕ್ಕಳು ಹೇಳಿಕೆ ನೀಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮನುವಿಗೆ ಆಯಾಸವಾದರೆ, ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ಒತ್ತಡಕ್ಕೀಡಾದರೆ ಮಧ್ಯಮಧ್ಯ ವಿಶ್ಲಿಷಣೆ ಬಿಡುವು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ವಿಚಾರಣೆ, ಹೇಳಿಕೆ ಅಥವಾ ಸಾಕ್ಷಿ ನೀಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳೊಂದಿಗೆ ಅವರ ಪೋಷಕರು, ಗಳಿಂತು ಅಥವಾ ಆಪ್ತ ಸಮಾಲೋಚಕರು ಇರಬಹುದು.
- ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಹಕರಿಸಲು ಬೆಂಬಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಈ ಕೆಳಕಂಡ ರೀತಿ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಾರೆ.
  - ◆ ಕಾನೂನು, ಅಪರಾಧಕ್ಕೆ ವಿಧಿಸಬಹುದಾದ ತಿಕ್ಷೇ, ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಹಂತಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುತ್ತಾರೆ.
  - ◆ ತೊಂದರೆಗೀಡಾದ ಮನುವಿಗೆ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರ ನೀಡಬೇಕಾದ ಪರಿಹಾರ, ವೈದ್ಯಕೀಯ ನೇರವು ಇತ್ಯಾದಿ ಕುರಿತು ವಿವರಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಾರೆ.
  - ◆ ಆಪ್ತಸಮಾಲೋಚನೆ ಕ್ಷೇಗೊಂಡು ಮನುವನಲ್ಲಿ ಮಾನಸಿಕ ಸ್ಥಿರತ್ವ ತುಂಬುತ್ತಾರೆ.
- ವರ್ಕೆಲರು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮುಜುಗುರ ತರುವ, ಬೇಸರ ಉಂಟುಮಾಡುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳುವಂತಿಲ್ಲ.

- ಮಕ್ಕಳು ತಮಗಾಗಿರುವ ಕಿರುಕುಳ, ದೊರ್ಚನ್ಯದ ವಿಷಯವನ್ನು ಯಾರೊಂದಿಗಾದರೂ (ಪ್ರೋಷಕರು, ಶಿಕ್ಷಕರು, ವೈದ್ಯರು, ಆಪ್ತಸಮಾಲೋಚಕರು, ಇತ್ಯಾದಿ) ಹಂಚಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅವರು ಮನುವಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ, ನಂತರ ಪೂಲೀಸ್ ದೂರು ದಾಖಲು ಮಾಡಬೇಕು.
- ಮಕ್ಕಳಿಂದಲೇ ಇತರ ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ಲ್ಯಂಗಿಕ ಶೋಷಣೆಯ ಕೃತ್ಯ / ತಪ್ಪಿ ಆಗಿದ್ದರೆ, ಅಂತಹ ತಪ್ಪಿ ಮಾಡಿದ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಮಕ್ಕಳ ನಾಯಿ ಮಂಡಳಿಯ ಎದುರು ಹಾಜರುಪಡಿಸಿ. ಮುಂದಿನ ವಿಜಾರಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

2.2 POCSO ಕಾಯಿದೆ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿರುವ ಅವರಾಧಗಳು ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷೆ

POCSO ಕಾಯಿದೆ ಅಂದರೆ ಲ್ಯಂಗಿಕ ಅವರಾಧಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಮಕ್ಕಳ ರಕ್ಷಣಾ ಕಾಯಿದೆ 2012, (ತಿದ್ದುವಡಿ 2019) ರಂತೆ ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ನಡೆಯೊಂದು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಲ್ಯಂಗಿಕ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಶಿಕ್ಷಾಹ್ ಅವರಾಧ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿದೆ.

- 18 ವರ್ಷದೊಳಗಿನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಲ್ಯಂಗಿಕವಾಗಿ ತೊಂದರೆ ನೀಡುವ. ಅಂದರೆ, ಮಕ್ಕಳ ಬೆತ್ತಲೆ ಪ್ರೋಟೋಎಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಹೊಳ್ಳುವುದು. ಮತ್ತು ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಹಂಚುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೆದರಿಸುವುದು. ಇತ್ಯಾದಿ
- ಮಕ್ಕಳ ಖಾಸಗಿ ಅಂಗಗಳನ್ನು ಮುಟ್ಟುವುದು, ಇತರರ ಖಾಸಗಿ ಅಂಗಗಳನ್ನು ಮುಟ್ಟುವಂತೆ ಒತ್ತಾಯಿಸುವುದು. ಹೆದರಿಸುವುದು.
- ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸಿ ಲ್ಯಂಗಿಕವಾಗಿ ಸಂಬಂಧ ಹೊಂದಲು ಹೀಡಿಸುವುದು.
- ಲ್ಯಂಗಿಕವಾಗಿ ಸಂಭೋಗಿಸುವುದು, ಅತ್ಯಾಚಾರ ಮಾಡುವುದು. ಹೀಗೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿ ಲ್ಯಂಗಿಕವಾಗಿ ತೊಂದರೆ ಮಾಡುವುದು.

ಈ ಕಾಯಿದೆ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದಂತೆ ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲಿನ ಲ್ಯಂಗಿಕ ಶೋಷಣೆಯ ಪ್ರಕರಣಗಳು ನಡೆದಾಗ ವಿಜಾರಣೆ ನಡೆಸಲು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ವಿಶೇಷ ನಾಯಿಯಾಲಯಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು POCSO ಕಾಯಿದೆ ನಿರ್ದೇಶನ ನೀಡಿದೆ.

POCSO ಕಾಯಿದೆಯಡಿ ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲನ ಲೈಂಗಿಕ ಶೋಷಣೆಯ ವಿರುದ್ಧ
ವಿಧಿಸಲಾಗುವ ಅಪರಾಧ ಮತ್ತು ದಂಡನೆಗಳು:

POCSO ಕಾಯಿದೆಯಡಿ ಸೆಕ್ಕನ್ಸ್	ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲ ಎಸಗುವ ಲೈಂಗಿಕ ಅಪರಾಧ	POCSO ಕಾಯಿದೆಯಡಿ ಸೆಕ್ಕನ್ಸ್	ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಲೈಂಗಿಕ ಅಪರಾಧಗಳಿಗೆ ವಿಧಿಸಲಾಗುವ ತಕ್ಷಿ
ಸೆಕ್ಕನ್ಸ್ 3	ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲ ಭೇದಕ ಲೈಂಗಿಕ ದೌಜನ್ಯ ಎಸಗಿದಲ್ಲಿ	ಸೆಕ್ಕನ್ಸ್ 4	<p>ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಜ್ಯೇಲು ಶಿಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ದಂಡವನ್ನು ವಿಧಿಸಬಹುದು. ಇದು ಜೀವಾವಧಿ ಶಿಕ್ಷೆಯವರೆಗೂ ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದು.</p> <p>ಒಂದು ವೇಳೆ 10 ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ವಯಸ್ಸಿನ ಮಗುವಿನ ಮೇಲ ಲೈಂಗಿಕ ಆಶ್ರಮೆ ಎಸಗಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಇಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಲ್ಲದ ಅವಧಿಯ ಕಾರಾಗ್ಯಹ ವಾಸದ ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಸುರಿಯಾಗುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಅದು ಜೀವಾವಧಿ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗಿ ವಿಸ್ತರಣೆಯಾಗಬಹುದು.</p>
ಸೆಕ್ಕನ್ಸ್ 5	ಒಂದು ವೇಳೆ ಭೇದಕ ಲೈಂಗಿಕ ದೌಜನ್ಯವನ್ನು ಪೂರೀಸು ಅಥಿಕಾರಿಗಳು. ಶಿಕ್ಷಕರು ಇನ್ನಿತರೆ ಸಣಾರಿ ಅಥಿಕಾರಿಗಳು ಅಥವಾ ಮಕ್ಕಳ ಪಾಲನೆ, ಶೋಷಣೆಯ ಜವಾಬ್ದಾರ ಇರುವವರು ಎಸಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ತೇವೈ ಬೇಧಕ ಲೈಂಗಿಕ ದೌಜನ್ಯ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.	ಸೆಕ್ಕನ್ಸ್ 6	<p>ಇಂತಹ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಇಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಕಡಿಮೆಯಲ್ಲದ ಆವಧಿಗೆ ಕರಿಣ ಕಾರಾಗ್ಯಹ ವಾಸದ ಶಿಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ದಂಡ ವಿಧಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಜೀವಾವಧಿ ಯವರೆಗೂ ಮುಂದುವರಿಯಬಹುದು ಮತ್ತು / ಅಥವಾ ಮರಣದಂಡನೆಯನ್ನೂ ಸಹ ವಿಧಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.</p>
ಸೆಕ್ಕನ್ಸ್ 7	ಲೈಂಗಿಕ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಮಕ್ಕಳ ಖಾಸಗಿ ಅಂಗಗಳನ್ನು ಮುಟ್ಟುವುದು ಅಥವಾ ಮಕ್ಕಳಿಂದ ಬೇರೆಯವರು ಮುಟ್ಟಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಥವಾ ಮುಟ್ಟಿವಂತೆ ಮಾಡುವುದು. ಅಂದರೆ ಲೈಂಗಿಕ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಸಂಭೋಗ ಹೊರತುವಡಿಸಿ ಮಕ್ಕಳ ದೇಹವನ್ನು ಸ್ವತ್ತಿಸಿದರೆ ಅದನ್ನು ಲೈಂಗಿಕ ದೌಜನ್ಯ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುವುದು.	ಸೆಕ್ಕನ್ಸ್ 8	<p>ಈ ರೀತಿ ತೊಂದರೆ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಇಲ್ಲದಂತೆ, ಇದು ವರ್ಷದವರೆಗೂ ಕಾರಾಗ್ಯಹ ವಾಸದ ಶಿಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ದಂಡವನ್ನೂ ವಿಧಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.</p>

POCSO ಕಾಯ್ದುಹಿಡಿ ಸೆಕ್ಟನ್	ಮುಕ್ತಳ ಮೇಲೆ ಎಸಗುವ ಲ್ಯಂಗಿಕ ಅಪರಾಧ	POCSO ಕಾಯ್ದುಹಿಡಿ ಸೆಕ್ಟನ್	ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಲ್ಯಂಗಿಕ ಅಪರಾಧಗಳಿಗೆ ವಿಧಿಸಲಾಗುವ ಶಿಕ್ಷೆ
ಸೆಕ್ಟನ್ 9	ಈ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದಂತಹ ಅಪರಾಧಗಳನ್ನು ಸಹಾರಿ ಅಥವಾ ಕಾರಿಗಳು ಅಥವಾ ಮುಕ್ತಳ ಆರ್ಕೆ ಮತ್ತು ಮುಕ್ತಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊಂದಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲಿ. ಅದನ್ನು ತೀವ್ರ ಲ್ಯಂಗಿಕ ದೋಜನ್ಯ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುವುದು.	ಸೆಕ್ಟನ್ 10	5 ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಇಲ್ಲದಂತೆ 7 ವರ್ಷಗಳವರೆಗೂ ಮುಂದುವರೆಸುವ ಕಾರಾಗ್ಯಹವಾಸ ಶಿಕ್ಷೆ ಹಾಗೂ ದಂಡವನ್ನು ಕೂಡ ವಿಧಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.
ಸೆಕ್ಟನ್ 11	ಲ್ಯಂಗಿಕ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಪದಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದು ಮತ್ತು ಶಯಿಸುವುದು. ಅಭಿನಯ, ಸನ್ಯೋಗ ಇತ್ಯರ್ಥಕ್ಕಾಗಿ ಚೆಟ್ಟಿಸಬಹುದಾಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದಲ್ಲಿ ಲ್ಯಂಗಿಕ ಕಿರುಕುಳಿದಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುವುದು.	ಸೆಕ್ಟನ್ 12	ಮೂರು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೂ ಜ್ಯೇಲು ಶಿಕ್ಷೆ ಹಾಗೂ ದಂಡವನ್ನು ವಿಧಿಸಬಹುದು.
ಸೆಕ್ಟನ್ 13	ಮುಕ್ತಳನ್ನು ಲ್ಯಂಗಿಕ ಚಿತ್ರಗಳ ತಯಾರಿಗೆ ಬಳಸಿದರೆ ಮತ್ತು ಮುಕ್ತಳ ಲ್ಯಂಗಿಕ ಚಿತ್ರ ತೆಗೆದಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಅಪರಾಧ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುವುದು.	ಸೆಕ್ಟನ್ 14	ಒಮ್ಮೆ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಏಳಿ ವರ್ಷಗಳವರೆಗೂ ಶಿಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ದಂಡ ವಿಧಿಸಬಹುದು.
ಸೆಕ್ಟನ್ 15	ಮುಕ್ತಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಅಶ್ಲೀಲ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಯಾರೇ ಆಗಲೆ ಇರಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಪರಾಧವಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುವುದು.		ಈ ಅಪರಾಧಕ್ಕೆ ಒದರಿಂದ ಏಳಿ ವರ್ಷಗಳವರೆಗೂ ಶಿಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ದಂಡ ವಿಧಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
ಸೆಕ್ಟನ್ 16	ಲ್ಯಂಗಿಕ ಅಪರಾಧಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಯಾರಾದರೂ ಯಾರಿಗಾದರೂ ನೆರವು ನೀಡುವುದು ಅಪರಾಧವಾಗುತ್ತದೆ.	ಸೆಕ್ಟನ್ 17	ಎಸಗಿದ ಅಪರಾಧ ಎಂತಹ ದ್ವಾರಿತತ್ವದೂ, ಅದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಲಾಗುತ್ತದೂ, ಅವೇ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ನೆರವು ನೀಡಿದವರಿಗೂ ವಿಧಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
ಸೆಕ್ಟನ್ 18	ಈ ಮೇಲೆ ತಿಳಿಸಿರುವ ಯಾವುದೇ ಲ್ಯಂಗಿಕ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಎಸಗಲು ನಡೆಸಿದ ಪ್ರಯತ್ನವೂ ಅಪರಾಧವಾಗುತ್ತದೆ.		ಕನಿಷ್ಠ ಒಂದೂವರೆ ವರ್ಷ ಕಾರಾಗ್ಯಹ ಶಿಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ದಂಡ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅತಿ ದೀರ್ಘಾವಾದಿ ಅಥವಾ ಚೀವಾವಧಿ ಶಿಕ್ಷೆಯೂ ಆಗಬಹುದು.
ಸೆಕ್ಟನ್ 21	ಮುಕ್ತಳ ಮೇಲೆ ಆಗಿರಬಹುದಾದ ಲ್ಯಂಗಿಕ ಅಪರಾಧದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಇರುವವರು ಪ್ರೋಲೀಸ್ ದೂರು ನೀಡಿರುವುದು ಸಹ ಅಪರಾಧ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುವುದು.		ಆರು ತಿಂಗಳ ಕಾರಾಗ್ಯಹ ಶಿಕ್ಷೆ.

POCSO ಕಾಯ್ದಿಯಡಿ ಸೆಕ್ಟನ್	ಮುಕ್ತಳ ಮೇಲೆ ಎಸಗುವ ಲ್ಯಂಗಿಕ ಅಪರಾಧ	POCSO ಕಾಯ್ದಿಯಡಿ ಸೆಕ್ಟನ್	ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಲ್ಯಂಗಿಕ ಅಪರಾಧಗಳಿಗೆ ವಿಧಿಸಲಾಗುವ ಶ್ಲೋಕ
ಸೆಕ್ಟನ್ 22	ಮುಕ್ತಳ ಮೇಲೆ ಲ್ಯಂಗಿಕ ಶೋಷನೆ ಅಗಿದೆ ಎಂದು ಸುಳ್ಳಿ ದೂರು ನೀಡಲು ಮನವೂಲಿಸುವ ಅಥವಾ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುವ ವಯಸ್ಕರಿಗೆ.		ಆರು ತಿಂಗಳ ಕಾರಾಗೃಹ ಶ್ಲೋಕ.
ಸೆಕ್ಟನ್ 23	ಲ್ಯಂಗಿಕ ಶೋಷನೆಗೆ ಗುರಿಯಾದ ಮನು/ಮುಕ್ತಳ ಪ್ರೋಟೋ. ವಿವರಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದರೆ		ಆರು ತಿಂಗಳಿಂದ ಹಿಡಿದು ಒಂದು ವರ್ಷದವರೆಗೆ ಕಾರಾಗೃಹ ಶ್ಲೋಕ ಮತ್ತು ರಂಡು.

POCSO ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರುವಂತಹ ಲ್ಯಂಗಿಕ ಅಪರಾಧಗಳನ್ನು ಮುಕ್ತಳೇ ಇತರ ಮುಕ್ತಳ ವಿರುದ್ಧ ಮಾಡಿದ್ದೇ ಅದಲ್ಲಿ, ಅಂತಹವರ ಮೇಲೂ ಕಾನೂನು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಇಂತಹ ಶೋಂದರೆಗಳಾದಾಗ, ಮುಕ್ತಳು ಹೆದರದೇ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರೋಟೋ ತಾಣಿಯಲ್ಲಿ ದೂರು ದಾಖಿಲಾಗುವಂತೆ ಜಾಗ್ತಿ ಮೂಡಿಸುವುದು. ದೂರು ನೀಡುವ ಮೂದಲು, ಮುಕ್ತಳ ಕಲ್ಯಾಣ ಪ್ರೋಟೋ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ಪ್ರೋಫೆಕರು ಮತ್ತು ಮುಕ್ತಳಿಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಇರುವ ಮತ್ತು ಮುಕ್ತಳ ಮೇಲೆ ಆಗಬಹುದಾದ ಲ್ಯಂಗಿಕ ಅಪರಾಧ ತಡೆಯಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ತಿಳಿಸುವಂತೆ ಮುಕ್ತಳಲ್ಲಿ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸಬೇಕು.

2.3 ಮುಕ್ತಳ ನ್ಯಾಯ (ಮುಕ್ತಳ ಪ್ರೋಫೆಕ್ಟ್ ಮತ್ತು ರಕ್ಷಣೆ) ಕಾಯಿದೆ 2015–2021ರ ತಿದ್ದುವಡಿಗಳೊಂದಿಗೆ

ಮುಕ್ತಳ ನ್ಯಾಯ ಕಾಯಿದೆ ಈ ಸಮಾಜದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದು, ಮುಕ್ತಳೊಡನೆ ಯಾರೇ ಒಡನಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅಂತಹವರಿಗೆ ಈ ಕಾಯಿದೆಯ ಮೂಲ ಅಂಶಗಳ ಪರಿಚಯವಿರಲೇಬೇಕು. ಮುಕ್ತಳು, ಕುಟುಂಬ, ಮುಕ್ತಳೊಡನೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಶಾಲೆಗಳು, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ನಿಲಂಯಗಳು ಮತ್ತು ತರಬೇತಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರು, ನಿರ್ವಹಿಸುವವರಿಗೆ ಪರಿಚಯವಿರಲೇಬೇಕು. ವಿವಿಧ ಹಿನ್ನೆಲೆಯ ಮುಕ್ತಳ ಪ್ರೋಫೆಕ್ಟ್, ಆರ್ಕೆಕ್ಟ್, ರಕ್ಷಣೆ,

ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳ ಪೂರ್ವೇಕೆ, ಅನಾಧರು, ಮನೆಯನ್ನು ತೋರಿದವರು, ಓಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟವರು, ಹತ್ತುವರಿಂದ ಶೋರೆಯಲ್ಪಟ್ಟವರು, ಕಾನೂನಿನೊಡನೆ ಸಂಘರ್ಷಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದ ಮುಕ್ತಳು, ಕಾನೂನಿನ ಸಂಪರ್ಕಕ್ಕೆ ಬಂದ ಮುಕ್ತಳು ಹಾಗು ಇತರರಿಂದ ಹಿಂಸೆ, ಶೋಂದರೆ, ಶೋಷನೆ, ಅಪರಾಧಕ್ಕೆಡಾದ ಮುಕ್ತಳು, ಹೀಗೆ ವಿವಿಧ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ 18 ವರ್ಷದೊಳಗಿನ ಮುಕ್ತಳಿಗೆ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ನೀಡುವ ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ರಕ್ಷಣೆಯ ಅನಾವರಣ ಮುಕ್ತಳ ನ್ಯಾಯ (ಮುಕ್ತಳ ಪ್ರೋಫೆಕ್ಟ್ ಮತ್ತು ರಕ್ಷಣೆ) ಕಾಯಿದೆ 2015. [ಗಮನಿಸಿ : ಈ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸುವ ಮೂಲಕ ಈ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಮುಕ್ತಳ ನ್ಯಾಯ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು (1986, 2000) ರದ್ದುವಡಿಸಲಾಗಿದೆ].

ಈ ಕಾಯಿದೆಯ ಮೂಲ ತತ್ವಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾದುದು. 18 ವರ್ಷದ ತನಕ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಮುಗ್ದರೆಂದು ಪರಿಗಳಿಸಬೇಕು. ಮಕ್ಕಳ ಘನತೆಗೆ ಗೌರವ, ಮಕ್ಕಳ ಹಿತದ್ಯುಸ್ತಿಯಿಂದ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮಕ್ಕಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಗೌರವ, ಮಕ್ಕಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಕುಟುಂಬಗಳಿಂದ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವ ಹೊಣೆ ಎಲ್ಲರಿಂದು, ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ಅವರ ಮೂಲ ತಾಯಿ ತಂದೆ ಅಥವಾ ಪ್ರೋಫೆಕರೊಡನೆ ಸೇರಿಸುವುದು, ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕಳಂಕಿತ ರಹಿತರಾಗಿ ಬಾಳು ಮುಂದುವರೆಸುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಾಡುವುದು ಹಾಗೂ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ತೀರಾ ಅನಿವಾರ್ಯವಾದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಇರಿಸುವುದು ಮಕ್ಕಳ ನ್ಯಾಯ ಜಾರಿಗಾಗಿ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಮೂರು ಇಲಾಖೆಗಳ ಕೆಲಸ (ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಲಾಖೆ, ಗೃಹ/ಪ್ರೋಲೀಸ್ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳು) ಗಮನಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಲಾಖೆಯು ನಡೆಸುವುದು ಶಿಶು ಮಂದಿರಗಳು, ಮಕ್ಕಳ ನಿಲಂಯಗಳು, ಪರಿವೀಕ್ಷಣಾಲಯಗಳು ಹಾಗೂ ಇಲಾಖೆ ಸರ್ಕಾರದೊಡನೆ ಸಂಯೋಜಿಸುವುದು ಜಿಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳ ನ್ಯಾಯ ಮಂಡಳಿಗಳು ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳ ಕಲ್ಯಾಣ ಸಮಿತಿಗಳು, ಪ್ರೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆ ಪ್ರತಿ ಪ್ರೋಲೀಸ್ ಲಾಂಡ್‌ಯಲ್ಲಿ 'ಮಕ್ಕಳ ಕಲ್ಯಾಣ ಪ್ರೋಲೀಸ್' ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲೆ/ನಗರದಲ್ಲಿ 'ಮಕ್ಕಳ ವಿಶೇಷ ಪ್ರೋಲೀಸ್' ಘಟಕಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದೆ. ವಿಶೇಷ ತರಹೇತಿ ಹೊಂದಿರುವ ಈ ಪ್ರೋಲೀಸ್ ಮಕ್ಕಳೊಡನೆ ಸಂಯುಕ್ತಿಯಿಂದ ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕುಗಳ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಲಾಖೆ ದೇಶದಾದ್ಯಂತ ಜ್ಯೇಂಜ್ಲ್ಯೂನ್ ಇಂಡಿಯಾ ಫೌಂಡೇಶನ್ ಚೊತೆಯಲ್ಲಿ 'ಜ್ಯೇಂಜ್ಲ್ಯೂನ್ 1098/112' ಉಚಿತ ದೂರವಾಣಿ ಸಹಾಯವಾಗಿ ನಡೆಸುತ್ತದೆ. ಇದರೊಂದಿಗೆ ದೇಶದಾದ್ಯಂತ ಹರಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಅಸಂಖ್ಯಾತ ಸ್ವಯಂಸೇವಾ ಸಂಘಟನೆಗಳು ವಿವಿಧ ಹೆಸರುಗಳಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ರಕ್ಷಣೆ, ಪುನರ್ವಸತಿಗಾಗಿ ನಿಲಂಯಗಳು, ಅನಾಥಾಲಯಗಳು, ಮಂದಿರಗಳು, ತಂಗುದಾಳ, ತರೆದ ಮನೆಗಳು, ಇತ್ಯಾದಿ ಸ್ವಯಂ ಆಗಿ, ಸರ್ಕಾರದ ನೆರವಿನೊಂದಿಗೆ ಇಲ್ಲವೇ ದೇಶಿಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ. ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲಿನ ಅಪರಾಧಗಳ ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಈಗ 'ಮಕ್ಕಳ ವಿಶೇಷ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅನಾಥರಾಗಿದ್ದ ಸೂಕ್ತವೆನಿಸಿದರೆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ದತ್ತ ನೀಡುವ. ಥಾಸ್‌ರೋ ಕೇರಾನಲ್ಲಿ ಇರಿಸುವ ಮತ್ತು ತೊಂದರೆಯಲ್ಲಿರುವ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ರಕ್ಷಣೆ ನೀಡುವುದು ಇಲ್ಲವೇ ಹಣಕಾಸನಿತ್ತು ಪ್ರಾಯೋಜನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸುತ್ತದೆ. ಈ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಸಂಯೋಜಿಸುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಲಾಖೆಗೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಸಮರ್ಗ ಮಕ್ಕಳ ರಕ್ಷಣೆ ಯೋಜನೆ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಉಸ್ತುವಾರಿಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 'ಜಿಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳ ರಕ್ಷಣಾ ಘಟಕಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನಿರ್ದೇಶಿಸುವ, ನಿಯಂತ್ರಿಸುವ ಮತ್ತು ಅತ್ಯುತ್ತಮ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಕಾಯಿದೆಯೇ 'ಮಕ್ಕಳ ನ್ಯಾಯ (ಮಕ್ಕಳ ಪ್ರೋಫೆಕ್ ಮತ್ತು ರಕ್ಷಣೆ) ಕಾಯಿದೆ 2015'.

ಮಕ್ಕಳ ನ್ಯಾಯ ಈಗ ಹಿಂದಂದಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಸ್ತುತವಾಗಿದೆ. ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕುಗಳ ಒಡಂಬಡಿಕೆ, ಭಾರತ ಸಂಪಿಠಾನ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಕ್ಕಳ ನೀತಿ 2013, ಮಕ್ಕಳನ್ನೇ ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಹೊರಡಿಸಲಾಗಿರುವ ವಿವಿಧ ಕಾಯಿದೆಗಳು, ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು, ಯೋಜನೆಗಳು, ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನೀವು ಮಕ್ಕಳೊಡನೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ. ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕುರಿತು ಚಿಂತಿಸುತ್ತೀರಿ, ಮಕ್ಕಳೊಡನೆ ಒಡನಾಡುತ್ತೀರಿ, ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕುರಿತು ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಬರೆಯುತ್ತೀರಿ, ಮಕ್ಕಳ ಪರ ವರ್ಕೇಲಿ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎಂದರೆ ನಿಮಗೆ 'ಮಕ್ಕಳ ನ್ಯಾಯ (ಮಕ್ಕಳ ಪ್ರೋಫೆಕ್ ಮತ್ತು ರಕ್ಷಣೆ) ಕಾಯಿದೆ 2015' ಪರಿಚಯ ಆಗಿರಲೇಬೇಕು.

ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ಸಮಿತಿಗಳು (ಸಿ.ಡಬ್ಲ್ಯೂ.ಸಿ) ಹಾಗೂ ಜಿಲ್ಲಾ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯ ಮಂಡಳಿ (ಜಿ.ಎ.ಬಿ.)ಗಳಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರಾಗಿರುವವರು, ಚೈಲ್‌ಲ್ಯಾಂಪ್‌ನ್‌ 1098ನಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವವರು. ಮತ್ತು ನಿಲಯಗಳು, ವಸತಿ ನಿಲಯಗಳೇ ಮೇರಲಾದವರು. ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಭೇಟಿ ಕೊಡುವ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೆ ಈ ಕಾಯಿದೆಯ ಅಮೂಲಾಗ್ರ ಪರಿಚಯ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ. ಸಮಾಜಕಾರ್ಯ, ಸಮಾಜವಿಜ್ಞಾನ, ಸಮಾಜಕರ್ಮಾಣಿ, ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ, ಮನೋಶಾಸ್ತ, ಪ್ರತೀಕೋಽದ್ಯಮ, ಇತ್ಯಾದಿ ಮಾನವಿಕ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವ ವಿಧಾರ್ಥಿಗಳು, ಸಂತೋಧಕರು, ಬೋಧಕರಿಗೆ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯ ಕಾಯಿದೆ ಅರಿವು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ.

ಶಾಲೆ, ಶಿಕ್ಷಣ, ಶಿಕ್ಷಕರು ಮತ್ತು ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯ ಕಾಯಿದೆ

ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ 2013ರಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮತ್ತು ನಿರ್ಮಿತಿಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ 2018ರಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮತ್ತು ರಕ್ಷಣಾ ನಿರ್ಮಿತಿಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದೆ. ಇದೆಲ್ಲದರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಕ್‌ಎ ಕಾಯಿದೆ 2012 ಕೂಡಾ ಇದೆ. ಈ ಎಲ್ಲದರ ಮೂಲ ಆಶಯ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಂಸ್ಥೆಯೂ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ರಕ್ಷಣಾ ನಿರ್ಮಿತಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿ, ಅದರ ಜಾರಿಗಾಗಿ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ನಿಯೋಜಿಸಬೇಕಿದೆ ಮತ್ತು ಮತ್ತು ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಪಾಲಿಸಲೇಬೇಕಿದೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯ (ಮತ್ತು ಪ್ರೋಫೆಂ ಮತ್ತು ರಕ್ಷಣೆ) ಕಾಯಿದೆ 2015 (ತಿದ್ಯುಹಿಡಿ 2021) ಸುರಿತು ಎಲ್ಲ ಶಿಕ್ಷಕ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಕೀಯರ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಮತ್ತು ಮಂಡಳಿಗಳಿಗೆ ಅರಿವಿರಲೇಬೇಕಿದೆ.

ಮತ್ತು ಮೇಲೆ ಲ್ಯಾಂಗಿಕ ಶೋಷಣೆಯೂ ಸೇರಿದಂತೆ, ತೀವ್ರವಾದ ದೈಹಿಕ, ಮಾನಸಿಕ ಆಥಾತ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಮಾಡಿದ 16 ರಿಂದ 18 ವರ್ಷದೊಳಗಿನ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯ (ಮತ್ತು ಪ್ರೋಫೆಂ ಮತ್ತು ರಕ್ಷಣೆ) ಕಾಯಿದೆ 2015ರ ಅವಕಾಶಗಳಂತೆ ಪ್ರೋಲಿಸರು ವರಕ್ಕೆ ವಡೆಯೂತ್ತಾರೆ. ಅಂತಹ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯ ಮಂಡಳಿ ವಿಜಾರಣೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದ್ದರೆ 16-18 ವರ್ಷದೊಮ್ಮೆನದವರು ಮಾಡಿದ ಕೃತ್ಯ ತೀರಾ ವಯಸ್ಸರ ಮನೋಭಾವದಲ್ಲಿ ಆಗಿನೆ ಎನಿಸಿದರೆ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ವಿಜಾರಣೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಕ್ರಮ ಕ್ಷೇತ್ರಾಳಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಾಯ-3

POCSO ಕಾಯಿದೆ ; ಅರಿವು ಮತ್ತು ಜಾಗೃತಿ

ಶಾಲೆಗಳು ‘ಮಕ್ಕಳ ರಕ್ಷಣಾ ನೀತಿ’ ಯನ್ನು ಅಭಿವಡಿಸಿಕೊಂಡು ಎಲ್ಲಾ ತಿಕ್ಕಕ ಮತ್ತು ತಿಕ್ಕಕೇತರ ವರ್ಗದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ POCSO ಕಾಯಿದೆ. ಬಾಲ್ಯವಿವಾಹ ನಿಷೇಧ ಕಾಯಿದೆ. ಮಕ್ಕಳ ನ್ಯಾಯಕಾಯಿದೆ ಮತ್ತು ಭಾರತೀಯ ದಂಡ ಸಂಹಿತೆಯ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಬೇಕು. ತಮ್ಮ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಫಳನೆಗಳು ನಡೆದಾಗ ದೂರು ನೀಡಲು ಕೆಲವರು ಏಷಿಫ್ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಹಂಜರಿಯುತ್ತಾರೆ. ಬಾಲಕ/ಬಾಲಕಿಗೆ ಮುಜಗರವಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರ ಭವಿಷ್ಯ ಹಾಳಾಗುತ್ತದೆ ಅಥವಾ ಆರೋಖಿಗಳು ಪ್ರಭಾವಿಗಳಾಗಿದ್ದು. ಅವರಿಂದ ತೊಂದರೆ ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ನೇಪಗಳನ್ನೊಡ್ಡಿ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡೆ, ಆರೋಖಿಗಳ ವಿರುದ್ಧ ದೂರು ನೀಡುವಂತೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದವರಲ್ಲಿ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸಬೇಕು. ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ಆಗಿರುವ ಲೈಂಗಿಕವಾಗಿ ಶೋಷಣೆಗಳಗಾದ ಕೆಲವು ಸ್ನೇಹ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ಈ ಕೆಳಗೆ ನೀಡಿದ್ದು, ಅವುಗಳನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸಿ. ಚೆಂತನತೀಳರಾಗೋಣ.

3.1 ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ಆಗಿರುವ ಲೈಂಗಿಕವಾಗಿ ಶೋಷಣೆಗೊಳಗಾದ ಕೆಲವು ಸ್ನೇಹ ಪ್ರಕರಣಗಳು

ಪ್ರಕರಣ-1

ಒಂದು ಶಾಲೆ. ಅಲ್ಲಿನ ಬಹುತೇಕ ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಬಳಿ ಮೊಬೈಲ್ ಇತ್ತು. ಕೋರಿಡ್‌ ಲಾಕ್-ಡೌನ್ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆನ್‌ಲೈನ್ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳು ತಿಕ್ಕಣ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲ್ಲಿ ಎಂದು ಪ್ರೋಷಕರು ಮೊಬೈಲನ್ನು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕೊಡಿಸಿದ್ದರು. ಲಾಕ್-ಡೌನ್ ತೆರವಾದ ನಂತರ ಸಹ ಮಕ್ಕಳು ಮೊಬೈಲ್ ಬಳಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಒಂಭತ್ತನೇ ತರಗತಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ರವಿ (ಹೆಸರು ಬದಲಿಸಿದೆ) ತನ್ನ ಗೆಳೆಯರನ್ನು ನೇರಿಸಿ ಒಂದು WhatsApp ಗುಂಪು ಮಾಡಿದ್ದು. ಆ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಯ ಆಟದ ಬಗ್ಗೆ, ತ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಟೀಂ ಬಗ್ಗೆ, ಸಿನಿಮಾ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ, ಅಭಿವೃತ್ಯ ಹಂಚಿಕೆ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಒಂದು ದಿನ ಹತ್ತನೇ ತರಗತಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ವಿಶ್ವ (ಹೆಸರು ಬದಲಿಸಿದೆ) ಒಂದು ಅಶ್ಲೀಲ ಜೋಕ್ ಅನ್ನು ಗುಂಪಿಗೆ ಹಾಕಿದ. ಎಲ್ಲರೂ ನಕ್ಕರು. ಯಾರೂ ವಿರೋಧ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲಿಲ್ಲ. ವಿಶ್ವನಂತೆ ಇತರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಅಶ್ಲೀಲ ಜೋಕ್, ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಹಾಕತ್ತೊಡಗಿದರು. ಮೊದಲು ಆಗುತ್ತಿದ್ದ ಉತ್ತಮ ಚರ್ಚೆಗಳು ನಿಂತು ಹೋಗಿ ಬರೀ ಅಶ್ಲೀಲ ಜೋಕ್ ಹಾಗೂ ಚಿತ್ರಗಳಿಂದ ಗುಂಪು ತುಂಬಿಹೋಯಿತು. ನಿಮಗೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿದಿರುವಂತೆ ವಾಟ್ಸಾಪ್‌ಗೆ ಬಂದ ಚಿತ್ರಗಳು ಮೊಬೈಲಿನ ಗ್ರಾಲರಿಯಲ್ಲಿ ತೇವಿರವಾಗುತ್ತವೆ. ಒಂಬತ್ತನೇ ತರಗತಿಯ ಇನ್‌ಎಂಬ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಸಂಜನ್ (ಹೆಸರು ಬದಲಿಸಿದೆ) ಒಂದು ದಿನ ಯಾವುದೋ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಮೊಬೈಲ್ ಅನ್ನು ತನ್ನ ತಂದೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು. ಆತನ ತಂದೆ ಒಂದು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ತಿಕ್ಕಕರಾಗಿದ್ದರು. ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಫ್ಥ ರೂಪುಲ್ಲಿ ಕುಳಿತ ಸಂಜನ್ ತಂದೆ ಮಗನ ಮೊಬೈಲ್ ಗ್ರಾಲರಿಯಲ್ಲಿ ಏನು ಇರಬಹುದು ಎಂಬ ಕುತೂಹಲದಿಂದ ಗ್ರಾಲರಿ ತೆಗೆದರು. ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಅಶ್ಲೀಲ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಗಾಬರಿಯಾದರು. ಮೊಬೈಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಶ್ಲೀಲ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು, ವಿಡಿಯೋಗಳನ್ನು ತೇವಿರಿಸುವುದು ತವ್ವ ಎನ್ನುವ ಅರಿವು ಅವರಿಗೆ ಇತ್ತು. ಮನಗೆ ಬಂದವರು ನವಿರಾಗಿಯೇ ಸಂಜನ್ ಅನ್ನು ಈ ಕುರಿತು ವಿಚಾರಿಸಿದರು. ಸಂಜನ್ WhatsApp group ನಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ವಿಚಾರಗಳಿಂದ ತಿಳಿಸಿದ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಎಚ್ಚರ ವಹಿಸಬೇಕೆಂದುಕೊಂಡು ಅವರು, ಸಂಜನನ ಶಾಲೆಯ ಪ್ರಾಂತ್ಯವಾಲರಿಗೆ ವಿಚಾರ ಮುಟ್ಟಿಸಿದರು.

ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರು WhatsApp group ನಲ್ಲಿದ್ದ ಎಲ್ಲಾ ಸುಮಾರು 45 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಕರೆಸಿ ಅಶೀಲ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು, ವಿಡಿಯೋಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಆಗುವ ಅಪಾಯ, POCSO ಕಾನೂನು ಕುರಿತು ವಿವರಿಸಿ, ಮೊಬೈಲ್ ಗಳಲ್ಲಿರುವ ಆ ರೀತಿಯ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರೋಟೋಕೋಲ್ ಹಾಗೂ ವಿಡಿಯೋಗಳನ್ನು ಡಿಲೀಜೆ ಮಾಡಿಸಿದರು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಅದರಿಂದ ಇತರರಿಗೆ ಆಗಬಹುದಾಗಿದ್ದ ಅಪಾಯ ತಪ್ಪಿತು.

ನಿಮ್ಮ ಶಾಲೆ/ತರಗತಿಯ ಸಹಪಾಠಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯು ಮೊಬೈಲ್ ನಲ್ಲಿ ಅಶೀಲ ಚಿತ್ರ, ವಿಡಿಯೋಗಳನ್ನು, ಏಷಿಸ್ಟ್ ಮುವ ಪ್ರಕರಣ ಕಂಡು ಬಂದಲ್ಲಿ, ಆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ ಸ್ವೇಷಿತ/ಸ್ವೇಷಿತಯಾಗಿ ವಾರ್ಗ್ಯದರ್ಶನವನ್ನು ಹೇಗೆ ಮಾಡುವಿರಿ?

ಪ್ರಕರಣ-2

ನಗರವ್ಯಾಂದರ ಹೊರವಲಯದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಪ್ರೈಡ್ ಶಾಲೆಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಸ್ನಿತಾ (ಹೆಸರು ಬದಲಿಸಿದೆ) ಒಂಭತ್ತನೇ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತಿದ್ದಳು. ದಿನವೂ ಸುಮಾರು ಎರಡು ಕ್ರಮೀ ದೂರ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕಿತ್ತು. ಮೊದಲೊದಲು ಶಾಲೆಗೆ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ಸ್ನಿತಾ ದಿನ ಕಳೆದಂತೆ ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗಲು ಬೇಸರೆ ಪಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅದೇ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತಿದ್ದ ಕತ್ತನೇ ತರಗತಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಸಂತೋಷ (ಹೆಸರು ಬದಲಿಸಿದೆ) ತನ್ನ ಗೆಳಿಯರನ್ನು ಬ್ಯಾಕ್ ಮೇಲೆ ಕೂರಿಸಿಕೊಂಡು ಸ್ನಿತಾಳನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ. ಮೊದಲು ಬರಿ ಹಿಂಬಾಲಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಸಂತೋಷ, ಸ್ನಿತಾ ಸುಮ್ಮನಿರುವುದನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ. ನನ್ನನ್ನು ತ್ರೈತಿಸು ಎಂದು ಹೀಡಿಸತ್ತೊಡಗಿದೆ.

ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಲಿತು ಶಿಕ್ಷಕರೂ ಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಸ್ವಿತಾ ಕನಸು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದಳು. ಆದರೆ ಸಂತೋಷ ಮತ್ತು ಗಳಿಂದಿರಿಂದ ತನ್ನ ಶಿಕ್ಷಣ ಹಾಳಾಗಬಹುದು ಎಂದು ಅತಂಕಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದಳು. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಈ ವಿಜಾರವನ್ನು ಪ್ರೋಫೆಕ್ಟರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದರೆ ತನ್ನನ್ನು ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗಲೇಬೇಡ ಎನ್ನಬಹುದು. ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಹೇಳಿದರೆ ಸಂತೋಷ ಮತ್ತು ಅವನ ಗಳಿಂದ ಕೊಡಬಹುದು ಎನ್ನುವ ಭಯದಿಂದ ದಿನ ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಳು.

ಒಂದು ದಿನ ಸಂತೋಷವಿಗೆ ಹೀಗೆ ನನ್ನನ್ನು ಪೀಡಿಸಬೇಡ ಎಂದು ಬೇಡಿಕೊಂಡರೂ ಸಂತೋಷ ತನ್ನ ಕೆಲಸ ಬಿಡಲಿಲ್ಲ. ಬದಲಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದ. ಬಲವಂತವಾಗಿ ಗ್ರೇಡಿಂಗ್ ಕೊಡುವುದು, ಚಾಕಲೇಟ್ ಕೊಡುವುದು, ಅವಳು ಓಡಾಡುವಾಗ ಮೊಬೈಲ್ ನಿಂದ ಪ್ರೋಟೋ ತೆಗೆಯುವುದು, ಹತ್ತಿರ ಒಂದು ಹೂ ಎಸೆಯುವುದು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ. ಮಾನಸಿಕ ನೋವೆ ಅತಂಕಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಲಾರದೆ ಸ್ವಿತಾ ಒಂದು ದಿನ ಮನೆಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿದ್ದ ಬಾವಿಗೆ ಹಾರಿ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಳು.

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯೊಬ್ಬಳೆ ಜೀವ, ಕನಸು, ಬದುಕು, ಶಿಕ್ಷಣ ಗಳಿಂದಲ್ಲಿ ತೂರಿ ಹೋಯಿತು. ಸಂತೋಷ ಸ್ವಿತಾಳನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಮತ್ತು ಕಿರುಕುಳ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದಿದ್ದ ಕೆಲವು ಬಾಲಕ-ಬಾಲಕಿಯರು ವಿಜಾರವನ್ನು ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದರು. ಪರಿಣಾಮ, ಪ್ರೋಲೀಸರು ಸಂತೋಷನನ್ನು ವಿಜಾರಣೆಗಾಗಿ ತಮ್ಮ ವಶಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು. ಅವನಿಗೆ ಸಹಕರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಇತರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಹನರು ಪ್ರೋಲೀಸರ ಹತ್ತಿರ ಈಗ

ಸ್ವಿತಾಳ ಸ್ವಾನದಲ್ಲಿ ನೀವು ಇರುವೆರೆಂದು ಭಾವಿಸಿ, ಆ ಸಮಸ್ಯೆಯಿಂದ ಹೊರಬರಲು ಯಾರ ಸಹಾಯ, ಬೆಂಬಲ ಪಡೆಯುವಿರಿ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸಿ, ಮಂಡಿಸಿ.

ಪ್ರಕರಣ-3

ಮೈಸೂರಿನ ಬಳಿಯ ಒಂದು ಶಾಲೆ ಅಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳು ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲತಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರಿಯಾತ್ಮಕವಾಗಿದ್ದರು. ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿನ ಕೆಲವು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮತ್ತು ಕ್ರಿಡಾ ಚಿಟ್ಟೆಪಟಕೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಅವರು ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲತಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಅಪ್ಲೋಡ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಒಂದು ದಿನ ಶಾಲೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಏಂಜಲ್‌ 13 ಎಂಬ ಅಕೌಂಟ್ ನಿಂದ ಪ್ರೇಂಡ್ ವಿನಂತಿ ಬಂತು, ಕೆಲವರು ಅದನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ತೆಗೆದುಹಾಕಿದರು. ಆದರೆ ಕೆಲವರು ಒಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಈ ಏಂಜಲ್‌ 13 ಅಕೌಂಟ್ ಎಲ್ಲರ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರೋಫೈಲ್‌ ಮಾಡುವುದರೊಂದಿಗೆ ಹತ್ತನೇ ತರಗತಿ ಅಪ್ರೋವ್ (ಹೇಸರು ಒದಲಿಸಿದೆ) ಎಂಬ ಹುಡುಗಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡತೋಡಿತು. ಪ್ರತಿದಿನ ಅಪ್ರೋವ್‌ಲ ವಿಭಿನ್ನ ಪ್ರೋಟೋಗಳು ಅಪ್ಲೋಡ್ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅವೆಲ್ಲವೂ ಎಲೆಕ್ಟ್ರೋ ದೂರದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ತೆಗೆದ ಪ್ರೋಟೋಗಳೇ ಆಗಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಶಾಲೆಯ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಯಾರೋ ನಮ್ಮ ಶಾಲೆಯ ಈ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ, ಅಪ್ರೋವ್ ಪ್ರೇಮಿ ಎಂದುಕೊಂಡು ಆ ಪ್ರೌಷ್ಟೆಲ್ ಘಾಲೋ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು, ಪ್ರೋಟೋಗಳಿಗೆ ಕಾಮೆಂಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಒಂದು ದಿನ ಏಂಜಲ್‌ 13ರಿಂದ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರೋಟೋ ಕಳಿಸಿ ಎಂಬ ಮನಸಿ ಬಂತು. ಅನೇಕ ಹುಡುಗರು ಮತ್ತು ಹುಡುಗಿಯರು ತಮ್ಮ ಪ್ರೋಟೋ ಸೇಲ್ಸ್ ಕಳಿಸಿದರು. ಮಾರನೇ ದಿನ ಬಹುತೇಕ ಹೆಚ್ಚು ಮಕ್ಕಳ ಸ್ಕೂಲ್‌ಸಿತ್ರ್‌ಗಳು, ಏಂಜಲ್‌ 13ರ ಅಕೌಂಟ್‌ನಿಂದ ಶಾಲೆಯ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲತಾಣದಲ್ಲಿ ಹಾಕಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತು. ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಮಾರ್ಪಾರ್ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಕೃತಕವಾಗಿ ಸೃಷ್ಟಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದರೂ ಅನೇಕ ಹೆಚ್ಚುಮಕ್ಕಳ ಪ್ರೌಷ್ಟೆಲ್ ಬ್ಲಾಕ್ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಪ್ರೋಟಕರು ನೀಡಿದ ದೂರಿನ ನಂತರ ಏಂಜಲ್‌ 13 ಅಕೌಂಟ್ ಹೊಂದಿದ್ದ ಸಮೀರನನ್ನು (ಹೇಸರು ಒದಲಿಸಿದೆ) ಬಂಧಿಸಲಾಯಿತು. ಅಪ್ರೋವ್‌ಗಳನ್ನು ಏಕಮುಖವಾಗಿ ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಸಮೀರ್ ಅವಳ ಮೇಲೆ ಸೇಡು ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಫೇಸ್ ಅಕೌಂಟ್ ತೆರೆದಿದ್ದೆ ಎಂಬ ವಿಚಾರ ತಿಳಿದು ಬಂತು ಪ್ರೌಲೀಸರು ತನಿಬೆ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲತಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ಈ ರೀತಿಯ ಪ್ರಕರಣಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಇದುವುದು ಹೇಗೆ? ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಲಾದು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ.

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.

ರವಿ ತಂದೆ ತಾಯಿಯಿಲ್ಲದ ಮನು. ಅಜ್ಞೀಯ ಆರ್ಥಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿದನು. ಅಜ್ಞೀಗೆ ತುಂಬಾ ವಯಸ್ಸಾಗಿದ್ದು, ರವಿಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಆಗದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಎದುರಾದಾಗ ಹಾಸ್ಪಲ್ ಸೇರಿ ಪ್ರೈಥಾಲೆಯ ವ್ಯಾಸಂಗ ಮುಂದುವರೆಸಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತಾನೆ. ಶಾಲೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಶ್ರೀಯಾಶೀಲವಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸುವ ಅವನು ಶಿಕ್ಷಕರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಮೆಚ್ಚುಗೆಗೆ ಪಾತ್ರನಾಗಿದ್ದನು. ಸಂಚೆ ಹಾಸ್ಪಲ್ ಗೆ ಬಂದ ನಂತರ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅಭಾವಾನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಹಾಸ್ಪೇಲ್ವಲ್ಲಿ ನಡು ವಯಸ್ಸಿನ ಅಡುಗೆ ಸಹಾಯಿಕ ಕುಡುಗೆ ರಮೇಶ. ರವಿಯನ್ನು ಕಂಡು ಮುಗುಳ್ಳಾಗುವುದು. ಶಾಲೆಯ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಕೇಳುವುದು ಮಾಡುತ್ತಾ ಸ್ವೇಹದಿಂದ ವರ್ತಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಕೆಲ ದಿನ ಕಳೆದ ಮೇಲೆ ರಮೇಶ ರವಿಯೊಳ್ಳಿಗೆ ಸಲಿಗೆಯಿಂದ ವರ್ತಿಸಿಕೊಡಿದ. ರವಿಯನ್ನು ತಜ್ಜೀಕೊಳ್ಳುವುದು, ಮುತ್ತು ಕೊಡುವುದನ್ನು ಮಾಡತ್ತೊಡಿದ. ಇದರಿಂದ ರವಿಗೆ ಕಸಿವಿಸಿಯಾದರೂ ರಮೇಶ ಕೊಡುವ ಹಣ್ಣುಗಳು, ಚಾಕಲೇಂಟ್‌ಗಳು ಇನ್ನಿತರ ಉಡುಗೊರೆಗಳ ಆಸೆಗೆ ಸಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದನು. ಅಂದು ಭಾನುವಾರ ಹಾಸ್ಪೇಲ್ನ ಇತರ ಹಾಡುಗರು ಉರಿಗೆ ಹೋಗಿರುತ್ತಾರೆ. ರವಿ ಒಬ್ಬನೇ ತನ್ನ ಕೋಟೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದ ರಮೇಶ. ರವಿಗೆ ತನ್ನ ಜನನಾಂಗವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಾ ಲ್ಯಾಂಗಿಕ ಶ್ರೀಯೆಯಲ್ಲಿ ಸಹಕರಿಸುವಂತೆ ಬಲವಂತಗೊಳಿಸಿದ. ಇದಕ್ಕೆ ರವಿ ಅಸಮೃತಿ ತೋರಿದಾಗ. ಅಲ್ಲೇ ಇದ್ದ ಕೋಲಿನಿಂದ ಹೊಡೆಯುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಬಲವಂತವಾಗಿ ಲ್ಯಾಂಗಿಕ ಸಂಪರ್ಕ ಮಾಡಿದ. ಇದು ರವಿಗೆ ಆಫಾತಕಾರಿಯಾದ ವಿಚಾರವಾಗಿತ್ತು. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೊರಗೆ ಎಲ್ಲಾದರೂ ಹೇಳಿದರೆ, ನಿನ್ನನ್ನು ಸುಮ್ಮನೆ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹಡರಿಸಿದ್ದ.

ಈ ಘಟನೆಯ ನಂತರ ರವಿಗೆ ತನ್ನ ಬಗೆಗೆ ತನಗೇ ಹೇಸಿಗೆ ಎನಿಸಿಕೊಡಿಸಿತು. ಅವಮಾನ ಮತ್ತು ಕೇಳಿರಿಮೆಯಿಂದ ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ಜರ್ರಿರಿತನಾಗಿದ್ದ. ಓದಿನಲ್ಲಿ, ಶಾಲೆಯ ಇತರ ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿನ ಶ್ರೀಯಾಶೀಲತೆ ಮಾಯವಾಗಿತ್ತು. ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಈ ಬದಲಾವಣೆ ಅಜ್ಞರಿ ಉಂಟು ಮಾಡಿತ್ತು. ಕೆಲವರು ಅವನನ್ನು ಕರೆದು ಏನಾಯಿತು ಎಂದು ವಿಚಾರಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರೂ ರವಿ ಹುಷಾರಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಚಾರಿಕೊಂಡಿದ್ದ. ರವಿಗೆ ಈ ರೀತಿಯ ಅಸಹ್ಯಕರ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಗೆ ಹೇಳಬೇಕು? ಹೇಳಿದರೆ ನನ್ನ ಬಗೆಗೆ ಏನೆಂದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೋ ಎಂಬ ಆತಂಕ ಇತ್ತು. ಅವನು ಯಾವುದುದರಲ್ಲಿ ಅಸಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಬಹಳ ಶಿಖಿತೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದ. ಸುಮ್ಮನೆ ಹಾಸ್ಪೇಲ್ ಅವರಣದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದಾಗ, ಇವನ ಶಾಲೆಯಲ್ಲೇ ಓದುತ್ತಿದ್ದ ಹತ್ತನೇ ತರಗತಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಸತೀಶ ಬಿಂದು ಏನಾಯಿತೆಂದು ಕೇಳಿದಾಗ, ರವಿ ಏನಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಉತ್ತರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆಗ ಸತೀಶ, ನನಗೆ ಗೊತ್ತು ಕಣೋ ಅದಕ್ಕೆಲ್ಲ ತಲೆಕೆಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಡ. ಈ ಹಾಸ್ಪೇಲ್ನಲ್ಲಿ ಇದೆಲ್ಲಾ ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ವಿಚಾರ ರಮೇಶ ನನಗೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಬಾರಿ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ. ಯಾರೋಂದಿಗೂ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲಾಗದೆ ಸಂಕಟ ಪಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎನ್ನುತ್ತಾನೆ. ನಂತರ ಒಬ್ಬರೂ ಧ್ಯೇಯವಾಗಿ ರಮೇಶನ ನಡವಳಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರಿಗಾದರೂ ದೂರು ಕೊಡೋಣ ಎಂದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಯಾರಿಗೆ ದೂರು ಕೊಡುವುದು?

ಈ ಫಾಟನೆಯಲ್ಲಿ ರವಿ ಮತ್ತು ಸತೀಶ ಯಾರಿಗೆ ದೂರು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬ ಗೊಂದಲದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವಿರಾ? ಇಂಥಷ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರು ಯಾರ ಸಹಾಯ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು ತಿಳಿಬೆ.

ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ಹಿಂಸೆ, ಕರುಕುಳ, ಶೋಷಣೆ, ದೌರ್ಜನ್ಯಗಳಿಂದಾಗುವ ಅನಾಹತಗಳು ಹಾಗೂ ನಿವಾರಣೋಪಾಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸಿ. ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಮಕ್ಕಳ ಸ್ವೇಷಿಯಾಗಿಸಲು ಯುನೆಸ್ಕೋ ಕರೆ ನೀಡಿದೆ ಹಾಗೂ ನವೆಂಬರ್ 2 ಅನ್ನು 'ಶಾಲೆಯಲ್ಲಾಗುವ ಹಿಂಸೆಗಳನ್ನು ತಡೆಯುವ ದಿನ' ಎಂದು ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಭಯ ಮುಕ್ತ ಸ್ಥಳ ಹಾಗೂ ಮಕ್ಕಳ ಸ್ವೇಷಿ ಶಾಲೆಯನ್ನಾಗಿಸಲು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಂದ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತಿಸೋಣ.

3.2 ಸುರಕ್ಷಿತ ಸ್ವಭಾವ ಮತ್ತು ಅಸುರಕ್ಷಿತ ಸ್ವಭಾವ; ನಿಮಗೆ ತಿಳಿದಿದೆಯೇ?

ಇಂದಿನ ಸನ್ನಿಹಿತದಲ್ಲಿ, ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ಲ್ಯಾಂಗಿಕ ದೌರ್ಜನ್ಯ ಮತ್ತು ಶೋಷಣೆಯ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚೆನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಪರದಿಯಾಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಪ್ರೋಷಕರು, ಶಿಕ್ಷಕರು ಮತ್ತು ಪಾಲಕರು ಆತಂಕಕ್ಕೆ ಈಡಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ರಕ್ಷಣೆ ಹೊಂದಲು ಆಧಾತಗಳನ್ನು ತಡೆಯಲು ಪ್ರೋಷಕರು, ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳೊಂದಿಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ಮತ್ತು ಅನುಚಿತವಾದ ವರ್ತನೆಗಳ ನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದು ಅತ್ಯಗ್ರಹಿತವಾಗಿದೆ. ಲ್ಯಾಂಗಿಕ ಗುರುತು ಮತ್ತು ಲ್ಯಾಂಗಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಕ್ಕಳೊಂದಿಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದು ಸಹ ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಚಿಕ್ಕ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ, ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ದೇಹದ ವಿವಿಧ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಕುತೂಹಲ ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ತಮ್ಮ ದೇಹದ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಸೃತಿಸುವ ಮೂಲಕ ಅಥವಾ ಜನನಾಂಗಗಳನ್ನು ಮುಟ್ಟಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ದೇಹವನ್ನು ಅನ್ಯೇಷಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅರಂಭಿಕ ಪರಿಷಾರಗಳಲ್ಲಿ, ಅವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಪಾತ್ರ, ಸುರಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ಗೌಪ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿ ಭಾಗಗಳ ಬಗೆಗೆ ಸೂಕ್ತ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದ ಅಗತ್ಯವಿರುತ್ತದೆ.

ಸುರಕ್ಷಿತ ಸ್ವರ್ತ ಮತ್ತು ಅಸುರಕ್ಷಿತ ಸ್ವರ್ತದ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸುವುದರ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ

ಸುರಕ್ಷಿತ ಸ್ವರ್ತ ಮತ್ತು ಅಸುರಕ್ಷಿತ ಸ್ವರ್ತದ ಬಗ್ಗೆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಭಾವನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ದೃಢವಾಗಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವ ವಿವಿಧ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸಂಪರ್ಕದಾತೀಲಗೊಳಿಸುವುದು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿದೆ. ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೂಂದು ಸಕಾರಾತ್ಮಕವಲ್ಲದ ಫಾಟನೆಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯಕರ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಇದು ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಸುರಕ್ಷಿತ ಸ್ವರ್ತ ಮತ್ತು ಅಸುರಕ್ಷಿತ ಸ್ವರ್ತದ ನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅವರು ಸಹಜವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅವರ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಫಾಟನೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಸುರಕ್ಷಿತ ಸ್ವರ್ತ ಮತ್ತು ಅಸುರಕ್ಷಿತ ಸ್ವರ್ತದ ನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸ

ಸುರಕ್ಷಿತ ಸ್ವರ್ತ ಮತ್ತು ಅಸುರಕ್ಷಿತ ಸ್ವರ್ತ ಎಂಬ ಎರಡು ಪ್ರಮುಖ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ತಿಳಿದಿರಲೇಬೇಕು. ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ದೈಹಿಕ ಸಂಪರ್ಕವಾಗಿದ್ದ ಅದು ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಮತ್ತು ಆರಾಮದಾಯಕವಾಗಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ಅಪ್ಪಗೆಗಳು, ಹೈ-ಫ್ರೆಂಷ್ ಮತ್ತು ಬೆನ್ನುತಟ್ಟುವಿಕೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.

ಮತ್ತೊಂದೆಂದೆ, ಅಸುರಕ್ಷಿತ ಸ್ವರ್ತವು ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ದೈಹಿಕ ಸಂಪರ್ಕವಾಗಿದ್ದು ಅದು ಅಂತರ್ಕರ ಭಾವನೆ ಅಥವಾ ಭಯವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇದು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಅವರ ಅನುಮತಿಯಿಲ್ಲದೆ ಹೊಡಯುವುದು. ತಣ್ಣವುದು ಅಥವಾ ಹಿಡಿಯುವುದನ್ನು ಮತ್ತು ಅವರ ಖಾಸಗಿ ಅಂಗಗಳನ್ನು ಮುಟ್ಟುವುದನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.

ಸುರಕ್ಷಿತ ಸ್ವರ್ತ ಮತ್ತು ಅಸುರಕ್ಷಿತ ಸ್ವರ್ತದ ಬಗ್ಗೆ ವಯಸ್ಕರು ಮಕ್ಕಳೊಂದಿಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ ಅದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಏನಾದರೂ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದಾಗ ಅದರ ಬಗೆಗೆ ತಿಳಿಯುವುದು ಮತ್ತು ಅಗತ್ಯವಿದ್ದರೆ ಇತರರ ಸಹಾಯವನ್ನು ಹೇಗೆ ಪಡೆಯುವುದು ಎಂದು ತಿಳಿಯಬಹುದು.

ಸುರಕ್ಷಿತ ಸ್ವರ್ತ ಮತ್ತು ಅಸುರಕ್ಷಿತ ಸ್ವರ್ತದ ಉದಾಹರಣೆಗಳು

ಸುರಕ್ಷಿತ ಸ್ವರ್ತ ಮತ್ತು ಅಸುರಕ್ಷಿತ ಸ್ವರ್ತಗಳ ಬಗೆಗೆ ತಿಳಿಸುವ ವಿವರಗಳು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸುರಕ್ಷತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದುಹೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ಪ್ರಮುಖ ಸಾಧನವಾಗಿದೆ. ಇದು ಸುರಕ್ಷಿತ ಮತ್ತು ಅಸುರಕ್ಷಿತ ಸ್ವರ್ತಗಳ ನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ತಮ್ಮ ಭಾವನೆಗಳು ಮತ್ತು ಅನುಭವಗಳ ಬಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸುರಕ್ಷಿತ ಭಾವವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ವಿವರಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಮೂಲಕ, ಪ್ರೋಷಕರು, ಶಿಕ್ಷಕರು ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಮಾಡುವವರು ವಿವಿಧ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿರುವುದು ಹೇಗೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬಹುದು. ಅವರು ಅಸುರಕ್ಷಿತ ಸ್ವರ್ತವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದರೆ ಅಥವಾ ಅಸುರಕ್ಷಿತವೆಂದು ಭಾವಿಸಿದರೆ ಹೇಗೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದರ ಕುರಿತು ಅವು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಈ ವಿವರಗಳ ಪಟ್ಟಿಯೋಂದಿಗೆ ನಡೆಸುವ ಚಟ್ಟೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ಮತ್ತು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲದ ನಡವಳಿಕೆಯ ಜ್ಞಾನದ ಮೂಲಕ ಅವರು ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ಹಾನಿಯಿಂದ ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಸುರಕ್ಷಿತ ಸ್ವರ್ತದ ಉದಾಹರಣೆಗಳು - ಪ್ರೋಷಕರಿಂದ ಅಪ್ಪಗೆಗಳು ಮತ್ತು ಬುಂಬನಗಳು, ಪ್ರಟ್ಟ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪ್ರೋಷಕರು ಸ್ವಾನ ಮಾಡಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಸ್ವಚ್ಚಗೊಳಿಸುವುದು, ಶಿಕ್ಷಕರಿಂದ ಮೆಚ್ಚುಗೆಯ ಮತ್ತು ವಾತ್ಸಲ್ವದ ಬೆನ್ನುತಟ್ಟುವಿಕೆ.

ಅಸುರಕ್ಷಿತ ಸ್ವರ್ಥದ ಉದಾಹರಣೆಗಳು - ಮನುವನ್ನು ಹೊಡಿಯುವುದು, ಗೀಲ್ಲುವುದು ಅಥವಾ ನೋಯಿಸುವುದು. ಯಾರಾದರೂ ಮನುವನ್ನು ಖಾಗಿ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ಕೈಗಳನ್ನು ಹಾಕುವುದು ಮತ್ತು ಮನುವನ್ನು ಬಟ್ಟೆಯೋಳಿಗೆ ಯಾರಾದರೂ ತಮ್ಮ ಕೈಗಳನ್ನು ಹಾಕುವುದು.

ಮನುವಿಗೆ ಸುರಕ್ಷಿತ ಸ್ವರ್ಥ ಮತ್ತು ಅಸುರಕ್ಷಿತ ಸ್ವರ್ಥ ಕಲಿಕಲು ಸಲಹೆಗಳು

ಸ್ವಾಷ್ಚಾರ್ಯ ಸೂಚಿಗಳು : ಮನ್ಯಾಳಿಗೆ ಈ ಮುಂದಿನ ವಿಚಾರಗಳ ಕುರಿತು ತಿಳಿದಿದೆಯೇ ಎಂದು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ, ಯಾರೂ ಸಹ ಅವರ ಖಾಸಗಿ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಸ್ವರ್ಥಸುವುದು ಅಥವಾ ನೋಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಮನ್ಯಾಳಿಗೆ ಈ ನಿಯಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಲು ಸುಲಭವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅವರು ಅಸುರಕ್ಷಿತ ಸ್ವರ್ಥವನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. 7 ಪಷ್ಟಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ವಂಬಿಸ್ತಿನ ಮನ್ಯಾಳಿಗೆ, ನೀವು ಖಾಸಗಿ ಭಾಗಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಲು ಈಜುಡುಗೆ ನಿಯಮವನ್ನು ಬಳಸಬಹುದು (ಈಜು ಸೂಚನೆಗಳನ್ದೆ ಮುಚ್ಚಲಾಟ್ಟ ಭಾಗಗಳು).

ಮಹತ್ವಿಂಜಿ ಜಾಗ್ರತ್ತರಾಗಿ !!! ಎಳ್ಳಿತ್ತುಕೊಳ್ಳಿ...

ನಿಮ್ಮ ದೇಹ ತೆಂಬಲ ನಿಮಗೆ ಮಾತ್ರ ನೇರಿದ್ದು, ನಂದಾತಾಲ ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿಯಾಗಿ ತಪ್ಪಿ ನಿಮಗಿದೆ. ನಿಮ್ಮ ದೇಹದ ಮೇಲನ ಸುರಕ್ಷಿತ ಮತ್ತು ಅನುರಕ್ಷಿತ ಸ್ವರ್ಥಾಳೆ:

ಆತ ನೂಲು ಅಲಿಮುಕೊಳ್ಳಿ

ಈ ವಿಕೃಂಬ ಸಾಂಕೇತಿಕ ಮತ್ತು ಖಾಂಗಿಯ ಘೋರಣೆ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕಾಗಿ. ಜಾಗ್ರತ್ತರಾಗಿ...

ಅನುರಕ್ಷಿತ ಸ್ವರ್ಥ(UNSAFE TOUCH)-ಯಾರೂ ಮುಖ್ಯವಾರದ ಭಾಗ (ಎಂಬೇಕ್ ಸಾಂಕೇತಿಕ ಮತ್ತು ಅನುರಕ್ಷಿತ ಸ್ವರ್ಥ ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯವಾರದ ಭಾಗ)

ಸುರಕ್ಷಿತ ಸ್ವರ್ಥ(SAFE TOUCH)-ಅಗ್ನಿ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಮುಖ್ಯವಾರದ ಭಾಗ ಅನುರಕ್ಷಿತ ಸ್ವರ್ಥ ಮತ್ತು ಯಾರ್ಥಿಕ ಕಳೆತಾರದ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗಳ ಮೊದಲಾಗಿ ಅಂದಾಗಿ. ಪಂಗ... ರಾಷ್ಟ್ರ... ಸೀಮೆ... ಏಂದು ಯಾರೆಯ್ದು ಸುರಕ್ಷಿತ ಹಾಗೆ ಇದೆ. ತಕ್ಷಣ ಇದು, ಅಕ್ಷರಣೆ ದ್ಯುಮಣಿಗಿ ತಕ್ಷಣ ಸುರಕ್ಷಿತ ಮತ್ತು ಏಂದು ಇದೆ

ಕ್ರಾನಿಕ್ : ಮ್ಯಾಲ್ : 08502-229011, ಕ್ಲಾರಿಸ್ : 228448, ಕ್ರಾನಿಕ್ : 08502-226162,
ಕ್ಲಾರಿಸ್ : 235635 / 235001 / 235100 / 100 / 1091 ಮ್ಯಾಲ್ : ಮ್ಯಾಲ್ : 230670,
ಯಾರೂ ಮತ್ತು ಅನ್ಯಾರೂ : 226292, ಯಾರ್ಥಿಕ ಮಾರ್ಷಿ ಮಾರ್ಷಿ ಮಾರ್ಷಿ : 230610. ಲಾಖುಂದು ಕ್ಲಾರಿಸ್

ಕ್ರಾನಿಕ್ : ಕ್ಲಾರಿಸ್ : 230610. ತಿಂಗಳು : 26-07-2014 unicef

3.3 ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀತಿ, ಪ್ರೇಮ, ಪ್ರಣಾಯದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ಆಗುವ ಪರಿಣಾಮಗಳು

ಶಾಲೆ ಎಂದರೆ ಗೆಳಿಯ ಗೆಳತಿಯರಿರುವ ಸ್ವರ್ಗ. ಹದಿಹರೆಯದ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಮೂಡಿಸುವ. ಚೆಳಸುವ ಅದ್ಯತ ಸ್ಥಳ. ಇಲ್ಲಿಯೇ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಮತ್ತು ವ್ಯಕ್ತತೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದು. ಗೆಲುವು. ಸೋಲು. ಸಂತೋಷ, ದುಃಖ, ಕೋಪ, ನಿರಾಸ, ಶ್ರೀತಿ, ಪ್ರೇಮಗಳು ಅರಳುವ ಸ್ಥಳ ಸಹ. ಇದರೊಡನೆ ಒಂದವ್ಯೂ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಹೇಗೆ ಹತೋಟಿಗೆ ತರುವುದು ಎಂಬುದು ಅರ್ಥವಾಗಿದೆ ಒದ್ದಾಡುವುದು ಈ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲೇ. ಅದೂ ಪ್ರೋಥಾಲೆ ಮತ್ತು ಕಾಲೇಚಿನ ಮೆಟ್ಟಿಲುಗಳನ್ನು ಹತ್ತಿದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ. ಇದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆಲ್ವಿಟ್ ಏನೇನೋ ಪ್ರತ್ಯೇಗಳು, ಆತಂಕಗಳು, ಹಲವಾರು ಭಾವನೆಗಳ ತಾಕಲಾಟ ನಡೆಯುವುದು. ಪರಸ್ಪರರಲ್ಲಿ ಸ್ವರ್ದೇಶ, ಆಸ, ದುರಾಸ. ಅವುಗಳಿಂದಾಗಿ ಚಿಕ್ಕಪ್ರಷ್ಟ ಗುಂಪುಗಾರಿಕೆ, ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಮೇಲಾಟ, ಕೀಳಾಟ, ಈಫ್‌, ಸ್ವರ್ದೇಶ, ಸ್ವರ್ದೇಶ. ಅದರಿಂದಾಗಿ ಹೊಡೆದಾಟಗಳೂ ಆಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳು ಈ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಆಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬಂದಿರುತ್ತದೆ.

ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ, ಕೆಲವು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಾನೂನುಗಳ ಪ್ರಮುಖ ವಿಚಾರಗಳು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ತಿಳಿದಿರಲೇಬೇಕು. ಪರಸ್ಪರರನ್ನು ಕುರಿತು ಶ್ರೀತಿ ಇರುವುದು ತಪ್ಪಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸಿನಿಮಾಗಳಲ್ಲಿ ತೋರಿಸುವಂತೆ ಶ್ರೀತಿ, ಪ್ರೇಮ. ಕಾಮ ಎಂದೆಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ದೇಸೆಯ ‘ಬಾಲ್ಯ ಅರ್ಥವಾ ಮಗು’ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯುವುದು ಸರಿಯೇ ತಪ್ಪೇ ಎಂದು ಆಲೋಚಿಸಬೇಕು. ಶ್ರೀತಿ ಪ್ರೇಮಗಳು ಕರಿಕಿರಿ, ಕರುಕುಳ, ತೋಷಣ, ದೌಜನ್ಯದ ರೂಪ ತಾಳುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಕುರಿತು ಬಾಲಕರು ಮತ್ತು ಬಾಲಕಿಯರು ಆಲೋಚಿಸಲೇಬೇಕು.

ಕಾನೂನು ಬಾಹಿರ ಕೃತ್ಯ ನಡೆಸಿದ್ದ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕುರಿತು ಮಕ್ಕಳ ನ್ಯಾಯ (ಮಕ್ಕಳ ಪೂರ್ವಣ ಮತ್ತು ರಕ್ಷಣ) ಕಾಯ್ದೇ 2015 ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಹತ್ವದ ಅಂಶ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಯಾವುದೇ ಕಾನೂನು ಬಾಹಿರ ಕೃತ್ಯ ಎಸಿಗಿದ 16-18 ವರ್ಷದೊಳಗಿನ ಬಾಲಕ ಅರ್ಥವಾ ಬಾಲಕರ ವಿಚಾರಕೆ ನಡೆಸಿದ ಮಕ್ಕಳ ನ್ಯಾಯ ಮಂಡಳಿ, ಆ ಮಕ್ಕಳ ಮನೋಸ್ಥಿತಿ ವಯಸ್ಸರಂತೆ ಇದೆಯೋ ಏನೋ ಎಂಬುದನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ವಿಶೇಷವಾದ ಮಾನಸಿಕ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತದೆ. ಅಂತಹ ಮಕ್ಕಳ ವಿಚಾರಕೆಯನ್ನು ಮಕ್ಕಳ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ನಡೆಸಿ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತಿದೆ. ತಜ್ಞರ ಸಲಹೆಗಳಿಂತೆ ಸಂಬಂಧಿತ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪುನರ್ವಸತಿಗಾಗಿ ಪರಿವೀಕ್ಷಣಾ ಗೃಹಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಬಹುದು.

ದೇಹಲಿಯ ನಿಭರಣೆ ಪ್ರಕರಣದ ನಂತರ ಮಕ್ಕಳ ನ್ಯಾಯ (ರಕ್ಷಣೆ – ಪೂರ್ವಣ) ಕಾಯ್ದೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಹತ್ವದ ಅಂಶ ಸೇರಿಕೊಂಡಿದೆ. ಯಾವುದೇ ಕಾನೂನು ಬಾಹಿರ ಕೃತ್ಯ ಎಸಿಗಿದ ಬಾಲಕ ಅರ್ಥವಾ ಬಾಲಕರ ವಿಚಾರಕೆ ನಡೆಸಿದ ಮಕ್ಕಳ ನ್ಯಾಯ ಮಂಡಳಿ, ಆ ಮಕ್ಕಳ ಮನೋಸ್ಥಿತಿ ವಯಸ್ಸರಂತೆ ಇದೆಯೋ ಏನೋ ಎಂಬುದನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ವಿಶೇಷವಾದ ಮಾನಸಿಕ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತದೆ. ಅದರ ಸಲಹೆಗಳಿಂತೆ, ಸಂಬಂಧಿತ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪುನರ್ವಸತಿಗಾಗಿ ಪರಿವೀಕ್ಷಣಾ ಗೃಹಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಬಹುದು ಅರ್ಥವಾ ವಯಸ್ಸರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಕೃತ್ಯ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿದರೆ, ಮಕ್ಕಳ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ವಿಚಾರಕೆ ಮಾಡಿ ಕಾನೂನು ಕ್ರಮ ಜರುಗಿಸಲು ಸೂಚಿಸಬಹುದು.

ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ, ಎಲ್ಲಾ ಶಾಲೆಗಳು ‘ಮಕ್ಕಳ ರಕ್ಷಣಾ ನೀತಿ’ ಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ಎಲ್ಲ ಕಿಕ್ಕಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಕಕ್ಕೆತರ ವರ್ಗದ ವಯಸ್ಸರಿಗೆ POCSO ಕಾಯಿದೆ, ಬಾಲ್ಯವಿಹಾಕ ನಿಷೇಧ ಕಾಯಿದೆ, ಮಕ್ಕಳ ನ್ಯಾಯ ಕಾಯಿದೆ ಮತ್ತು ಭಾರತೀಯ ದಂಡ ಸಂಹಿತೆಯ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವುದು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕ. ಜೊತೆಗೆ ಎಲ್ಲ ಮಕ್ಕಳೂ ಈ ಕಾಯಿದೆಗಳ ಮುಖ್ಯಂತರಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ.

ಅಧ್ಯಾಯ-4

ನೀವು ಲೈಂಗಿಕ ಶೋಷಣೆಗೆ ಗುರಿಯಾದರೆ ಅಥವಾ ಅಂತಹ ಗುರಿಯಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಕಂಡು ಬಂದರೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು?

ಮತ್ತೊಂದು, 18 ವರ್ಷದವರೆಗೂ ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಮತ್ತೊಳೆ ಎಂದು ಈ ಮೊದಲಿನ ಚರ್ಚೆಗಳಲ್ಲಿ ನೀವು ತಿಳಿದಿದ್ದೀರಿ. ಮತ್ತೊಳೆನ್ನು ಹಕ್ಕುಗಳಿರುವ ಪ್ರಜೆಗಳು ಎಂದು ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನದ 5ನೇ ಪರಿಖ್ಯೇದ ತಿಳಿಸಿದೆ. ಮತ್ತೊಳೆ ರಕ್ಷಣೆಯ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಮತ್ತೊಳೆ ಹಕ್ಕುಗಳ ಒಡಂಬಿತಿಕೆ, ಭಾರತದ ಹಲವು ಕಾಯಿದೆಗಳು, ಸಂವಿಧಾನ ಸ್ವಾಪಡಿಸಿದೆ. ಯಾವುದೇ ಮತ್ತೊಳೆಗೂ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ, ದೌಜನ್ಯ ಆಗದಂತೆ ರಕ್ಷಣೆಯಿಸಿದೆ. ಈ ಮೊದಲು ವಿವರಿಸಲಾಗಿರುವ ಅಧ್ಯಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಲೈಂಗಿಕ ಶೋಷಣೆಗಳು ಮತ್ತೊಳೆಗೆ ಆಗಬಾರದು ಎಂದು ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಲೈಂಗಿಕ ಅವರಾಧಗಳಿಂದ ಮತ್ತೊಳೆನ್ನು ರಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ಕಾಯಿದೆ POCSO ಎಂದು ಕೂಡ ಈಗಾಗಲೇ ನೀವು ಅರಿತಿದ್ದೀರಿ.

ವಿಜ್ಞಾನದ ಪಾಠಗಳಲ್ಲಿ ದೇಹರಚನೆ, ಸ್ವಭಾವಿತ ಬಗ್ಗೆ ನೀವು ಕಲಿತಿರಬಹುದು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ದೇಹದ ಮೇಲೆ ಅವರದೇ ಅಧಿಕಾರವೂ ಇರುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ ಬೇರೆ ಯಾರೂ ಕೂಡ ಮತ್ತೊಳೆಗೆ ತೊಂದರೆ ನೀಡಬಾರದು. ಲೈಂಗಿಕವಾಗಿ ಹಿಂಸಿಸಬಾರದು ಎಂದರ್ಥ.

ಇದನ್ನು ಹೀಗೆ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳೋಣ. ಮತ್ತೊಳೆ ಖಾಸಗಿ ಅಂಗಗಳನ್ನು, ಮತ್ತೊಳೆ ದೇಹವನ್ನು ಅನಗತ್ಯವಾಗಿ ಯಾರೂ ಸ್ವರ್ವ ಮಾಡಬಾರದು (ಮುಟ್ಟಬಾರದು). ಬಟ್ಟೆಯಿಂದ ನಾವು ಮುಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುವ ಅಂಗಗಳನ್ನು ತೋರಿಸು ಎಂದು ಬಲವಂತ ಮಾಡಬಾರದು ಅಥವಾ ಕದ್ದುಮುಚ್ಚಿ ನೋಡಬಾರದು. ಚಿಕ್ಕಮತ್ತೊಳೆಗೆ ಅವರ ಪೋಷಕರು ಸಾಫ್ತನ ಮಾಡಿಸುವಾಗ ಮೈಮುಟ್ಟುವುದು, ಎದೆ, ಹೊಟ್ಟಿ, ಜನನಾಂಗಗಳನ್ನು ಸ್ವಜ್ಞಗೊಳಿಸಲು ನೀರು ಹಾಕುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯ. ಹಾಗೆಯೇ ಮತ್ತೊಳೆಗೆ ವ್ಯಾದ್ಯರು ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನೀಡುವಾಗ ಅವರ ಪೋಷಕರ ಸಮೂಹಿದಲ್ಲಿ ದೇಹವನ್ನು ಮುಟ್ಟಿ ಪರಿಕ್ಷೇ ಮಾಡಬಹುದು. ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನೀಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಬೇರೇ ಯಾರೂ (ಅವರ ಬಂಧುಗಳು, ಸ್ನೇಹಿತರು ಇನ್ನಾರ್ಥಾದರೂ ಸರಿ) ಕಾರಣವಿಲ್ಲದೆ ಮತ್ತು ಕಿರಿಕಿರಿಯಾಗುವಂತೆ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಮುಟ್ಟಬಾರದು. ಮತ್ತೊಳೆ ಕೂಡ ಇತರರ ಖಾಸಗಿ ಅಂಗಗಳನ್ನು ಮುಟ್ಟಬಾರದು.

ಮತ್ತೊಳೆ ಬಟ್ಟೆ ಧರಿಸದಿರುವ ಪೋಷಕೋಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದು, ಇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ಮತ್ತೊಳೆ ಮೈಮೇಲೆ ಬೇಕೆಂದೇ ಬೀಳುವುದು ಇತ್ತಾದಿ ಲೈಂಗಿಕ ಅವರಾಧಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಹಿಂದೆ ಈ ಕೈಲಿಡಿಯ ಇತರ ಅಧ್ಯಾಯಗಳಲ್ಲಿ ನೀವು ಓದಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಯಾವುದೇ ಘಟನೆಗಳಿಗೆ ಗುರಿಯಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದ್ದರೆ ಅಥವಾ ಇಂತಹ ತೊಂದರೆಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾದರೆ ನಿಮ್ಮನ್ನು ನೀವು ಹೇಗೆ ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಮುಂದೆ ಏನು ಮಾಡಬಹುದು, ಯಾರ ಸಹಾಯ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಇತ್ತಾದಿ ಅಂತರ್ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಯೋಣ. ಆ ಮೂಲಕ ಲೈಂಗಿಕ ಅವರಾಧಗಳಿಂದ ಮತ್ತೊಳೆನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವ ಒಳ್ಳೆಯ ಪ್ರಯತ್ನಕ್ಕೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಕ್ಷೇತ್ರಾಜಿಸೋಣ.

ಈ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಎರಡು ಬಗೆಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಯೋಣ.

ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ, ಮಕ್ಕಳು ಲೈಂಗಿಕ ಶೋಷನೆ, ಲೈಂಗಿಕ ಹಲ್ಲಿಗಳಂತಹ ಯಾವುದೇ ಫಾಟನೆಗಳಿಗೆ ಗುರಿಯಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದ್ದರೆ ಏನು ಮಾಡಬಹುದು ನೋಡೋಣ.

ನಿಮ್ಮ ದೇಹ ನಿಮ್ಮ ಹಕ್ಕು. ಯಾರೂ ಕೂಡ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಡಬಾರದು. ತೊಂದರೆಗಳು ಆಗುತ್ತಿದ್ದಲ್ಲಿ ಧ್ಯೇಯವಾಗಿ ಆ ಕುರಿತು ದೂರು ನೀಡಿ ಸಹಾಯ ಪಡೆಯಬಹುದು. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ತ್ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಯಾರಾದರೂ ಒತ್ತಾಯಿಸಿ ತೊಂದರೆ ಕೊಡಲು ಬಂದರೂ ಕೂಡ ಸಹಾಯ ಪಡೆಯಿರಿ. ಸಹಾಯ ಪಡೆಯಲು ಕೆಲವು ಚೆಕ್ಕಪ್ರಾಟ್ಟಿ ಸಲಹೆಗಳು ಈ ಮುಂದಿನಂತಿವೆ.

ಇವುಗಳನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ನೆನಪಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಸ್ವೇಷಿತರೊಂದಿಗೂ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಿ

1. ಯಾರಾದರೂ ನಿಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ನಿಮಗೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ ರೀತಿ ನಡೆದುಕೊಂಡಲ್ಲಿ “ಬೇಡ” ಎಂದು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಕೊಗಿ ಹೇಳಿ.
2. ಅಂತಹವರು ನಿಮಗೆ ತಿಳಿಯಿದಿರುವವರು ಅಥವಾ ತಿಳಿದಿರುವವರು ಆದರೂ, ಅವರು ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ರೀತಿ ನಿಮಗೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ-ಬಲವಂತವಾಗಿ ಮತ್ತು ನೀಡುವುದು, ಕ್ಷೇತ್ರ, ಕೆನ್ಸ್, ತೊಡೆ, ಎದೆ, ಸೂಂಟ, ನಿತಂಬ ಮುಂತಾದ ಬಂದರೆ. ಅಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲು ಬಂದರೆ ನೀವು ನವಿರಾಗಿ ‘ಬೇಡ ದೂರವಿರಿ’ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಅದು ಕಿರಿಕಿರಿ ಎನಿಸಿದರೆ ನೀವು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿಯೇ ಹೇಳಬಹುದು.
3. ನೀವೇಬ್ಬರೇ ಇದ್ದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಸ್ವಾಧದಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ತೊಂದರೆ ಎನಿಸುವಂತೆ ಯಾರಾದರೂ ನಡೆದುಕೊಂಡರೆ, ಮುಂದಾದರೆ ತಕ್ಷಣವೇ ಹೆಚ್ಚು ಜನರಿರುವ ಕಡೆಗೆ ಅಥವಾ ನಿಮಗೆ ತಿಳಿದಿರುವ ಜನರಿರುವ ಕಡೆ ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಹೋಗಿ ಅವರ ನಡುವೆ ಇರಿ.
4. ತೊಂದರೆ ಕೊಡಲು ಬಂದವರನ್ನು ಕುರಿತು ನಿಮಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಇರುವವರ ಜೊತೆ-ನಿಮ್ಮ ಪ್ರೋಫೆಕರು, ಶಿಕ್ಷಕರು ಅಥವಾ ಅವು ಸಮಾಲೋಚಕರ ಬಳಿ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಿ, ಸಹಾಯ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಿ.

ಎರಡನೆಯದು, ಒಂದು ವೇಳೆ ಇಂತಹ ತೊಂದರೆಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾದರೆ ನಿಮ್ಮನ್ನು ನೀವು ಹೇಗೆ ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯೋಣ.

- ಮಕ್ಕಳ ಮೇಳಿ ಲೈಂಗಿಕ ಕೆರುಕುಳಗಳು ಆಗಬಾರದು ಎಂದು POCSO ಕಾಯಿದೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದು, ಲೈಂಗಿಕ ಶೋಷನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅಂತಹವರ ವಿರುದ್ಧ ಆದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ಪ್ರೋಲೀಸ್ ದೂರು ನೀಡುವುದು ಮುಖ್ಯವಾದ ಮತ್ತು ಅಗತ್ಯವಾದ ಕೆಲಸವಾಗಿದೆ. ಅದು ಮೆಚ್ಚಿವಂತಹದ್ದು ಕೂಡಾ. ಯಾಕೆಂದರೆ ದೂರು ನೀಡಿದ್ದೇ ಆದಲ್ಲಿ, ಪ್ರೋಲೀಸ್ ಕ್ರಮ ಆರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಕೆರುಕುಳ ನೀಡುವ ವ್ಯಕ್ತಿ/ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಇಂತಹ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಯಾರ ಮೇಲೂ ಮಾಡಬಂತೆ ತಡೆಯಬಹುದು. ಅಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಇತರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಡುವುದನ್ನು ನಿಮ್ಮಿಂದ ತಡೆದಂತಾಯಿತು ಅಲ್ಲವೇ. ಹಾಗಾಗಿ ನೀವು ದೂರು ಕೊಡುವುದು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ.

ಇಂತಹ ಫಟನೆಗಳು ನಡೆದಾಗ

1. ನಿಮಗೆ ಯಾರ ಮೇಲೆ ನಂಬಿಕೆ ಇರುತ್ತದೋ ಅಂದರೆ ಪ್ರೋಫೆಸರು, ಶಿಕ್ಷಕರು ಅಥವಾ ಆಪ್ತ ಸಮಾಲೋಚಕರು ಅವರ ಬಳಿ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಿ.
2. ಚೈಲ್ಡಲ್ನೇನ್ 1098 ಅಥವಾ ಪ್ರೋಲೀಸ್ ಸಹಾಯವಾಣಿ 112 ದೂರವಾಣಿ ಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಕರೆ ಮಾಡಿ, ನಿಮಗೆ ರೂಪದ ತೊಂದರೆ ಬಗ್ಗೆ ಮುಕ್ತವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿ ಸಹಾಯ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.
3. ನಿಮ್ಮ ಸಮೀವದ ಪ್ರೋಲೀಸ್ ತಾಣೆಯಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲಿಂದೇ ನೇಮಕವಾಗಿರುವ ಮಕ್ಕಳ ಕಲ್ಯಾಣ ಪ್ರೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ, ದೂರು ದಾಖಲಿಸಿ ರಕ್ಷಣೆ ಪಡೆಯಿರಿ.
4. ನಿಮಗೆ ಅಗತ್ಯವಿದ್ದರೆ ಕಾನೂನಿನ ಮೂಲಕ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ಬೆಂಬಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ನೇಮಿಸಲು ಮಕ್ಕಳ ಕಲ್ಯಾಣ ಸಮಿತಿ, ಜಿಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳ ರಕ್ಷಣಾ ಫಟಕದವರನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ.
5. ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನಿಮಗೆ ವಕೀಲರನ್ನು (ಸರ್ಕಾರಿ ಅಭಿಯೋಜಕರನ್ನು) ನೇಮಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ನಿಮಗೆ ಜೀಕೆದ್ದಲ್ಲಿ ಖಾಸಗಿಯಾಗಿ ವಕೀಲರನ್ನು ನೇಮಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.
6. ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ಲೈಂಗಿಕ ತೊಂದರೆ ಆಗಿದ್ದರೆ, ಆಂತಹ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ವಿಶೇಷ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಇತ್ಯಾರ್ಥ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಅರೋಃಿಯನ್ನು ಭೇಳಿ ಮಾಡದೆ, ಅವರ ಎದುರು ನಿಂತು ಮಾತನಾಡದಂತೆ, ಮುಜುಗರ, ಭಯ ಅನುಭವಿಸದಂತೆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಿವೆ. ನೀವು ಅವುಗಳ ಸಹಾಯ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಮುಕ್ತವಾಗಿ ಫಟನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸಿ, ನ್ಯಾಯ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗದಂತೆ ರಕ್ಷಣೆ.

4.1 ಮಕ್ಕಳ ಲೈಂಗಿಕ ಶೋಷಕ ಅಥವಾ ಇನ್ನಿತರೆ ಸಮಸ್ಯೆ/ತೊಂದರೆಗೊಳಿಗಾದಲ್ಲಿ ಜಾಗ್ರತವಾಗಿರುವ ರಕ್ಷಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು

1. ಚೈಲ್ಡ ಹೆಲ್ಪ್ ಲೈನ್ 1098
2. ಪ್ರೋಲೀಸ್ ಸಹಾಯವಾಣಿ 112
3. ಶಾಲಾ ಮಕ್ಕಳ ರಕ್ಷಣಾ ಸಮಿತಿ
4. ಏಡ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳ ಮಕ್ಕಳ ರಕ್ಷಣಾ ಸಮಿತಿ
5. ಸ್ಕೋಲೀಯ ಪ್ರೋಲೀಸ್ ತಾಣೆಗಳ ಮಕ್ಕಳ ಕಲ್ಯಾಣ ಪ್ರೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು (CWPO)
6. ಮಕ್ಕಳ ಪರವಾಗಿ ಇರುವ ಪಂಚಾಯತಿಗಳ ಮಕ್ಕಳ ಸಮಿತಿಗಳು, ಪಂಚಾಯತಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು
7. ಮಹಿಳೆಯರು ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ರಕ್ಷಣಾ ಕಾರ್ಯಲ್ಯಾ ಸಮಿತಿ (WCPC)
8. ಜಿಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳ ಕಲ್ಯಾಣ ಸಮಿತಿಗಳು (CWC)

9. ಜಿಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳ ರಕ್ಷಣಾ ಫಾರ್ಮಿಕರ್‌ (DCPUs)
10. ಜಿಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳ ರಕ್ಷಣಾ ಸಮಿತಿ
11. ಕನಾರ್ಚಿಕ ರಾಜ್ಯ ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕುಗಳ ರಕ್ಷಣಾ ಆಯೋಗ (KSCPCR)
12. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕುಗಳ ರಕ್ಷಣಾ ಆಯೋಗ. (NCPCR)

4.2 ಮಕ್ಕಳೇ ನಿಮಗೆ ಪೂಲೀಸ್ ಶಾಂತಿಗಳು ನಡೆಸುವ ತೆರೆದ ಮನೆ ಕುರಿತು ಪರಿಚಯವಿದೆಯೇ?

‘ತೆರೆದ ಮನೆ: ಮಕ್ಕಳ ರಕ್ಷಣೆಯತ್ತ ಒಂದು ವಿನೂತನ ಹೆಚ್ಚೆ’

- ಮಕ್ಕಳ ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆಯರ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಪೂಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ರೂಪ್‌ಗೊಂಡ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ‘ತೆರೆದಮನೆ’. ಉತ್ತರ ಕನಾರ್ಚಿಕದ ಗುಲ್ಬರ್ಗೆ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಗೊಂಡ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು (ಸಂ: ಡಿಜಿಟಲ್/ತರಬೇತಿ/ಎಸ್‌ಜೆಫಿಯು/15/2013 ದಿ:31/05/2013) ಏಶಾಲ ಕನಾರ್ಚಿಕಕ್ಕೆ ವಿಸ್ತರಿಸಿದೆ. ಮೂಲತ: ಶಾಲಾ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಪೂಲೀಸ್ ಶಾಂತಿಗೆ ಕರೆತಂದು ಪೂಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆ ಮತ್ತು ಕರ್ತವ್ಯಗಳ ಹಾಗೂ ಅವರ ರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಸುರಕ್ಷತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸಂವಾದ ನಡೆಸುವುದೇ ‘ತೆರೆದ ಮನೆ’.
- ತೆರೆದ ಮನೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಪೂಲೀಸ್ ಶಾಂತಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಗುರುವಾರ ಬೆಳಿಗೆ 10 ಗಂಟೆಯಿಂದ ಸಂಚೇ 4–30 ಗಂಟೆಯವರೆಗೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಪೂಲೀಸ್ ಶಾಂತಿಗೆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸಿ/ಶಾಂತಾ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಪೂಲೀಸರು ಭೇಟಿ ನೀಡಿ ಸಂವಾದ ನಡೆಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಪೂಲೀಸ್ ಹಾಗೂ ಮಕ್ಕಳು, ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಸಬಲೀಕರಣಗೊಳಿಸಿ. ಗಟ್ಟಿ ಮಾಡುವುದು.
- ಮಕ್ಕಳು ಸಮುದಾಯದ ಪ್ರಜ್ಞಾವಂತ ಪ್ರೇಚಿಗಳಾಗಿರುವುದರಿಂದ (ಇಂದಿನ ಮಕ್ಕಳು ಇಂದಿನ ಪ್ರೇಚಿಗಳು) ಶಾಂತಾ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಶಾಲಾ ಕಾಲೇಜುಗಳ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪೂಲೀಸ್ ಶಾಂತಿಗೆ ಕರೆತಂದು ಅಥವಾ ಅವರು ಇರುವಲ್ಲಿಗೆ ತೆರಳಿ ಪೂಲೀಸ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ಕುರಿತು ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಅವರ ಹಕ್ಕುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚಾಳವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಅವರ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಸಹಕಾರಿಯಾಗುವುದೇ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಉದ್ದೇಶ. ಇದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಪೂಲೀಸರ ಬಗ್ಗೆ ಇರುವ ಭಯವನ್ನು ತೊಡೆದು ಹಾಕಿ ಮಕ್ಕಳ ಸ್ನೇಹಿ ಪೂಲೀಸ್ ಕಲ್ಪನೆಯ ಬೀಜ ಬಿತ್ತಿ ಸಮುದಾಯ ಪೂಲೀಸ್ ರಕ್ಷಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯುವುದಾಗಿದೆ. ಕೇವಲ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುವುದಲ್ಲದೆ ಕಲಿಕೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಸ್ವರಕ್ಷಣೆಯ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದಾಗಿದೆ.

4.3 ಮಕ್ಕಳೇ ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಇರಲಿ – ಸ್ವೇಚ್ಚಾ ಸಂಪರ್ಕ, ಲೈಂಗಿಕ ಅವರಾಧಗಳು ಮತ್ತು ತಡೆ

ಅಂತರಾಂತರಿಕ, ಅಂದರೆ ಇಂಟರ್‌ನೇಟ್ ಶೋಧನೆಯಿಂದ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಅಲ್ಲವೇ? ಸಂವಹನದಲ್ಲಿ ಕ್ರಾಂತಿಯೇ ಆಗಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಇಂಟರ್‌ನೇಟ್ ಬಳಸಿ ಅವರಾಧಗಳೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆ. ಈಗ ನಮ್ಮೆದುರು ಇರುವ ದೊಡ್ಡ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಇಂಟರ್‌ನೇಟ್ ದುರ್ಭಾಗ್ಯಗಳಿಂದ ಆಗುವ ಅವರಾಧಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಮುಗ್ಗರನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವುದೇ ಆಗಿದೆ.

ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲತಾಣಗಳಾದ ಫೇಸ್‌ಬುಕ್, ಇನ್‌ಗ್ಲಾರ್ಮ್, ವಾಟ್‌ಆಪ್. ಎಕ್ಸ್. ಹೀಗೆ ಹಲವಾರು ಜಾಲತಾಣಗಳು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಹೊಸ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನೇ ತೋರಿಸಿದೆ. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ 18 ವಯಸ್ಸಿನ ಕೆಳಗಿನ ಮುಕ್ಕಳು ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು ಎಂದು ಇದ್ದರೂ, ಅನೇಕ ಮುಕ್ಕಳು ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ವಯಸ್ಸು ಹೆಚ್ಚಿಸೊಂಡು ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ನೋಂದಾಯಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ತಾವೇ ಮುಂದಾಗಿ ಅಥವಾ ತಮ್ಮ ಕುಟುಂಬಗಳ ವಯಸ್ಸರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳ ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಅದರೆ ಮುಕ್ಕಳನ್ನು ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಲು ಶಿಶುಹೀಡಕರು ಸಹ ಸಾವಿರಾರು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲತಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಕಂಪ್ಯೂಟರ್, ಮೊಬೈಲ್, ಟ್ಯಾಬ್‌ಗಳೇ ಇವರ ಅಯುಧಗಳು. ಮುಗ್ದ ಮುಕ್ಕಳಿಗೆ ಬಲೆ ಬೀಸಿ ಕಾಯುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಏನೂ ಆರಿಯದ ಮುಕ್ಕಳು ಇವರ ಗಾಳಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿ ತೋರಣೆ. ಡೋಜಿಎಸ್‌ಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಮುಕ್ಕಳಿಗೆ ಗೆಳಿತನದ ಬೇಡಿಕೆ ಕಳಿಸುವುದು, ಅವರ ಇನ್‌ಟಾಕ್ಸ್‌ಗೆ ಸಂದರ್ಭ ಕಳಿಸುವುದು, ಮೊದಮೊದಲು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿ ಸ್ನೇಹ ಸಂಪಾದಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಮುಂದೆ ಹೆಡರಿಸುವುದು, ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅವರ ತಂತ್ರ.

ಮುಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಆಸಕ್ತಿ, ಇಷ್ಟ ಮೊದಲಾದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಪ್ರೌಢ್ಯೋನಲ್ಲಿ ಹಾಕಿರುತ್ತಾರೆ. ತಾವು ಮಾಡಿದ ನೃತ್ಯ, ನಾಟಕ, ಆಡಿದ ಆಟಗಳು, ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟಿ ಸ್ಥಳಗಳು, ತಮ್ಮ ಉಡುಗೆ ತೊಡುಗೆ, ತಮ್ಮ ಪರಿಚಿತರ ಪೋರ್ಚೋ ಹಾಕಿರುತ್ತಾರೆ. ಶಿಶು ಹೀಡಕರು ಇಂತಹವುಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ತಾವೇ ಮುಂದಾಗಿ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಪೋರ್ಚೋಗಳನ್ನು ಲ್ಯಾಕ್ ಮಾಡುವುದು, ಗುಡ್, ಗ್ರೇಚ್ ಎಂದು ಕಾಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿ ಮುಕ್ಕಳ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಗೆದ್ದು ಇ-ಮೇಲ್ ಅಥವಾ ವಾಟ್‌ಆಪ್ ನಂಬರ್ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಮರೆಯಬೇಡ, ಶಿಶುಹೀಡಕರು ಮುಕ್ಕಳನ್ನು ಗಾಳಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿಸಲು ತಿಂಗಳುಗಟ್ಟಲೇ ಕಾಯಬಲ್ಲರು. ಮುಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ಇ-ಮೇಲ್ ವಿಳಾಸ ಅಥವಾ ವಾಟ್‌ಆಪ್ ನಂಬರ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಶಿಶು ಹೀಡಕರ ಬಲೆಗೆ ಬಿದ್ದಂತೆಯೇ!

ತಮ್ಮ ಗಾಳಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದ ಮುಕ್ಕಳ ಬಗ್ಗೆ ಶಿಶುಹೀಡಕರು ಎಷ್ಟು ಸಂಶೋಧನೆ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ ಎಂದರೆ ಮುಕ್ಕಳ ಪ್ರೋಷಕರ ವಿವರಗಳು, ಗಳಿಯ/ಗಳಿತಿಯರ ವಿವರ, ಶಿಕ್ಷಕರ ವಿವರ ಹಾಗೂ ಮುಕ್ಕಳ ವಿಳಾಸ ಮತ್ತು ಮೊಬೈಲ್ ನಂಬರ್‌ಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ಮನುವಿನ ಮೇಲೆ ಹತೋಟಿ ಸಾಧಿಸುವ ಮೊದಲು ಆ ಮನುವಿನ ಎಲ್ಲಾ ಗೆಳೆಯರ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ ಹಾಗೂ ವಿವರಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ.

ಬಾಲಕ ಅಥವಾ ಬಾಲಕಿ ತನ್ಮೊಂದಿಗೆ ಗೆಳಿತನ ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಆರಿತ ನಂತರ ಶಿಶು ಹೀಡಕರು ತಮ್ಮ ಆಟವನ್ನು ಆಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮುಕ್ಕಳ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ತಪ್ಪನ್ನು ಹುಡುಕಿ ಬ್ಲೂಕ್‌ಮೇಲ್ ಬುರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ನಗ್ನ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಕಳಿಸುವಂತೆ ಕೇಳುವುದಲ್ಲದೆ. ನಗ್ನವಾಗಿ ವಿಡಿಯೋ ಕರೆಮಾಡಲು ಒತ್ತಾಯಿಸುತ್ತಾರೆ. ಶಿಶುಹೀಡಕರ ಮಾತಿಗೆ ಮರುಳಾಗಿ ಅಥವಾ ಭಯ ಪಟ್ಟಿ ಮುಕ್ಕಳ ಆವರ ನಿರ್ದೇಶನದಂತೆ ಕರೆ ಮಾಡಿದರೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ರೆಕಾರ್ಡ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ವಿವಿಧ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತೋರಣೆ ಮಾಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಮುಕ್ಕಳ ಅತ್ಯುಖಾಸ ಕ್ಷಮೆ, ಮಾನಸಿಕ ನೋವು ಆತಂಕ ಆವರಲ್ಲಿ ಮೂಡುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲತಾಣಗಳನ್ನು ಬ್ಲೂಕ್ ಮಾಡಿ, ತಮ್ಮ ಅಕ್ಷಾಂಟ್ ಡೇಲೀಟ್ ಮಾಡಿ ಶಿಶು ಹೀಡಕರಿಂದ ಮುಕ್ಕರಾಗಲು ಮುಕ್ಕಳು ಯಶ್ವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅದರೆ ಅದು ತಪ್ಪಿ ಕಲ್ಪನೆ. ಶಿಶು ಹೀಡಕರು ಮುಕ್ಕಳ ಪ್ರೋಷಕರ ದೂರವಾಣಿಗೆ ಪಡೇ ಪಡೇ ಕರೆಮಾಡಿ ತಮ್ಮ

ದುರುದ್ದೇಶ ಈಡೆರುವವರೆಗೂ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಹಣಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಲವು ಖೀಡಕರು ಒತ್ತಾಯಿಸಿದರೆ, ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಶಿಶು ಖೀಡಕರು ಲ್ಯಾಂಗಿಕ ಲಾಭಕ್ಕಾಗಿ ಒತ್ತಾಯಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲತಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಶುಪೀಡಕರ ಜಾಲಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕು ಸಾವಿರಾರು ಮಕ್ಕಳು ಪರಿತಃಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಸಿಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳು ಈ ವಿಜಾರಣನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯಿವಾಗಿ ಪ್ರೋಫೆಕ್ಟಿಗೆ ಅಥವಾ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ತೆಳಿಸಲೇಬೇಕು. ಶಿಶು ಖೀಡಕರು ಮಕ್ಕಳ ಮನದಲ್ಲಿ ಅವರಾದಿ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಅವರ ಒಂದು ತಂತ್ರ ತಾವೇನೂ ತಪ್ಪಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕು. ತಾಪ್ತಿ ತಮ್ಮ ನಗ್ನಪ್ರೋಚೋ ಕಳಿಸಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ, ಅಂತರಂಗದ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಚಿಂತಿಸಲೇಬಾರದು. ಅದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಇಂತಹ ಬೇಡಿಕೆ ಬಂದ ತಕ್ಷಣವೇ ಅಂತಹ ಹ್ಯಾಕಿಗಳನ್ನೇ ಬ್ಲಾಕ್ ಮಾಡಬೇಕು, ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಲೇಬಾರದು.

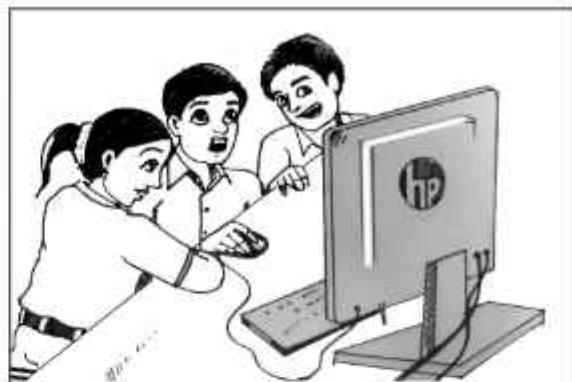
ಮರೆಯಬೇಡಿ, ಶಿಶುಪೀಡಕರು ಪುರುಷರು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಮಹಿಳೆಯರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಹಣದ ಲಾಭಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ತಂಡವೇ ಜಾಲತಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತದೆ.

ಇದಕ್ಕೇನು ಪರಿಹಾರ?

ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಜಾಲತಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಶುಪೀಡಕರಿಂದ ರಕ್ಷಿಸಲು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಕಾನೂನುಗಳಿವೆ.

ಮಕ್ಕಳ ದುರುಪಯೋಗವನ್ನು ತಡೆಯಬೇಕೆಂದು ವಿಶ್ವ ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕುಗಳ ಒಡಂಬಡಿಕೆಯ ಪರಿಜ್ಞೇದ 19 ತೆಳಿಸಿದೆ.

1. ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ (IT) ಕಾಯಿದೆ. 2000 ಸೆಕ್ಯೂನ್ 67B ಮಕ್ಕಳ ಲ್ಯಾಂಗಿಕ ಅವಹೇಳನ, ನಗ್ನತೆ, ಅಗೌರವ ಹೊಂದಿರುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಇಂಟರ್ನೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸುವುದನ್ನು ವರ್ಗಾಯಿಸುವುದನ್ನು ಮಾಡಿದವರಿಗೆ ತೇವ್ರವಾದ ಶಿಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ದಂಡವನ್ನು ವಿಧಿಸುತ್ತದೆ.
2. ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಯಾವುದೇ ವಿಧದಲ್ಲಿ ಲ್ಯಾಂಗಿಕವಾಗಿ ಶೋಷಿಸುವುದು, ಮಕ್ಕಳ ಲ್ಯಾಂಗಿಕ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಮೊಬೈಲ್, ಟ್ಯಾಬ್, ಲ್ಯಾಪ್‌ಟಾಪ್, ಕಂಪ್ಯೂಟರ್, ಕ್ಯಾಮರಾ, ಹಾಡ್‌ಡಿಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಈ ಮೂಲಕ ಕಿರುಕ್ಕಳ ನೀಡುವುದನ್ನು POCSO ಕಾನೂನು ನಿರ್ವಹಿಸಿದೆ.

ನೀವು ಜಾಲತಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕಿರುವ ಕೆಲವು ಪ್ರಮುಖ ಕೆಲಸಗಳು ಹಾಗೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆಗಳು

- ಯಾವುದೇ ಕಾರಣಕ್ಕೂ ಅಪರಿಚಿತರನ್ನು ಗೆಳಿಯರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ.
- ನಿಮ್ಮ ಅಗತ್ಯ ವಿವರಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಅಪ್ಲೋಡ್ ಮಾಡಿ.
- ನಿಮ್ಮ ಕ್ಲೋಸ್ ಅವ್ ಪ್ರೋಚೋಗಳನ್ನು ಅಪ್ಲೋಡ್ ಮಾಡಲೇಬೇಡಿ.
- ನಿಮ್ಮ ಪ್ರೋಚೋ, ಬರಹಗಳಿಗೆ ಜಾಸ್ತಿ ಲ್ಯಾಪ್ ಬರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಯಾವುದೇ ಕಾರಣಕ್ಕೂ ಬೇಸರ ಪಟ್ಟು ದುಡಕಬೇಡಿ.

- ನೀವು ಬೇರೆಯವರ ಪ್ರೋಟೋಲೋ, ಬರಹ, ಫಾರ್ಮಡೋಗಳಿಗೆ ಕಾಮೆಂಟ್ ಮಾಡುವಾಗ ಎಚ್ಚರವಿಸಿ.
- ನಿಮ್ಮ ಅಪ್ಪರು, ಇಪ್ಪರು, ಗೆಳತಿಯ ಗೆಳತಿಯರು ಕೇಳಿದರೆಂದು ನಿಮ್ಮ ಬೆತ್ತಲೆ ಪ್ರೋಟೋಲೋ, ವಿಡಿಯೋ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ ಮತ್ತು ಯಾರಿಗೂ ಕಳುಹಿಸಬೇಡಿ. ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನೀವು ಕೂಡಾ ಯಾರಲ್ಲಿಂದೂ ಇಂತಹ ಬೇಡಿಕೆ ಇಡಬೇಡಿ. ಇವು ಸ್ನೇಬರ್ ಅಪರಾಧವಾಗುತ್ತದೆ.
- ಎನಾದರೂ ತೊಂದರೆ ಆಗುತ್ತಿದೆ ಎನಿಸಿದರೆ ಮರೆಯದೆ ಹಿರಿಯರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ. .
- ಯಾವುದಾದರೂ ಆಟ, Application ಡೋನ್‌ಲೋಡ್ ಮಾಡಲು | agree ಒತ್ತುವ ಮೊದಲು ಅಲ್ಲಿರುವ ಪರತ್ತುಗಳನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಓದಿ.
- ನಿಮ್ಮದೇ ಪ್ರೋಟೋಲೋ ಹಾಕಿ ಯಾರಾದರೂ ಪ್ರೌಢ್ಯಲ್ ತೆರೆದಿದ್ದರೆ ನಿಮ್ಮ ಗೆಳಿಯರಿಗೆ, ಪ್ರೋಷಕರಿಗೆ ವಿಚಾರ ತಿಳಿಸಿ. ಏನೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಉಡಾಫೆ ಮಾಡಬೇಡಿ.
- ನಿಮ್ಮ ಬೆಸ್ಟ್ ಪ್ರೈಂಟ್ ಆಗಿರಲಿ, ಸೋದರ ಸಂಬಂಧಿಗಳೇ ಆಗಿರಲಿ ಯಾರಿಗೂ ನಿಮ್ಮ ಪಾಸ್ ವರ್ಡ್ ನೀಡಬೇಡಿ.
- ಅಂಗಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಮೊಬೈಲ್‌ಗೆ ರಿಖಾಚ್‌ ಮಾಡಿಸುವಾಗ ನಂಬಿಕೆ ಇರುವ ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಮತ್ತು ನಂಬಿಕ್ಷೆರಲ್ಲಿಯೇ ಮಾಡಿಸಿ. ನಿಮ್ಮ ನಂಬರ್ ದುರುಪಯೋಗವಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಿ.
- ಮೊಬೈಲ್ ನಲ್ಲಿ ಸೆಲ್ ತೆಗೆಯುವಾಗ ಎಚ್ಚರದಿಂದ ಇರಿ. ಸಾಹಸ ಮಾಡಲು ಹೋಗಿ ಅಪಾಯಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಬೇಡಿ.
- ಜಾಲತಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಇತರರನ್ನು ತಮಾಡೆ ಮಾಡುವುದಾಗಲೇ ಹೀಯಾಳಿಸುವುದಾಗಲೇ ಮಾಡಬೇಡಿ. ಸ್ನೇಹಾ ಶಾಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಬೆದರಿಸಲು, ಬ್ಲ್ಯಾಕ್ ಮೇಲ್ ಮಾಡಲು ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು.
- ನಿಮ್ಮ ತರಗತಿಯ ಯಾವುದಾದರೂ ಹುಡುಗಿ ಅಥವಾ ಹುಡುಗ ಪ್ರೈಂಟ್ ರಿಕ್ಸ್‌ಸ್ಟ್ ಕಳಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ಅದನ್ನು ಒಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವ ಮೊದಲು ಆ ಗೆಳಿಯರನ್ನು ಕೇಳಿ ಆವರು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಪ್ರೈಂಟ್ ರಿಕ್ಸ್‌ಸ್ಟ್ ಕಳಿಸಿದ್ದಾರೆಯೇ? ಎಂದು ಅದು ಬೇರಾರೋ ಕಳ್ಳತನದಲ್ಲಿ ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ ಫೇಕ್ ಪ್ರೌಢ್ಯಲ್ ಕೂಡಾ ಆಗಿರಬಹುದು.
- ಗೆಳಿಂಪೆ ಗೆಳತಿಯರ ಮೇಲೆ ಕೋಪ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲತಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ನೇಹಿಸ್ ಹಾಕಬೇಡಿ. ನೀವು ಬಳಸುವ ಭಾಷೆ, ಅಪ್ಲೋಡ್ ಮಾಡುವ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಹಲವಾರು ಜನ ಗಮನಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಅದನ್ನೇ ಬಳಸಿಕೊಂಡು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡುವ ರೀತಿ ಸ್ನೇಬರ್ ಕಳ್ಳರು ನಿಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಬಹುದು.
- ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲತಾಣಗಳು, ಅಂತರ್ಭಾರತಿಗಳನ್ನು ತಿಕ್ಕೊ. ಹೋಸ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಬಳಸಿ. ಅಪಾಯಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗಬೇಡಿ.

ಅಧ್ಯಾಯ- 5

ನಿಮ್ಮ ಶಾಲೆ ಮಕ್ಕಳ ಸೈಹಿ ಆಗಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ.

ಸಾಕಷ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯ ಮಕ್ಕಳು, ಅದರಲ್ಲಿ ಹದಿ ವಯಸ್ಸಿನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಶಾಲಾ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿನ ಅನುಭವಗಳು ಅಫ್ಲೋಂಡು ಸಂಕೋಷಕರವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಬ್ಯಾಗುಳ, ಹೊಡೆತ, ತಾರತಮ್ಯ, ಅವಮಾನ, ಲ್ಯಂಗಿಕ್‌ಶೋಷಣೆ, ಕಿರುಕುಳಕ್ಕೆ ಹೆದರಿಯತ್ತಾರೆ ಅಥವಾ ಕುಗ್ಗಿ ಹೋಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಯಾವುದೇ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ ಹೀಗೆ ಆಗಬಾರದು.

ನಿಮ್ಮ ಶಾಲೆ ಮತ್ತು ಕಾಲೇಜಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಮನುಭವ ಅನುಭವ. ಅದರಲ್ಲಿ ಲ್ಯಂಗಿಕ್ ಶೋಷಣೆ ಅಗದಂತೆ ನಾವು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಏನು ಮಾಡಬಹುದು. ನಿಮ್ಮ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲ ಮಕ್ಕಳ ಸೈಹಿ ಆಗಿಸಲು ಹಾಗೂ ಮಕ್ಕಳ ಲ್ಯಂಗಿಕ್ ಶೋಷಣೆ ದುರುಪಯೋಗ ಮುಕ್ತಶಾಲೆ, ಕಾಲೇಜು ಎಂದು ಫೋಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಏನೇನು ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ನೋಡೋಣ.

ನಿಮ್ಮ ಶಾಲೆ / ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ರಕ್ಷಣಾ ನೀತಿ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ರಕ್ಷಣಾ ಸಮಿತಿ ಇರುವುದನ್ನು ವಿಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ ಹಾಗೆಯೇ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಕುರಿತು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರ ಚಿವರಗಳನ್ನು ನೀವೂ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ಇತರರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ.

- ಶಾಲೆ / ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕುಗಳು ಹಾಗೂ POCSO ಮತ್ತಿತರ ಸಂಬಂಧಿತ ಕಾಯಿದೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಎಲ್ಲ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪರಿಚಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ವರ್ಷದಿನೆಲ್ಲ ಶಾಲೆ / ಕಾಲೇಜು ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ. ಹಾಗೆ ಆಯೋಜಿಸಿದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ.
- ಶಾಲೆ / ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ನುರಿತ ಆಪ್ತಸಮಾಲೋಚಕರನ್ನು ನೇಮಿಸಲು ಕೋರಿಕೆ ನೀಡಿ. ಈಗಾಗಲೇ ಆಪ್ತಸಮಾಲೋಚಕರು ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಅವರಿಂದ ಸೂಕ್ತ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಿ ಆಪ್ತಸಮಾಲೋಚನೆ ಎಂದರೆ ಕೀಳ್ಯಾಯ ಇನ್ನೊಂದು ರೂಪ ಎಂಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ತಪ್ಪು ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ.
- ಶಾಲೆ / ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಬರುವ ಎಲ್ಲ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಸಮನಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಿ. ಎಲ್ಲಿಯೂ ಯಾರೂ ತಾರತಮ್ಯಕ್ಕೆ ಈಡಾಗದಂತೆ ಶಾಲಾಕ್ರಮಗಳು. ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಜಾರಿ ಮಾಡಲು ಕಣ್ಣವಲು ಹಾಕಲು ವಿನಂತಿಸಿ. ಮಕ್ಕಳೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ವಾತ್ತವಹಿಸಬಹುದು.
- POCSO ಕಾಯಿದೆಯ ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳಿರುವ ಭಿತ್ತಿಪತ್ರ ಮತ್ತು ಕರವತ್ವವನ್ನು ಎಲ್ಲಿಗೂ ವಿಶರಿಸಲು ಸೂಚಿಸಿ ಮತ್ತು ನೀವೂ ಆದನ್ನು ಓದಿ. ನಿಮ್ಮ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ.
- ಯಾರಾದರೂ ನಿಮಗೆ ಕಿರುಕುಳ ನೀಡಿದರೆ, ಕಿರುಕುಳ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರೆ, ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಡಿ ಎಂದು ನೇರವಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಿ. ಇಂತಹ ನಡವಳಿಕೆ ನನಗೆ ಇಷ್ಟವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ದೃಢವಾಗಿ ಹೇಳಿ. ಅದು ಸಹವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು, ಹಿರಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಅಥವಾ ಶಿಕ್ಷಕರು, ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಯಾರೇ ಆಗಿರಲಿ ನಿಮ್ಮ ನಿಲುವನ್ನು ಸ್ವಾಪಣಿಸಿ. ಇದನ್ನು ನೀವು ಬರಹದ ಮೂಲಕ ದೂರಿನ ರೂಪದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಶಾಲಾ/ಕಾಲೇಜು ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಿಗೆ ನೀಡಿ.

- ಯಾರಾದರೂ ಇತರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕಿರುಕುಳ, ಅದರಲ್ಲಿ ಲೈಂಗಿಕ ಕಿರುಕುಳ ಕೊಡುವುದು ತಿಳಿದರೆ. ನೀವು ಸುಮ್ಮನಿರಬೇಡಿ. ಈ ಕುರಿತು ನೀವು ನಂಬುವ ತಿಕ್ಕಿಕ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ತಕ್ಷಣ ತಿಳಿಸಿ.
- ನಿಮಗೆ ಲೈಂಗಿಕ ಕಿರುಕುಳದ ಅನುಭವವಾದರೆ, ಶಾಲೆ/ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಸಾಫಿಸಲಾಗಿರುವ ಮಕ್ಕಳ ರಕ್ಖಣಾ ಸಮಿತಿಗೆ ಬರಹದ ಮೂಲಕ ದೂರು ಕೊಡಿ. ನಿಮ್ಮ ಪ್ರೋಫೆಕರಿಗೆ ಈ ಕುರಿತು ತಿಳಿಸಿ.
- ಯಾರಾದರೂ ಇತರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು, ನಿಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರು ಅಥವಾ ಶಿಕ್ಷಕವರ್ಗದವರು ನಿಮ್ಮ ಸ್ನೇಹವನ್ನು ದುರುಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು, ಲೈಂಗಿಕವಾಗಿ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಸಮಯ ಕಳೆಯಲು ಕೇಳಿದರೆ ಅಥವಾ ಸ್ತ್ರೀತಿಮಾಡು ಎಂದೋ. ಮದುವೆಯಾಗೋಣ ಎಂದೋ ಕೇಳಿದರೆ. ಅವರಿಗೆ ಈ ವಂಚಿಸಿನಲ್ಲಿ ಅದು ಬೇಡ ಎಂದು ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿ.
- ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಅದ ಅಥವಾ ಆಗಬಹುದಾದ ಲೈಂಗಿಕ ಶೋಷಣೆ, ಹಲ್ಲೆ, ದೂಷಣೆಯನ್ನು ನಿರ್ಜ್ಞಸಬೇಡಿ. ತಡವಾದರೆ ಅದು ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಬೆಳೆಯಬಹುದು.
- ಯಾರಾದರೂ ಅನೋರ್ಮನ್ ಅಥವಾ ಸೈಬರ್ ಸಾಧನದ ಮೂಲಕ (ಪೇಸ್‌ಬುಕ್, ಇಮೇಲ್, ಟ್ವಿಟ್‌ರ್, ವಾಟ್ಸ್‌ಅಪ್ ಇತ್ಯಾದಿ) ನಿಮ್ಮನ್ನು ಹೀಯಾಳಿಸಿದರೆ, ಲೈಂಗಿಕವಾಗಿ ಥೇಡಿಸಿದರೆ, ಹೆದರಿಸಿದರೆ ಅಥವಾ ಲೈಂಗಿಕ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟರೆ. ಈ ಕುರಿತು ತಕ್ಷಣವೇ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರೋಫೆಕರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಮತ್ತು ಶಾಲೆ/ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ದೂರು ನೀಡಿ.
- ಶಾಲೆ / ಕಾಲೇಜಿಗಳ ಆಡಳಿತ, ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಘಗಳು ಮಕ್ಕಳ ರಕ್ಖಣೆ ಕುರಿತು ಅದರಲ್ಲಿ ಲೈಂಗಿಕ ಶೋಷಣೆ ವಿರುದ್ಧ ಗೋಷ್ಠಿಗಳು, ಭಾಷಣ, ಭಿತ್ತಿಪತ್ರ ಪ್ರದರ್ಶನ ಏರ್ಪಡಿಸಿ, ಚರ್ಚೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಯಾವುದೇ ಆತಂಕ, ಭಯ ವಿಲ್ಲದೆ ತೆರೆದ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಭಾಗವಹಿಸುವಂತಹ ವಾತಾವರಣ ಸೃಷ್ಟಿಸಬೇಕು.
- ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಲೈಂಗಿಕವಾಗಿ ಶೋಷಿಸಿದರೆ ತಿಳಿಪುವಾದ ಶಿಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ವಿಧಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು POCSO ಕಾಯಿದೆ ಮತ್ತು ಇತರ ಕಾಯಿದೆಗಳ ವಿಜಾರಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅಥವಾಗಾನುವಂತೆ ವಿವರಿಸಿ. POCSO ಕಾಯಿದೆ ಕುರಿತು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ ವರದಿ, ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಓದಿ ಚರ್ಚಿಸಿ.
- ನಿಮ್ಮ ಶಾಲೆ ಲೈಂಗಿಕ ಶೋಷಣೆ ಮತ್ತು ಶಾಲೆ ಎಂದು ಶೋಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು, ಶಿಕ್ಷಕರು, ಪ್ರೋಫೆಕರು, ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿ ಈ ಎಲ್ಲರೂ ಸಮಾನ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಭಾಗವಹಿಸಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯ ಎಂದು ತಿಳಿಯಬಡಿಸಿ.
- ಸೈಬರ್ ಸುರಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ಹೋಸ್‌ಡಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವ ಮೋಸದ ವಿಧಾನಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದಿರುವುದನ್ನು ತಿಳಿಯಿರಿ.
- ಹತ್ತಿರದ ಪ್ರೋಲೀಸ್ ಶಾಂತಿಗೆ ಹೋಗಿ 'ತೆರೆದ ಮನೆ' ಕಾಯಿಕೆಮದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ಮಕ್ಕಳ ಏಶೇಷ ಪ್ರೋಲೀಸ್ ಫಾಟಕ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಕಲ್ಯಾಣ ಪ್ರೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಿ.

- ನಿಮ್ಮ ಶಾಲೆ / ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಲೈಂಗಿಕ ಶೋಷಣೆ ಪ್ರಕರಣ ವರದಿಯಾದಲ್ಲಿ, ಶೋಷಣೆಗೆ ಗುರಿಯಾದ ಮನುವಿನ ಗುರುತು ಬಹಿರಂಗವಾಗದರಂತೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ವಹಿಸಿ. ಆ ಮನುವಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಎಲ್ಲ ಸಹಾಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಏಪಾರ್ಫ್ ಮಾಡಿ, ನೈತಿಕ, ಮಾನಸಿಕ ಬೆಂಬಲ ನೀಡಿ.

ಶ್ರೀ ಚಕ್ರಪಾಠಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡೋಣ :

ಚಕ್ರಪಾಠಿಕೆ-1

ಮಹ್ಯಾಕೃತ ಲೈಂಗಿಕ ಶೋಷಣೆ, ಲೈಂಗಿಕ ಹಲ್ಲಿಗಳಂತಹ ಯಥಾಪ್ರಾಚೀ ಘಟನೆಗಳಿಗೆ ಗುರಿಯಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದ್ದರೆ ಏನು ಮಾಡಬಹುದು/ ಹೇಗೆ ರಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು? ಏವರಣೆ ನೀಡಿ.

ಚಕ್ರಪಾಠಿಕೆ-2

ಮಹ್ಯಾಕೃತ ವಿರುದ್ಧ ಲೈಂಗಿಕ ಅವರಾಧಗಳು ನಡೆದಾಗ ಯಾರಿಗೆಲ್ಲಾ ದೂರು ನೀಡಬಹುದು, ನಿಮಗಿರುವ ರಕ್ಷಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ.

ಚಟುವಟಿಕೆ-3

ಲ್ಯಾಂಗಿಕ ಅಪರಾಧಗಳಾದಾಗ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನೇಮಿಸಲು ಕೋರೆಬಹುದಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಯಾರು?

ಚಟುವಟಿಕೆ-4

ಚೆಂಬಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಸಹಾಯ ಪಡೆಯಲು ಯಾರನ್ನು/ಯಾವ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸಬೇಕು?

ಮಕ್ಕಳೇ ನನಪಿಡಿ - ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಯಾರಾದರೂ ಲ್ಯಾಂಗಿಕವಾಗಿ ತೊಂದರೆಕೊಟ್ಟರೆ, ತೊಂದರೆ ಕೊಡಲು ಬಂದರೆ, ಇಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ತಪ್ಪು ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ಯಾರು ಬಲವಂತ ಮಾಡಲು ಮುಂದಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಅವರದೇ ತಪ್ಪು. POCSO ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಸ್ನೇಹಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಮೂಲಕ ಮಕ್ಕಳ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಸೂಚಿಸಿದೆ. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಎಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟವಿರುತ್ತದೆಯೋ, ಎಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸುರಕ್ಷಿತ ಭಾವನೆ ಇರುತ್ತದೋ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಅವರು ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪೂಲೀಸರಿಗೆ ನೀಡಬಹುದು. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರ ಮುಂದೆ ಯಾವುದೇ ಅಂಜಿಕೆ, ಒತ್ತುಡವಲ್ಲದೆ ಮುಕ್ತವಾಗಿ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ನೀಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಅಪರಾಧಗಳಾದಾಗ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳ ರಕ್ಷಣಾ ಫಾಟಕದವರು ಚೆಕ್ಕೆಗಾಗಿ ಹಣಕಾಸಿನ ನೇರವನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಅವರನ್ನೂ ಸಂಪರ್ಕ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಲ್ಯಾಂಗಿಕ ಕಿರುಕುಳ, ಆಕ್ರಮಣ, ಹೀಂಸೆ, ತೊಂದರೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿ ಎಂದು ಯಾರ ಮೇಲೆ ಅಪಾದನೆ. ಪ್ರಕರಣ ದಾಖಿಲಾಗಿರುತ್ತದೋ. ಅಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿ ತನ್ನಿಂದ ಅಪರಾಧವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸಾಬೀತುಪಡಿಸಬೇಕು. ಅಪರಾಧಕ್ಕೆ ಈಡಾದ ಮನು ತನಗೇನಾಯಿತು, ಏಕೆ ಆದು ತೊಂದರೆಯಾಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾಕು. ಅವಶ್ಯಕತೆ ಬಿಧ್ಯರೆ ಮಾತ್ರ ಮನು ಮತ್ತು ಮನುವಿನ ಕಡೆಯವರು ಸಾಕ್ಷಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಯಾವ ಮುಕ್ಕಳೂ ಕೂಡ ಲ್ಯಾಂಗಿಕವಾಗಿ ತೊಂದರೆಗೆ ಒಳಗಾಗಬಾರದು. ಹಾಗೇನಾದರೂ ಆಗಿದ್ದೇ ಅದಲ್ಲಿ ಹೆದರದೇ ಸಹಾಯ ಪಡೆಯುವುದು ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಹಾಗೂ ಎಲ್ಲಾ ಮುಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕು. ತಿಳಿಯಿತಲ್ಲವೇ ಲ್ಯಾಂಗಿಕ ಅಪರಾಧಗಳಿಂದ ನಿಮ್ಮನ್ನು ನೀವು ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು, ರಕ್ಷಿಸಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಕಾನೂನಿದೆ. ಹೆದರುವ ಅಗತ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ.

ಲ್ಯಾಂಗಿಕ ಶೋಷಣೆಗೆ ಒಳಗಾದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಸಂಕೋಚ, ಹೆದರಿಕೆಯಲ್ಲದೆ ದೂರು ಕೊಡಿ, ಇತರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮಾಡರಿಯಾಗಿ. ಎಲ್ಲರೂ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಮುಕ್ಕಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿದ್ದೋ. ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಗೌರವಿಸೋಣ.

